

NOVI PRESEDNIK AVGUST GREGORČIČ

TREBNJE — Na skupnem zasedanju vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine, ki je bilo pretekli teden v Trebnju, so delegati potrdili predčasno prenehanje funkcije Ivanu Goletu, ki je bil doslej predsednik občinske skupščine. Namesto njega so za predsednika izvolili Avgusta Gregorčiča, ki bo to dolžnost opravljal neprofesionalno, in za podpredsednika Pavla Žagarja, ki bo prav tako delal nepoklicno. Ivan Gole odhaja v Sovjetsko zvezo, kjer bo delal kot predstavnik Slovenjalesa.

Ribniška priznanja

RIBNICA — Na slavnostni seji ob prazniku občine Ribnica so podelili tudi letošnja občinska priznanja in nagrade. Priznanje občine so prejeli: Ciril Abrahamberg st., Rudolf Benčina, Nada Blatnik, Mirko Goršič, Anton Gregorčič, Radomir Ilić, Jože Klun, Ladislav Moka, France Prelesnik, France Šilc in Vinko Sparovec.

Urbanovo nagrado sta prejela akademski slikar Bojan Golija iz Maribora ter profesor in pisatelj Miha Mate iz Ljubljane, sicer ribniški rojak.

Za častnega občana so proglasili Franceta Vidervola iz Kamnika, rojaka iz Dolenje vasi pri Ribnici. Mojster — keramik Vidervol, ki je že upokojen, pomaga pri oživiljanju domače lončarske obrti kot stalen član srečanj likovnikov.

Na slovesnosti je svoja priznanja podelila tudi občinska organizacija ZB NOV. Plaketo »Ogenjca« sta prejela KUD dr. Lojzeta Kraigherja iz Kliničnega centra v Ljubljani in Berta Rupnik — Kraucar s sinom Ivanom.

Plaketo »Jelenov žleb« so prejeli: Marija Belčan — Mimi, Anton Anžič — Zamorec, Jože Černe, Lojze Gabrovec, Aleksander Valič — Muki, Alojz Terčič — Lojze, Majda Haš, Nasta Sever, Tone Novak in Anton Klemenčič.

France Vidervol iz Kamnika je bil na slavnostni seji občinske skupščine Ribnica 26. marca proglašen za častnega občana občine Ribnica.

Dnevi računalništva na Dolenjskem

Prireditve bo od 10. do 14. aprila v CUI Boris Kidrič — Ustanovitev društva

NOVO MESTO — Od 10. do 14. aprila bodo v centru usmerjenega izobraževanja Boris Kidrič v Novem mestu dnevi računalništva na Dolenjskem. Profesionalni del prireditve bodo zapolnili proizvajalci računalniške opreme (med njimi Delta, Intertrade — IBM, Veleit in še nekateri) ter uporabniki: Krka, Novoles, Beti, Trimo, Labod, IMV, Novoteks, Iskra iz Šentjerneja itd. Posebno pozornost obiskovalcev bo gotovo pritegnil ljubiteljski del dnevo, ko bodo prikazali zmoglosti mikroročunalnikov Spectrum, QL, C-64, HR 84, NEC in še nekaterih. V ta del prireditve se s svojo računalniško opremo lahko vključijo tudi obiskovalci. V okviru dnevo računalništva bodo organizirali tudi prodajo strokovne literature, predavanja, okrogle mize, tekmovanja, razprave, načrtujejo pa tudi ustanovni zbor društva ljubiteljev računalništva in informatike.

MITJA RIBIČIČ MED MLADIMI — Predsedniki in sekretarji občinskih, univerzitetnih in mestnih konferenc ZSMS so dvodnevni posvet v Krškem začeli z nadvse zanimivim pogovorom s članom predsedstva CK ZKJ Mitjo Ribičičem, ki jim je odgovoril na vsa vprašanja.

Nova žaga za ribniški praznik

Na otvoritvi govoril predsednik slovenskih sindikatov Marjan Orožen — Na svečani seji podelili letošnja občinska priznanja in nagrade

RIBNICA — Ob prazniku občine Ribnica, 26. marca, je bilo več prireditve, razstav, srečanj in otvoritev, najbolj svečano pa je bilo na sam praznični dan.

Najprej so odprli v domu JLA razstavo del akademskega slikarja Bojana Golije pod naslovom »Ribniški ciklus 84«. Slikarja in njegova dela je na otvoritvi predstavil profesor Janez Debeljak. Otvoritve se je udeležil tudi nestor slovenskih slikarjev Božidar Jakac, pri katerem se je Golija učil.

Božidarju Jakcu so ob tej priložnosti podarili ribniški šopek, on pa je podaril občini eno svojih del.

Na svečani seji občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij je bil osrednji govornik predsednik občinskega izvršnega sveta France Lapajne. Na zasedanje je prišla tudi delegacija pionirjev, ki je delegatoma čestitala za praznik in se hkrati zahvalila vsem, ki so pripomogli, da je ribniška osnovna šola med prvimi v Sloveniji dobila sodobno računalniško učilnico. S seje so delegacije odnesle venec k spomeniku padlim, spomeniku

POČASTILI SPOMIN NA PADLE

MAKOŠA PRI RIBNICI — Ob prazniku občine Ribnica je bila 25. marca v Makoši pri Ribnici svečanost, s katero so počastili spomin na padle v tej vasi pred 41. leti. Na njej je govoril predstavnik ZSM Sergej Lavriv. Spominske svečanosti so se udeležili borci, mladina in drugi občani. V Makošo je na svečanost krenila posebna pohodna enota iz Dolenje vasi. Izredno bogat kulturni program so izvedli učenci podružnične osnovne šole iz Dolenje vasi.

Kadrovanje pod drobnogledom

Medobčinski svet ZKS za Dolenjsko o nalogah v pripravah na volitve

NOVO MESTO — Glavna točka seje medobčinskega sveta ZKS za Dolenjsko, ki je bila 1. aprila, so bile naloge ZKS v kadrovskih pripravah na 10. kongres ZKS in 13. kongres ZK Jugoslavije.

V tem okviru morajo v občinskih organizacijah ZK takoj pripraviti načrte aktivnosti. Če naj bo zagotovljena možnost široke razprave o vseh kandidatih, kar je nujno, časa ni več tako zelo veliko. Pri kadrovanju bo ZK upoštevala znana načela in merila kadrovske politike, sprejeta na 7. seji CK ZKS. Posebno odgovorno bo kadrovanje na odgovornejše funkcije, ki so bolj kot kdaj pod drobnogledom ljudi. Zaradi tega je toliko bolj pomembno, da bodo za taka mesta predvideni kandidati, ki se odlikujejo z delavnostjo, strokovnostjo, vzorno moralno podobo, socialistično in samoupravno naravnostjo, ki uživajo

spoštovanje delavcev, ki so sprejemljivi za kritiko, kolektivno delo itd. ZK bo morala v kadrovanju zagotoviti tudi ustrezno zastopnost žensk, mladih, neposrednih proizvajalcev, kadrovske svežine, saj dolgo predsedanje s funkcije na funkcijo pomeni izgubo stika z vsem bogastvom praktičnosti.

S posebno pozornostjo naj bi v ZK na območju dolenske regije kadrovali za odgovornejše funkcije na republiški ravni, saj že dolgo ugotavljamo, da smo tam kot regija premalo zastopani, kar seveda ni dobro. Zelo pomembna je zastopnost z ljudmi, ki pa morajo res imeti neke večje kvalite. Nič manj pomembno ne bo

kadrovanje v temeljne delegacije.

Svet je obravnaval in sprejel tudi zaključni račun za lani in letošnji finančni načrt. Pri tem pa so člani zahtevali, da mora vsebovati primerjavo s porabo v letu nazaj ter da bi neke morali prikazati nova osnovna sredstva (avto, fotokopirni stroj), četudi je sredstva prispeval CK ZKS.

Z. LINDIČ — DRAGAŠ

RAČUNALNIŠKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU

NOVO MESTO — Dolenjska se vključuje v slovensko akcijo računalniškega opismenjenja in združevanja ljubiteljev računalništva; v sredo, 11. aprila, ob 18. uri bo v veliki predavalnici SŠTZU »Boris Kidrič« v Novem mestu ustanovni zbor dolenskega društva informatikov in ljubiteljev računalništva.

AKADEMIJA OB SVETOVNEM DNEVU ROMOV

NOVO MESTO — V počastitev 8. aprila, svetovnega dneva Romov, bo v Novem mestu v nedeljo, 7. aprila, ob 15. uri v Domu kulture slavnostna akademija. Poleg domačih pevcev in recitatorjev bo nastopil še New Swing Quartet s pevcem Otom Pestnerjem, na prireditvi pa bo prikazan tudi film »Vonj telesa«.

BERITE DANES

na 4. strani:

● Novomeščani proti popuščanju

na 5. strani:

● Obrtniki niso »proti«

na 7. strani:

● Dolenjska ni bila tako neopazna

na 9. strani:

● Tudi strah pred plazom

na 10. strani:

● Vodnik — upanje bodočnosti

na 12. strani:

● Z avtom v deročo Krko

Zdrava mladina — naše največje bogastvo

Ob dnevu zdravja: iz sporočila dr. H. Mahlerja

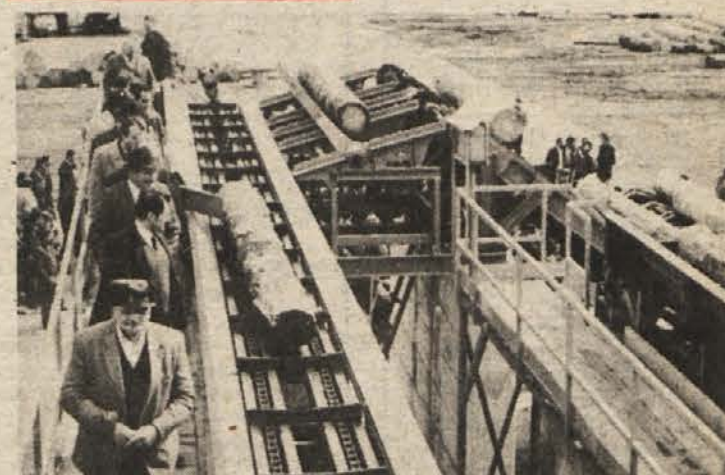
Z dviganjem prahu na improviziranem nogometnem igrišču v brazilski vasi, s tekmovanjem v teku skozi grmičevje v Keniji, z borbo na rokoborskem turnirju v Bangkoku ali s postavljanjem svetovnih rekordov na olimpijskih igrah — povsod mladi dokazujejo, da je v njihovem življenjskem obdobju telesna zmogljivost na vrhuncu. V letu 1985, svetovnem letu mladine, bo svet požel največjo in najboljšo letino mladih v zgodovini. Današnja mladina je najbolj zdrava starostna skupina, pa tudi izobražena je bolje kot kdajkoli prej. Z lažjim dostopom v svetovno znanje mladi lahko osvojijo in uporabijo nove ideje. V mnogih deželah so mlade oči uprte v zelene utripajoče ekrane računalnikov, mladi prsti hitijo prek tastatur ali ustvarjajo nova vežja za nove računalnike.

Da bi te mladostne zmogljivosti lahko pravilno izkoristili, sta potrebna razumevanje in podpora. Mladost je izreden čas s posebnimi izzivi. To je obdobje, ko otrok raste v odraslega človeka. Za to starost sta značilni nestrpnost in radovednost ter velika želja, da bi bilo otroštva konec in bi se začelo obdobje neodvisnosti.

Več kot tri četrtine mladih med 15. in 24. letom živi v deželah v razvoju. Tu nas torej čaka največja naloga. Mladi si želijo boljšega življenja, zato kažejo veliko nagnjenje k temu, da se z dežele selijo v mesta. To načinja tradicionalno strukturo kmečke družine in jo nadomešča s stresnim načinom življenja obrobni skupnosti, ki živijo v siromašnih predmestjih.

Ce je za starost značilna previdnost, je za mladost značilno nagnjenje do tveganja. Te impulze lahko usmerimo v pozitivne oblike — šport, aktivnosti na prostem, družbene poskuse, namesto da jih prepuščamo negativnim navadam, kot so kajenje, prekomerno uživanje alkohola ali odvisnost od mamil. Družba mora upoštevati tudi elemente, ki so značilni za mladostni duh — iskanje identitete in izraza ljubezni do soljudi.

Ob Svetovnem dnevu zdravja 1985, ko si preizadevamo za zdravje vseh, bi morala vsaka skupnost »narediti inventuro« svojih mladih moči in razvijati vse njihove sposobnosti. Radostna in eksplozivna energija mladosti in njena naravna radovednost čakata, da ju uporabimo za graditev boljšega sveta.

NOVA ŽAGA — Pogled na del nove žage v Ribnici, ki je najpomembnejši in tudi najdražji objekt takoimenovanega »Kompleksa za primarno predelavo lesa« in za katerega je potrebno zdaj zgraditi le še osrednjo krojilnico lesa. (Foto: Primc)

ŽIVETI Z JEDRSKO

Iz sporočila republiškega komiteja za informiranje smo z dvotedensko zamudo zvedeli, da je JE Krško od 7. do 13. marca stala zaradi okvare na tesnilu ventila za vbrizgavanje vode v tlačnik, da spada defekt v »kategorijo pričakovanih obratovnih dogodkov« in da je bila zaustavitev načrtovana. Zastavlja se vprašanje, zakaj je Dolenjski list, daleč najbolj razširjen časnik v Posavju, zvedel za dogodek v nuklearni s tolikšno zamudo in šele s posredništvom komiteja za informiranje. Mar Krščani in okolčani, dolenski in slovenski javnost niso zaslužili v vseh pogledih kakovostnejše informacije, mar po tolikih letih oriprav nekateri še vedno niso spoznali, da je »živeti z jedrsko« dvosmeren proces? In kolikokrat že so ljudje zahtevali sprotno in natančne poročanje o dogajanju v JE Krško! Ali ni prav absurdno, da zveemo za »nepričakovano« opis jedrske elektrarne v sosednji Avstriji še isti dan, z domačimi pričakovanji, načrtovanimi in dogovorjenimi atomskimi zadevami pa nas seznanjajo po časovnih in drugih ovinkih?

PAVEL PERC

VREME
Proti koncu tedna bo jasno in še vedno razmeroma toplo.

24. MEDNARODNI SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA KRANJ, 5. - 15. 4. 85

- gozdarska in kmetijska mehanizacija
- lovska razstava in ponudba celotne lovske opreme
- razstava sira, mlečnih in prehrabnih izdelkov
- razstava in ponudba opreme kmečkega turizma
- gozdarska razstava
- živinorejska razstava 13. 4. ob 10 uri
- razstava ovc
- vsak dan demonstracije in degustacije
- bogat spremljajoči program s posvetovanji in predavanji
- velika izbira in bogata ponudba blaga široke potrošnje

poslovno
prireditveni
center
gorenjski sejem
kranj

35 let

Sejem je odprt vsak dan od 9. do 19. ure

Zoper računalniško nepismenost

Skupščina MGZ Posavja ugodno ocenila delo zbornice

KRŠKO — Medobčinska gospodarska zbornica Posavja se je kljub okrnjeni poklicni kadrovski zasedbi, toda ob veliki zavzetosti odgovornih ljudi v regiji, lani uspešno vključevala v reševanje posebnih gospodarskih problemov.

Na nekaterih področjih so uporabili izvirne rešitve, pomembne za napredek poslovanja ali stroke, so poudarili na skupščini MGZ. Delovne skupine so se potrdile kot ustrezna oblika strokovnega dela. Obilo dela so laže opravili poglobljeno, saj strokovno analitično proučijo posamezna vprašanja in oblikujejo enačice rešitev.

Predstavniki PTT Novo mesto se je zahvalil MGZ za sodelovanje pri zagotavljanju dopolnilnih sredstev za Trdinov vrh. Skupščina je uspešno ocenila delo zbornice pri gradnji pomembnih infrastrukturnih objektov, stanovanjskega gospodarstva in usklajevanja razvoja kmetijstva, gozdarstva, gradbeništva ter izkoriščanja geotermalnih voda ob izgradnji savskih HE.

Med temeljne programske naloge MGZ Posavja v tem letu je skupščina sprejela tudi širjenje računalniške pismenosti. V regiji bodo organizirali računalniške dneve, seminar za vodstvene in strokovne delavce iz osnov računalniško vodene poslovne informatike in proizvodnih procesov. Pripravili bodo tudi program opremljanja osnovnih in srednjih šol in študentov z računalniki.

P. P.

POPRAVEK

V prejšnji številki Dolenjskega lista je tiskarski škrat pripisal Mihaelu Keršiču iz Sevnice, da je sekretar občinskega izvršnega sveta v Ribnici in ne v Sevnici, kar je v resnici. Za napako se njemu in bralcem opravičujemo.

Uredništvo DL

NOVO MESTO — 28. marca so se v Novem mestu zbrali predstavniki strokovnih društev na Dolenjskem. Ugotovili so, da so ta društva preveč zaprtja v svoje ozke strokovne kroge in da premalo medsebojno sodelujejo. Zato so se dogovorili, da bodo v prihodnje skupno obravnavali najbolj ključne razvojne probleme Dolenjske in skušali podati tudi celovite in ustvarjalne predloge. Večja medsebojna povezanost je še zlasti potrebna sedaj, ko snujemo dolgoročne programe razvoja do leta 2000 in srednjeročne programe do leta 1990. Predstavniki strokovnih društev na Dolenjskem, ki so se zbrali na pobudo socialistične zveze delovnega ljudstva in društva ekonomistov Dolenjske, so soglasno podprli predlog prihodnje organiziranosti Zavoda za družbeno planiranje Novo mesto, ki naj do pričetka leta 1986 postane organizacija, ki bo celovito in dolgoročno urejala razvojno problematiko Dolenjske.

ZA VEČJO POVEZANOST STROKOVNIH DRUŠTEV

NOVO MESTO — 28. marca so se v Novem mestu zbrali predstavniki strokovnih društev na Dolenjskem. Ugotovili so, da so ta društva preveč zaprtja v svoje ozke strokovne kroge in da premalo medsebojno sodelujejo. Zato so se dogovorili, da bodo v prihodnje skupno obravnavali najbolj ključne razvojne probleme Dolenjske in skušali podati tudi celovite in ustvarjalne predloge. Večja medsebojna povezanost je še zlasti potrebna sedaj, ko snujemo dolgoročne programe razvoja do leta 2000 in srednjeročne programe do leta 1990. Predstavniki strokovnih društev na Dolenjskem, ki so se zbrali na pobudo socialistične zveze delovnega ljudstva in društva ekonomistov Dolenjske, so soglasno podprli predlog prihodnje organiziranosti Zavoda za družbeno planiranje Novo mesto, ki naj do pričetka leta 1986 postane organizacija, ki bo celovito in dolgoročno urejala razvojno problematiko Dolenjske.

R. BAČER

Pretehtana naložba Iskre

Visoka ocena izvozno usmerjene investicije

NOVO MESTO — Novomeški izvršni svet daje vso podporo investicijskemu programu s sodobno tehnologijo, predvidenem ob združitvi obeh novomeških Isker. Naložba je zelo ugodno prestala vsa strokovna sista, vključno z mednarodno finančno korporacijo, zato z uresničitvijo ne bi smeli odlašati.

Tovarna napajalnih naprav v Bršljinu je imela program za rekonstrukcijo in posodobitev proizvodnje izdelan že pred združitvijo z Elo, po cenah iz leta 1982 pa bi ta naložba veljala 700 milijonov dinarjev. Ker pa so bili z

ružitvijo pri Eli pridobljeni novi prostori, ne bo potrebno toliko graditi in znaša zdaj ovrednoteni program 900 milijonov dinarjev. Od tega je potrebnih za manjšo dozidavo in preureditev prostorov le 70 milijonov dinarjev (v zidove), 540 milijonov dinarjev bo šlo za domačo in uvoženo opremo, 90 milijonov dinarjev za carino, ostalo za obratna sredstva.

Ker gre pri tej izrazito izvozno usmerjeni naložbi za povečanje zmogljivosti in modernizacijo profesionalnih naprav za telekomunikacije, računalništvo, energetiko in avtomatizacijo v industriji, je investicija pri presoji ekonomske upravičenosti dobila visoko oceno. Po bančnih merilih je ta program dobil 170 točk, medtem ko je minimalna zahteva 60 točk.

Pri skupni naložbi 900 milijonov dinarjev bo vložnih Iskrinih sredstev nad 200 milijonov, 273 milijonov bo mednarodnega kredita, ostalo vsoto pa predstavljajo krediti konzorcija bank, dobaviteljev opreme in izvajalca del.

Novomeški izvršni svet je pri obravnavi te obetavne naložbe poudaril, da je potrebno še letos priti do uresničitve, čimprej pa mora živjeti tudi nova organizacija obeh združenih Isker. Nujno pa je takoj urediti kadrovske zadeve v vrhu nove delovne organizacije.

R. B.

Črnomaljski kompresorji na Kitajsko

Podpisana pogodba z danskim Danfossom

ČRNOMELJ — 1. aprila so v črnomaljskem Gorenju začeli delati v dveh izmenah. Kljub temu pa njihovi stroji še vedno ne bodo polno zasledeni, kajti druga izmena ni popolna. Računajo, da bodo letos izdelali 600 tisoč kompresorjev, torej za 200 tisoč več kot lani. Povpraševanje po njihovih izdelkih je tako veliko, da mu v celoti ne bodo mogli ustreči. V glavnem vse kompresorje porabijo v Gorenju, s skupnim dogovorom pa so se letos odločili tudi za večji izvoz (50.000 izdelkov) na Kitajsko. V Črnomlju menijo, da se bo ta izvoz prihodnje leto še povečal, saj postaja sodelovanje med Gorenjem in Kitajsko vse tešnjeje.

Sredi marca pa je Gorenje podpisalo z dansko tovarno Danfoss pogodbo o kooperaciji pri proizvodnji kompresorjev FR, ki jih bodo izdelovali v Črnomlju in ki so večjih moči in novejši izvedbi kot sedanji. Ti pogovori o kooperaciji so potekali že dlje časa, zatikalo pa se je predvsem pri višini zneskov za prenos znanja. S podpisom pogodbe je bil narejen šele prvi korak. Sedaj v Danfossu pripravljajo tehnično dokumentacijo, v Črnomlju pa upajo, da bo poskusna proizvodnja stekla prihodnje leto.

B. M.

Pravica na strani močnih

Ali je še pravica v tem našem svetu? Smo pravno varni v našem sistemu ali morda sodišča oz. vsi, ki imajo opraviti z delitvijo pravice ob iskanju resnice in razsojanju, niso vedno in povsod dovolj samostojni, ampak morajo iz takšnih ali drugačnih razlogov vsaj nekoliko podlegati trenutnim pravilom in normam v družbi ter avtoritetam, ki jim hotirujejo in jih zagovarjajo? O vsem tem bi se dalo veliko govoriti, naša tokratna anketa pa kaže, da večina ljudi misli, da pravica le ni enaka za vse, da se je treba zanjo krepko potruditi in imeti nemalokrat veliko znanja in denarja. Tega pa vsi nimajo.

JANEZ VOKAČ, vodja delovne prakse v Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Novem mestu: »Pravica je za mnoge le prazna beseda. Kadar jo iščemo, so potrebne tudi zveze in poznanstva. Mnogokje ni pravice pri delitvi stanovanj v delovnih organizacijah. Na prednostnih listah za stanovanja in posojila so zapisani tudi takšni, ki imajo vikend pa juha. Kar pogledamo, kako je z akcijo »imaš hišo, vrni stanovanje!«! V naši ustanovi smo vsi delavci enaki, zato nam pravice ni potrebno iskati zunaj. Vsakemu pripada po samoupravnih aktih.»

MIRO KOS, vzdrževalec v Trimu: »Kot sodnik porotnik nisem opazil, da bi bila pravna varnost naših ljudi kaj manjša. Tudi kazni so več ali manj pravične za tatvine avtomobilov, v trgovinah itd. Zdi pa se mi, da so kazni za poneverbe, grabeže in gospodarske prekrške premale. Veliko je pritožb na odločitve sodišč, kar pomeni, da sodbe niso vedno najbolj sprejemljive za prizadete. Iz tega pa vendar ni mogoče narediti drugih zaključkov kot pravnega, da se je načeloma proti vsaki sodbi moč pritožiti.«

PETER VUKIČ, upokojenec iz Metlike: »Pravica je, kakor za koga, večkrat se mora človek krepko potruditi, da jo doseže. Če bi bile pri nas vse buabe po zaporih, bi bilo na svobodi precej manj ljudi. Do takih se mi vsi ne obnašamo pravilno. Barabije, lopovščine smo vsi pripravljani kritizirati za vogali, da bi pa povedali tam, kjer je treba, to pa ne. Jaz, hvala bogu, doslej še nisem imel opravka s sodnijo. Se pa ljudje tožijo, da je kar grdo.«

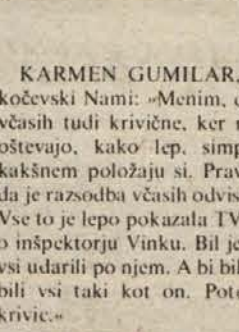

ANICA TUBEISHAT, predsednica KK SZDL Senovo: »Pravica po moje je, samo vsak je ne zna poiskati. Najdejo jo le vztrajni in sitni. Zdi se mi, da bi veliko storili, če bi imeli v krajvih skupnostih ljudi, ki bi znali svetovati. Vsakdo namreč ne stopi rad na sodišče. Tudi v delovnih kolektivih, kjer imajo svoje pravnike ali celo službe, bi lahko veliko storili za pomoč ljudem. Vsekakor pa bi bila KS bolj dostopna.«

ZVONE PLANINC, delovodja pri Elektro Črnomelj: »Je že tako, da danes pri nas prevladujejo ljudje, ki zahtevajo več pravic, kot jih lahko dobijo oz. kaj jim gredo, pozabljajo pa na dolžnosti. Tako nekateri mislijo, da imajo veliko pravic do rezultatov dela ne glede na to, koliko so ustvarili. Ne smemo pa posploševati. Mnogi, ki še verjamejo v pravico na tem svetu, jo znajo deliti z drugimi.«

RATOMIR KLJAKOVIČ, predsednik skupnosti stanovalcev Kvedrova 31 v Sevnici: »Poglejte: zadeva okrog brezvestne gradnje strehe na naši hiši se vleče od leta 1981! Inšpektor je ugotovil pomankljivosti, več se škoda na družbenem premoženju in čeprav smo izkoristili že vse pravne poti — govoril sem tudi na seji občinske skupščine, smo še vedno tam, kjer smo bili — pri nestrokovno narejeni strehi. Poglaviti krivec je uspel s pritožbo, skupnosti stanovalcev pa se kot oškodovanci ni bilo dovoljeno pritožiti. Za pravno varnost moraš imeti denar in znanje.«

KARMEN GUMILAR, prodajalka v kočevski Nami: »Menim, da so razsodbe večjih tudi krivične, ker razsodniki upočastujejo, kako lep, simpatičen in na kakšnem položaju si. Prav tako menim, da je razsodba večjih odvisna od kuverte. Vse to je lepo pokazala TV nadaljevanje o inšpektorju Vinku. Bil je pošten, pa so vsi udarili po njem. A bi bilo dobro, da bi bili vsi taki kot on. Potem ne bi bilo krivice.«

ANDREJ TOMŠIČ, referent za SLO v Riko Ribnica: »Rikove pravne službe so bile vedno na razpolago delavcem. Ko sem bil še sekretar, sem jim pogosto pisal pritožbe. Posebnih sporov pred sodiščem združenega dela ni bilo. Z aprilom smo uvedli redno pravno pomoč našim delavcem. Menim, da je pri nas poskrbljeno za pravno varnost. Res pa je, da smo včasih kaj rešili tudi mimo samoupravnih aktov.«

JOŽEFA KUKOVIČIČ, čistilka na avtobusni postaji v Brežicah: »Pravice ni. Na sodišču je še nisem iskala in če bi jo, je zagotovo ne bi dobila. Vedno je bila in bo ostala na strani močnejših, takih, ki jim ni treba z metlo služiti kruha. Najbolje je, da človek opravlja svoje delo in da o takih stvareh ne razmišlja. Spremeniti tako ne more nič.«

Kaj pravijo profesorji

Je izhod iz težav

LJUBLJANA — Zadnja leta vsak dan bolj čutimo veljavo Gregorčičeve misli, da življenje ni praznik. Ni treba poslušati radia ali brati o novih in novih cenah, da bi se o tem prepričali, zadostuje že obisk v trgovini.

Draginja narašča na vseh koncih in krajih. In zakaj narašča? Kolikor glav, toliko odgovorov!

Dr. Aleksander Bajt, vodja Ekonomskega inštituta Pravne fakultete v Ljubljani, je v enem od intervjujev izjavil, da je splošna značilnost sredstev javnega obveščanja pri nas v tem, da gospodarske razmere in ukrepe ekonomske politike ocenjujejo s stališča v preteklosti pridobljenega mesta v delitvi in porabi. S tem izražajo nesposobnost, da bi razumeli, da ni več možnosti za porabo tistega, česar nismo sami proizvedli. Zelo značilno je, da naš standard primerjajo s standardom neprimerljivo bolj razvitih držav, pri čemer pa prezrejo, da je absolutno nemogoče ob naši produktivnosti ohraniti tudi tisti življenjski standard, ki smo ga dosegli v preteklosti, mi ko smo porabljali tisto, kar ni bilo naše. Da bi se izognili nevarnosti drsenja v družbo solidarnega siromaštva, je potrebno jasneje in čim bolj energično potegniti mejo med delom in nedelom, kakor tudi med tistimi, ki ustvarjajo in tistimi, ki porabljajo in uničujejo.

Tudi dr. Josip Županov, profesor na Fakulteti političnih ved v Zagrebu, sodi, da bomo iz današnjih težav splavali le z boljšim delom. Brez večje proizvodnje in produktivnosti standarda pač ne bo — mi pa še kar naprej delamo malo, slabo in neorganizirano. Vsak dan več kot 600.000 Jugoslovancev sploh ne pride na delo. Zaposleni v povprečju ne delajo več kot 4 ure.

Po mnenju dr. Marijana Korosica iz Ekonomskega inštituta v Zagrebu je glavni krivec neznanje. Večji del naših gospodarstvenikov je neustvarjalnih, postali so apatični. Ne ukvarjajo se z organizacijo dela, ne s proizvodnjo, tehnologijo, ampak kar naprej sestankujejo, podpisujejo nekakšne dogovore in sporazume, ki niso nikomur potrebni. Ta skupina gospodarstvenikov je postala zavora, drži pa vse nitke v svojih rokah, ker jim to omogoča naša slaba kadrovska politika.

Dr. Josip Županov je (v intervjuju za »Delavsko enotnost«) celo bolj oster. Čeprav je inovativno delo parola, ga v glavnem zatiramo, pravi. Kdo? Srednji sloj! To so poslovodje, nižji vodilni in del administracije. Ti blokirajo vse napore in maltretirajo inventivne delavce, dokler jih ne uničijo. Ta sloj običajno nima niti formalne niti resnične kvalifikacije. Njihov položaj je vedno negotov, počutijo se ogrožene. Zato je tuja tehnologija jamstvo za mir v hiši. Nihče ne bo zameril tega, kar plačaš tujemu kapitalistu. Če pa bi le desetino tega dali skupini domačih inženirjev, bi vsi kričali, da so obogatelci.

Po mnenju dr. Aleksandra Bajta je stvar jasna: v organizacijah združenega dela je treba ustvariti takšno organizacijo dela, da bo zagotovila oz. (glede na sedanje stanje) podvojila stopnjo izkoriščanja obstoječih sredstev in zmogljivosti. Osebnih dohodke je treba dosledno povezati s stvarno produktivnostjo dela, brez omejevanja navzdol, torej tudi brez minimalnih zagotovljenih OD — da bi bili delavci, ki niso sposobni ustvarjati produktivnosti, ki jo omogoča sodobna oprema, prisiljeni v svojem lastnem interesu zapustiti tož, kjer ne morejo uveljaviti svojih sposobnosti. Solidarnost je nujna, toda razen povsem osebne solidarnosti je treba vse druge oblike solidarnosti prenesti na raven družbenopolitičnih skupnosti.

VINKO BLATNIK

SPOSOJENO TRNJE

● Dokler smo lakirali, je šlo gladko. (Iz Novosti)

● Naša pot je originalna. Vse drugo je po licenci. (Iz lista NON)

Radio za boljše obveščanje

Dobili smo Radio Novo mesto v ustanavljanju — V Pekariji predčasno preneha družbeno varstvo

NOVO MESTO — 28. marca so delegati zbora združenega dela novomeške občinske skupščine s 16 točkami dnevnega reda opravili v dobrih dveh urah, kar dokazuje mnogo bolj izbrabo časa.

Delegati so tokrat sprejeli dogovor o usklajevanju davčne politike v letu

● Ob treh poročilih, ki so bila delegatom na voljo ob uresničevanju ukrepov družbenega varstva v Žitu — tozdr Pekariji in slaščičarna Novo mesto, so potrdili predlog, da se zaradi mnogo boljših razmer v tem kolektivni ukrepi družbenega varstva odpravijo takoj, ko bo izvoljen nov poslovodni organ.

1985 in odlok o davkih občanov v domači občini, ki je v času javne razprave precej buril duhove, zlasti zaradi obdavčitve od premoženja — zasebnih stanovanjskih hiš. Sprejeti odlok sicer nalaga tovrstnim davčnim zavezancem dokajšnje obremenitve, vendar so oproščeni plačila davka lastniki hiš do 160 m² površine. Se pravi, da jih bo le malo ta davek tudi plačalo.

Ob obravnavi poročila o delu izvršnega sveta in upravnih organov so delegati dali priznanje za dobro delo izvršnemu svetu, niso pa povsem zadovoljni z delom v raznih občinskih uradih. Glede tega se v letošnjem letu obetajo znatne spremembe v korist strank.

Gradivo, ki nakazuje upravičenost ustanovitve Radia Novo mesto z možnostjo, da postane regijski radio,

OB 40-LETNICI OSVOBODITVE

Za hrano je bilo najteže

Janez Banovec pripoveduje, kaj je delala komanda Novega mesta tik pred osvoboditvijo

NOVO MESTO — Novomeškičan Janez Banovec, spomeničar, upokojeni oficir JLA, dolgoletni družbenopolitični delavec, danes pa stoodstotni invalid, je med mnogimi našimi ljudmi, ki jim je vojna obrnila usodo. Doma je s Tuševega dola pri Črnomlju. Bil je med prvimi, ki so začeli sodelovati z OF in NOV, potem pa je šel v partizane. Trikrat je bil ranjen; ko je kot oficir prišel zakrpan iz partizanske bolnišnice in za boj ni bil več sposoben, je postal komandant področja Novo mesto.

»Bilo je leta 1944, ko je komanda sicer okupiranega Novega mesta delovala v Seliščih pri Dol. Sušicah. Tam je bil celoten štab, ki je štel okrog 60 ljudi. Opravljali smo splošno mobilizacijo za partizanske enote, oskrbovali s hrano partizanske bolnišnice in etapno kuhinjo, skrbeli za zaščito naše civilne oblasti, opravljali pa smo tudi obveščevalno službo za partizanske enote. Imeli smo tudi prometni oddelek, vendar brez vsakega vozila. Ta je imel na skrbi organizacijo prevoza ranjencev in hrane. Imeli smo telefonske zveze in kajpada obilo dela. Večkrat smo se selili, ker bi nas sicer sovražnik lahko izsledil, zato smo delovali dlje časa tudi v Dol. Toplicah, na Riglju, Uršnih selih, Verdunu in v Podgradu.«

Tovariš Banovec se še spominja imen nekaterih, ki so bili takrat v

Janez Banovec

RIA BAČER

komandi mesta. »Zvone Perec je bil šel etapne kuhinje, Mirko Knafelc je bil intendant, Hrenov Žan je bil obveščevalni oficir, Ivan Klevišar politdelegat, Hrenov Tonček pa je bil, šele dvanajstleten, naš kurirček. Komisar na naši komandi je bil Aldo; to je partizansko ime za dobrega tovariša, ki ima zdaj hišo v Toplicah. Najteže je bilo priti do hrane. Kašče so bile precej prazne, ker je ljudem jemala vojska, partizani v enotah in po bolnišnicah pa so tudi morali jesti. Gospodarska komisija nam je sporočala, kje je možno priti do hrane. Našim smo jo plačevali z boni, sovražnikom pa tudi zaplenili.« Dolžnost komandanta Novega mesta je Janez Banovec, ki je že v partizanih opravil oficirsko šolo, opravljal vse do aprila 1945.

»Dobri fantje so bili zbrani v naši komandi. Večinoma je šlo za težko ranjene borce, ki niso bili več sposobni za hude napore v brigadah, kar pa je bilo mlajših, smo jih izurili. Že smo se pripravljali na svobodo, ko sem bil zadnji mesec pred osvoboditvijo premeščen na Notranjsko za komandanta Starega trga pri Ložu. Tam sem bil spet samo mesec dni, takoj po osvoboditvi pa sem postal komandant bataljona v Mariborski brigadi. Dolžnosti so se v partizanih čisto menjavale, pač po potrebi. Po vojni sem bil načelnik vojaškega odseka v Celju, nato pa v Ljutomeru vse do upokojitve. Kot 90-odstotni vojni invalid sem bil šele pri 32 letih službe upokojen. Preselili smo se v Novo mesto, kjer pa sem še delal.«

Povojne generacije Novomeščanov se Janeza Banovca gotovo spominjajo kot funkcionarja v ZK, v SZDL, sindikatih, v ZZB, saj je bil 17 let predsednik terenske organizacije ZZB NOV, nekaj časa pa tudi predsednik občinske borbevske organizacije. Tovariš Banovec ima poleg partizanske spomence še 11 visokih odlikovanj, od tega sta samo dve civilni.

Kmetijstvo

Najvišje ocene vin 11. praznika posavskih vin

Za sauvignon 16,8 točke

ČATEŽ — Na zadnjem, 11. prazniku posavskih vin je strokovna komisija pod vodstvom inž. Romana Šepetavca najvišje ocenila vina letnikov 1984 teh pridelovalcev. Janez Bizjak (Cirknik), Jože Budič (Čatež), Alojz Kodrič (Vinji vrh) in Alojz Zorič (Šutna) so dobili po 16,1 točke za dolensko belo; Franc Polovič (Sela) in Ivan Šekoranja — sta dobila po 16,5 točke za bizeljsko belo; Franc Kostanješek (Sromlje) je dobil 16 točk za rumeni plavec; Marija Dušič (Pavlova vas), Bogomir Oberč (Brežice) in Slovin Bizeljsko — Brežice so zbrali po 16,6 točke za laški rizing; Rok Kržan (Bizeljsko) 16,2 točke za zeleni silvanec; Marjan Vizjak (Brežice) 16,8 točke za sauvignon; Janez Bizjak (Cirknik), Fanika Lorber (Velike Malence), Janez Žarn (Nemška vas) in Jože Žarn (Krkovo) po 16,1 točke za cviček; Silvo Jeršič (Cerinca) 16,1 točke za d z dolensko rdečo; Franc Balon (Bizeljsko) in Jože Slivšek (Zdole) po 16,4 točke za bizeljsko rdečo; Franc Polovič (Sela) 16,5 točke za rose ter Martin Najger (Brezovica) in M-Agrokombinat toz Vinogradništvo-kleti — po 16,7 točke za modro frankinjo.

Sejmišča

NOVO MESTO — Na ponedeljkov sejmu so rejci pripeljali za prodajo 150 prašičev, starih 7 do 10 tednov, 200 prašičev, starih 10 do 12 tednov. Prodali so 162 živali. Mlajše so bile od 6.000 do 8.000 din, starejše pa od 8.000 do 10.000 din. Kmetje so prignali tudi 19 glav goveje živine. Prodali so jih 15. Za kilogram žive teže je bilo treba pri volih odšteti od 180 do 190 din, pri kravah pa 100 do 110 din. Kilogram žive teže mlade živine je stal 200 do 210 din.

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 461 prašičev, starih do 3 mesece, ter 10 prašičev, starih nad 3 mesece. Lastnika je menjalo 351 prvih in 7 drugih živali. Za mlajše je bilo treba odšteti 350 din, za starejše pa 230 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Novo v dedovanju zemlje

Kakor so po umetniški plati lepi pejsaži pisanih poletnih polj, tako je za gospodarsko učinkovitost slovenskega kmetijstva njegova silna razdrobljenost skorajda pogubna. Množično uvajanje kmetijskih strojev je o tem prepričalo zadnjega nejeverneža. Ne da se zares napredovati brez zlozobe zemljišč in večanja posesti, vsako nadaljnje drobljenje samo še spodkopuje moč in tekmovalno sposobnost kmetije, ki je takšna, kakršna je zdaj v povprečju, obsojena na životarjenje.

Ker se drobljenje kmečke posesti še vedno nadaljuje, namerava republiška skupščina dopolniti nad 10 let star zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (kmetij). To naj bi zaščitilo kmetijsko zemljo pred drobitvijo in pripomoglo, da bi se sčasoma oblikovale gospodarsko močnejše kmetije ter da, bi bila zemlja kar najbolje obdelana.

• **Že po dosedanem zakonu so imele tudi glede dedovanja poseben položaj tako imenovane zaščitene kmetije.** Teh je bilo doslej v Sloveniji okrog 40.000, povprečno pa so merile nekaj manj kot 6 ha kmetijske zemlje in gozda. Zajele niso niti petine vseh obdelovalnih zemljišč, kar je gotovo premalo za korenitejšo spremembo. Občine so se s kaj različno vneto lotovale te zaščite, vsa stvar pa je zaradi tega precej zvodnela. Po novem naj bi bila zaščitena kmetija tista kmetijska in gozdnogospodarska celota, ki zagotavlja ali bi lahko zagotavljala ekonomsko varnost vsaj enemu občanu, določila pa bi jo občinska skupščina z odločbo.

Ob tem, kar je že doslej veljalo pri dedovanju zaščitene kmetije, je predlagana novost, da bi kmetijo lahko dedovali tudi dediči iz dednega reda, ki sicer ne bi bili pozvani k dedovanju, če bi boljše izpolnjevali pogoje za prevzem take kmetije. Po novem naj bi imel solastnik tudi prednost pri dedovanju solastniškega deleža zaščitene kmetije. Pomembno novost prinaša tudi predlog, po katerem bi v primeru oporoke oporočitelj z oporoko namenil zaščiteno kmetijo tudi osebi, ki ni zakonit dedič, če bi le-ta izpolnjevala z zakonom o dedovanju zemljišč predpisane pogoje za prevzem kmetije.

Inž. M. L.

Naj vedno lačna vrana sito pita?

Kočevske gospodarstvo ni niti dolžno niti zmožno pokrivali izgube kočevskega kmetijstva pri proizvodnji mleka in mesa, ki ga pojedó Ljubljančani

KOČEVJE — Kočevske družbeno kmetijstvo ima ob sedanjih cenah pri kg mesa nad 70 din izgube, pri litru mleka pa 22 din, kar zneso na mesec preko 50 milijonov din, na leto pa preko 600 milijonov din. O tem so v zadnjem obdobju razpravljali na občinskem izvršnem svetu, občinski gospodarski zbornici, na seji občinske konference ZK in drugod.

Vse dosedanje razprave pa so pripeljale do »bogatletnega« sklepa: če družba nima posluha za pokrivanje izgube kočevskega kmetijstva, potem to pomeni, da proizvodov kočevskega kmetijstva ne potrebuje in to lahko pripelje do postopnega zmanjševanja nedonosne kmetijske proizvodnje na raven, ko bo pokrivala le potrebe domače občine in tistih interesov, ki bodo pripravljali plačati primerno ceno.

V Kočevju se zavedajo, da je ta sklep v nasprotju z našimi splošnimi načeli, da je treba pridelati čimveč hrane, hkrati pa je povsem v skladu s stabilizacijskimi ukrepi, ki pravijo, da je treba nedonosno opuščati in ukinjati.

V razpravah je bilo poudarjeno, da tudi znotraj kočevskega kmetijskega gospodarstva ni vse v redu, vendar je tudi res, da so fizični kazalci proizvodnje kočevskega družbenega kmetijstva zelo ugodni v primerjavi s kmetijstvom v Sloveniji in Jugoslaviji. Prav to pa daje kočevskemu kmetijstvu moralno opravičilo, da zahteva za

svoje proizvode ustrezno ceno. Sami najodgovornejši delavci v družbenem kmetijstvu predlagajo, naj bi pregledali in ugotovili, če ni morda pri njih kaj narobe, ob tem pa, da je treba oceniti sposobnost vodilnih delavcev ter nesposobne takoj odstraniti.

VPRAŠAJ NAD MLEKOM

KOČEVJE, RIBNICA — Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih v tržni proizvodnji mleka in mesa v letu 1985 za območje ribniške in kočevske občine je podpisalo 17 podpisnikov. Ti so se zavezali, da bodo povečali stavež krav za 148 glav, govejih pitancev za 230 glav, plemenskih svinj za 197 glav in pitanih prašičev za 1.347 glav. Načrtujejo, da bodo odkupili nekaj nad 14 milijonov litrov mleka. Že sedaj je vprašljivo, ali bo možno to obveznost tudi izpolniti. Za minuli teden sta dva predstavnika kočevskega KG zatrjevala, da imajo pri litru mleka izgube 20 din izgube. Zatrjujejo, da je nujno povečati ceno. Potrebovali bi tudi okoli 500 milijonov din za novo gradnjo in prenovitev hlevov ter v druge namene.

Položaj kočevskega družbenega kmetijstva zaskrbljuje že vrsto let. Že 20 let nimajo dovolj sredstev, da bi oblikovali poslovni sklad, manjka obratnih sredstev, osnovna sredstva in oprema so že do okoli 90 odstotka iztrošena, osebni dohodki pa so nizki. Seveda pa je ena od možnih rešitev tudi ta, da kočevski kmetiji svojih proizvodov ne bi prodajali Ljubljani (če tu ni zainteresirana za pokrivanje izgube), ampak drugim središčem po Jugoslaviji. Kočevske gospodarstvo namreč niti ni zmožno niti ni dolžno pokrivali izgube kmetijstva, saj se tudi samo otepa z velikimi težavami.

JOŽE PRIMC

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — 1. aprila je bila novomeška tržnica v jutranjih in zgodnjih dopoldanskih urah kaj slabo založena s solato. Tudi kmetice niso imele naprodaj radiča, bilo je le malo motovilca in nekaj regrata. Endivjo je imela le ena prodajalka, in sicer po 200 din kilogram. Jaje je bilo tokrat dovolj, zanje pa so zahtevali od 18 do 20 dinarjev. Obrtniški del tržnice je bil zelo dobro založen, kot posebnost v tokratni ponudbi pa je bil prodajalec velikonočnih rekvizitov: pickov iz plastike, umetnihi pisanic itd.

Suha krajina na dobri poti

Velike rezerve v agromelioracijah — Kako pride KZ Žužemberk do deviz — Izvoz 100 konj

ŽUŽEMBERK — »Več dejstev priča, da suhokranjsko kmetijstvo le stopa iz zaostalosti. Agromelioracije, pašne skupnosti, nove vrste proizvodnje, vse to dokazuje, da se vez med zadrugo in kmeti krepi in da gre za velike spremembe v miselnosti ljudi,« pravi Franc Gerden, direktor Temeljne zadrugne organizacije Suha krajina.

»Prvi poizkus pašne skupnosti smo uspešno izvedli lani v Lopati na 35 hektarov površin, zadrževala je pašna skupnost »Jarec« v Trebči vasi, zgradili

Franc Gerden: »Pred leti Suhokranjčani niso hoteli nič slišati o agromelioracijah, zdaj je zanje izreden interes.«

smo 50 silosov pri kmetih, pri čemer je nekaj pomagal tudi interventni sklad za kmetijstvo v občini. Gradimo 15 proizvodnih hlevov. Lani smo pri mlečni proizvodnji napredovali za 5 odst., največja pridobitev preteklega leta pa je zgrajen silos (s pomočjo sovlagateljev KIT), kjer imamo skladišče in zbirno mesto za odpremo gozdnih sadežev, zelišč in medu. Letos bomo tovrstno dejavnost, ki je izrazito izvorno usmerjena, povečali za 30 odst., ponudbo tujim kupcem pa popestrili s polži. Devize bomo zaslužili tudi s pla-

niranim izvozom 100 konj v Italijo in Nemčijo.»

Žužemberška zadruga je lani poslovno leto zaključila z 2,5 milijona dinarjev ostanka dohodka, čeprav pri uresničitvi plana ni dosegla ciljev. Letina je bila znatno slabša zaradi toče in spomladanske pozebe.

»Trenutno imamo največ dela s sklepajem dolgoročnih — desetletnih kooperantskih pogodb. Letos nadaljujemo z izgradnjo 40 silosov, predvidevamo več investicij v kmetijsko mehanizacijo, pripravljamo pa tudi obsežnejša agromelioracijska dela v bližini Križev in Podlpe. Načrtujemo za 20 odst. večjo pridelavo mesa in mleka ter krompirja. V Suhi krajini imamo 2000 hektarov površin, ki bi jih z agromelioracijskimi deli lahko usposobili za pridelavo hrane. To so ogromne rezerve, tudi republiška sredstva so na voljo, zato pospešeno delamo pri pripravi dobrih programov.«

R. BAČER

Bodoči kmetijci med kmeti

V sevniški občini bo poletje kmetijska brigada

SEVNICA — Strokovnjakom se vse prerado očita, da so kabinetski, skratka, da so premalo v stiku z življenjem. Pohvalno je, da prav slovenska mladinska organizacija s kmetijskim strokovnim šolstvom daje pobudo, da letošnje poletje ustanovijo posebno delovno brigado.

Od 25 do 30 učencev slovenskih kmetijskih šol, večinoma 3. letnikov, pa študentov agronomsko fakultete in veterine naj bi preživelo te počitnice okrog tri tedne na kmetijah po sevniški občini. V skupini naj bi bili tudi bodoči sociologi in celo računalničarji, da bi res vsestransko proučili življenje na vasi. »Namera je, da to ne bo le enkratni stik mladih ljudi z našimi kmeti, marveč da z njimi tudi kasneje strokovno sodelujejo. Brigadirji bodo s svojimi mentorji, našim

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Še o pozebi

Hude zime, ko trta pozebe, so bolj redke. Po dosedanjih pregledih in razgovorih v vinogradniki je moč sklepati, da letošnja zima le ni bila tako huda kot leta 1929. Obseg škode po letošnji zimski pozebi v vinogradih še ni znan, vemo le, da je škoda zelo različna.

Da bomo bodočim vinogradnikom z izkušnjami letošnje zimске pozebe lahko kaj koristili, prosim vinogradnike, bralce Dolenjskega lista, da svoja opažanja in izkušnje napišejo in pošljejo Dolenjskemu listu ali piscu tega sestavka osebno. Dobro bi bilo (med drugim) ugotoviti, kako je v letošnjem letu v vinogradih z

odpornostjo sort proti pozebi?
Lenz Moser v knjigi »Vinogradništvo v novi obliki« (Zagreb 1957) piše, da so proti zimski pozebi odporne:

— podlage: aramon x rupestris 143 A in podlaga riparia portalis, križanci berlandieri x riparia so manj odporni.

Zanimivo bi bilo vedeti, kako je z odpornostjo trt proti zimski pozebi pri nas, to je trt, ki so cepljene na podlago riparia portalis. Trt, cepljenih na tej podlagi, je v starih vinogradih še precej. Prav tako bi bilo dobro zvedeti, kako je glede pozebe s trtami, ki so cepljene (po zadnji vojni) na podlago berlandieri x riparia kober 5 BB in podlago berlandieri x riparia S04.

— **Zlahtne trte:** v navedeni knjigi Moser piše, da so od zlahtnih trt proti zimski pozebi odporne: renski in laški rizing, veltinci, muškati ottonel, radgónska ranina. Srednje odporne sorte so: sovínjón, zlahtnina, burgundci, tramíncec, silvanec, rízanec, frankinja. Manj odporne sorte so neuburgovce, portugalka, zametovka. Tudi glede odpornosti sort proti pozebi bi bile domače izkušnje iz letošnje zimске pozebe dragocene.

Nekatere ugotovitve glede zimске pozebe so znane in jih upoštevajmo. Tako vemo, da so slabo

gnojni vinogradi bolj podvrženi zimski pozebi, saj so rozge zaradi pomanjkanja hranilnih snovi manj čvrste, rozga je puhla. Jesensko deževje preprečuje zorenje rozg, rozge so manj čvrste in bolj podvržene zimski pozebi. Zunanja znamenja odpornosti rozge proti zimski pozebi so: gladek lub, tanek stržen, trd les. Slabo gnojenje in deževna jesen povzročata, da je les — rozga — puhel in zato manj odporen proti zimski pozebi.

Ne pozabimo na gnojenje trte
Dr. Lazar Avramov v knjigi »Praktično vinogradništvo« (Beograd 1975) piše o negi po zimski pozebi poškodovanih trt naslednje: »Trta je zaradi zimске pozebe izgubila več svojih nadzemnih delov. Zato je tem trtam treba posvetiti posebno skrb. Preden začne trta odganjati, je treba trtam pognojiti, pri čemer je treba povečati obrok dušika. V času bujne rasti rozg in grozolja (jugod) je neobhodno prehranjevati trto z dušičnimi gnojili.«

O važnosti gnojenja z dušikom v vinogradih je že pisal Andrej Zmave v knjigi »Vinarstvo« (Maribor 1925), ki pravi, da sta strokovnjaka Oberlin kot praktik in Wagner kot znanstvenik proglasila dušik za prvaka v prehrani vinske trte in ne kalij. Z dušikom ne pospešujemo samo rasti mladik, ampak povečujemo tudi rodovitnost trte.

Zaradi zimске pozebe bodo trte iz stranskih in spečih očes pogonale veliko število zelenih mladik in bodo zato potrebovale več hranilnih snovi, kar je odvisno od stopnje pozebe. Zato bomo morali ob začetku vegetacije trte močnejše pognojiti, zlasti z dušikom. Pomagal si bomo s KAN ali ureo. Ta dušična gnojila trosimo v dveh obrokih in to ob začetku rasti v prvi polovici maja, drugič pa pred cvetenjem trte ob koncu maja. NPK gnojila bomo trosili aprila. Isto velja za hlevski gnoj, s katerim aprila še vedno lahko gnojimo. Če gnojimo sedaj s hlevskim gnojem, potem trt s KAN ni treba gnojiti.

T. DOBERŠEK

Zaskrbljeno o zemlji, ki daje premalo

Usposobiti neobdelana in slabo obdelana zemljišča — Porazna ocena za Kočevje

LJUBLJANA — Zveza kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije je pri Kmetijskem inštitutu Slovenije naročila izdelavo globalne ocene obdelanosti kmetijskih zemljišč. Sedaj je ocena obdelanosti narejena, temelji pa na podatkih popisov kmetijske proizvodnje v letih 1961 in 1981.

Ocena kaže, da je skoraj v vseh občinah kmetijska zemlja slabše obdelana. Na dolenskem in posavskem obmo-

• **V razpravah o varstvu kmetijskih zemljišč v kočevski občini ocenjujejo, da tudi odškodnina za spremembo kmetijskega zemljišča v stavbno, ki znaša od 40 do 400 din za kvadratni meter, ne odvrača investitorjev od nameravane gradnje na najboljših kmetijskih zemljiščih. Zato predlagajo, naj bi sprejeli tak predpis, ki bi nalagal investitorjem usposobitev nadomestnega zemljišča.**

očju je ta problem pereč v Brežicah, Črnomlju, Kočevju, Novem mestu, Ribnici in Metliki, v Sloveniji pa še v 15 občinah. V več občinah se je zmanjšal stavež goveje živine, ponekod pa se je površinsko in količinsko zmanjšala poljedelska proizvodnja, od naštetih občin najbolj v Kočevju. Kategorizacija kmetijskih zemljišč v kočevski občini, ki jo je naročila občinska kmetijska zemljiška skupnost, je pokazala, da je preko 80 odstotkov gozdov in da jih je bilo v prvih povojnih letih pol manj. Razlog za to je majhna poselitve ter bistveno premajhna skrb upravljalcev zemlje v družbeni lasti.

V. DRAGOŠ

Načrtneje do večje molznosti

Na posvetu o razvoju sivo rjave pasme v Beli krajini so bili enotni, da je bilo doslej v živinoreji preveč nenačrtnega dela — Programi križanj

ČRNOMELJ — Pred kratkim je bil v Črnomlju posvet o perspektivnem razvoju sivo rjave pasme goveda v Beli krajini. Posveta so se udeležili predstavniki obeh belokranjskih kmetijskih zadrug, večji kmetijski proizvajalci mleka, strokovnjaki iz Biotehniške fakultete, Zadrugne zveze Slovenije in Kmetijskega zavoda iz Ljubljane ter predstavniki Veterinarskega zavoda iz Novega mesta, skratka vsi tisti, ki so odgovorni za stanje in razvoj sivo rjave pasme goveda, ki v Beli krajini prevladuje.

Posvet je bil organiziran zaradi tega, ker ugotavljajo, da je proizvodnja mleka v Beli krajini glede na število krav premajhna. Čeprav imajo v deželi ob Kolpi kar 6 tisoč plemenic, prodajo od vsake na leto le 1.300 litrov mleka, morali pa bi ga najmanj 2.000 litrov, čeprav krave te pasme dosegajo tudi 5 tisoč in več litrov mleka na leto. Teleta te selekcijske usmeritve niso primerna za pitanje, zato se zaradi nizkega prirasta in klavnosti slabo prodajajo, a tudi za izvoz niso primerna. Četudi je sivo rjava pasma v Beli krajini osnovna selekcijska usmeritev, pa je bilo osmenjevanje doslej preveč stihijsko in nenačrtno.

klajeni, premalo so se posluževali gospodarskega križanja, rejci pa niso seznanjeni, od katerih bikov je seme.

Zato bodo morali v Beli krajini glode na mlečno-mesno usmeritev živinoreje temu primerno podrediti tudi križanje: okrog 60 odst. krav bodo križali z mlečnimi pasmami, ostalo pa s pitovnimi pasmami. Pospeševalne službe obeh kmetijskih zadrug bodo morale izdelati programe takšnega križanja za vsako kmetijo posebej. Večje rejce bodo seznanili s kvaliteto bikov v vzrejemnem centru na Preski, okreplili bodo A kontrolo, nakupili plemenske telice izven Bele krajine, oživili živinorejske odbore ter pospešili odpravljanje mastitisa in drugih bolezni. Selekcijška, pospeševalna in veterinarska služba bodo morale izvajati program enotnejše kot doslej, pospeševalna služba pa povečati posebno pozornost pridelavi kvalitetne krme.

M. BEZEK

Naglo padanje standarda

Ogroženi upokojenci

NOVO MESTO — Konferenca novomeškega društva upokojencev, ki šteje 2196 članov, je 30. marca opozorila na vse slabši gmotni položaj članstva, sicer pa so pohvalili bogato društveno dejavnost.

Lani je društvo pridobilo okrog 300 novih članov, še vedno pa je v občini blizu 800 upokojencev, ki z društvom nimajo nobenih stikov. Kot je v poročilu poudaril predsednik Viktor Bartolj, upokojenci sodelujejo v krajevnih skupnostih, zlasti pa v dejavnostih Rdečega križa in mnogi so zelo aktivni. Zaradi občutka osamljenosti pa so zanje izrednega pomena organizirani izleti, društveno življenje, čemur posvečajo veliko pozornost.

V okviru novomeškega društva uspešno dela več športnih sekcij, pohvalijo pa se lahko tudi s kvalitetnim mešanim pevskim zborom, njegovimi številnimi nastopi in gostovanji ter samostojnimi koncerti. Ta zbor velja za enega najboljših upokojenskih zborov v Sloveniji.

Razprava je opozorila na naglo upadanje življenjske ravni članstva, posebno še zato, ker v novomeški občini poprečna starostna pokojnina 19.000 dinarjev dosega le 69 odst. poprečnega osebnega dohodka zaposlenih Socialna komisija prizadevno rešuje gmotne stiske posameznih članov, vendar je prenekateri sram prositi za družbeno pomoč, češ da so svojim dolgoletnim delom družbi prispevali toliko, da bi jim morala zagotoviti skromno, vendar dostojno upokojensko življenje. Prav zato bo društvo republikim organom posredovalo zahtevo, naj se letos pokojnine med letom hitreje in z večjim odstotkom usklajujejo kot lani, sicer bo vse več članov socialno ogroženih.

Na konferenci so na zahtevo članov posredovali tudi informacijo o nameravani obnovi lastne stavbe v letošnjem letu. S pomočjo stanovanjske skupnosti bodo poskrbeli za nujno obnovo strehe in preureditev prostorov, da bo klubska dejavnost postala za člane še bolj privlačna in sodobna.

OBRAMBNI DAN IN KURIRČKOVA POŠTA

V ponedeljek smo na podružnični šoli v Birčni vasi preživel najlepši dan v tem šolskem letu. Zjutraj nam je Marija Moravec pripovedovala zanimive dogodivščine iz NOB, ki je bila obveščevalka. Potem smo pri spomeniku na Ruperč vrhu sprejeli kurirčkovo torbico. Pionirji so ob prihodu postajali iz štirih pušk salve. Srečno pot je kurirjem zaželel predsednik KS ZRVS tov. Boltar. Kurirji so ponesli pošto po gozdni poti proti Petanjam. Presenetili so jih strelji, a uspelo se jim je prebiti in torbico je varno potovala naprej. Po kulturnem programu smo k spomeniku položili šopke zvončkov.

Pionirji podružnične šole v Birčni vasi

Alojz Puhan

Vsi telefon

Uspešno leto v KS Dol. Toplice in Uršna sela

DOL. TOPLICE — V tem turističnem kraju je krajevna skupnost zelo delovna. Kljub slabim časom so lani naredili več kot prejšnja leta. O že končanih delih in letošnjih načrtih je pripovedoval Alojz Puhan, predsednik sveta krajevnih skupnosti.

«Ogromno dela smo imeli v preteklem letu z zbiranjem denarja in gradnjo ceste na Sušice, lotili pa smo se tudi ene največjih povojnih akcij: napeljave telefonov po celotnem območju. Ker je bil zaloga prevelik za našo krajevno skupnost, smo se teh del lotili skupno s krajevno skupnostjo na Uršnih selih. Letos bo akcija za telefonijo končana, vredna pa je 50 milijonov dinarjev. Kar 250 novih števil bo za območje naše krajevnih skupnosti, ostale dobijo Uršenčani. Vsak zasebnik — novi telefonski naročnik je moral prispevati po 70.000 dinarjev, obrtniki po 100.000 din. delovne organizacije pa po 150.000 dinarjev.

Ena velikih lanskih pridobitev je bilo sprejetje zazidalnega načrta za naselje Na kamenju v Toplicah, zgradili smo vodovod v Dobindolu, razširili vaško ulico v Meniški vasi, zgradili most v Občicah, razširili cesto iz Poljan proti Riglju, asfalterali vaške ceste na Dol. Sušicah itd.

Imeli smo nad 32 milijonov din prihodkov, od tega je 24 milijonov din prihodkov občanov, v kar je všteti tudi krajevni samoprispevek. Delovne organizacije so prispevale dobrih 5 milijonov dinarjev, pri čemer pa moram izrecno pohvaliti dolgoletno dobro sodelovanje z GG, Novolesom, s Krko — tozdom Zdravilišča in z domačim Borom.»

● Katerih večjih del se nameravate lotiti letos?

«Dokončali bomo telefonijo z dograditvijo AT centrale, zgradili bomo vsaj dve avtobusni postajališči, adaptirali bomo kulturni dom v Toplicah in vzdrževali ostale domove. Vneto si prizadevamo najti investitorja za sodobno trgovino, ki je za naš turistični kraj nujna. Plan je finančno pokrit in če krajani ne bodo odkrili predvidene pomoči, moramo v vsem uspeti.»

R. B.

Temeljite usmeritve za delo

S sobotne, vsestransko pripravljene in drugače zastavljene seje OK ZK

NOVO MESTO — Izčrpano in (samo)kritično kot le kaj so se komunisti iz novomeške občine lotili priprav in zadnjo soboto v marcu tudi izvedli letno programsko konferenco.

Očitno je prevladalo spoznanje, da nima smisla mižati pred nakopičenimi težavami, bodisi iz sklopa gospodarskih ali družbenopolitičnih vprašanj. Že dlje časa namreč tudi beseda kriza ni prehuda, po drugi strani pa je nesporno, da je le ob ustrezno premerjenih težavah mogoče nakazati prave načine za uravnoteženje raznovrstnih gospodarskih, političnih, sploh družbenih dejavnikov. In, ne da bi vedeli, s kako razsežnimi težavami se spopadamo, tudi ne bi znali primerno vrednotiti uspehov, ki so marsikje že doseženi.

Izčrpano in (samo)kritično pa se o tolikere, s čimer so imeli v zadnjem letu opraviti novomeški komunisti, kajpada ne da govoriti v enem dopoldnevu. Zato so o delovnem poročilu poprej razpravljali v treh komisijah. V teh je sodelovalo precej nad sto

komunistov, v razpravo jih je posegla dobra tretjina, domala vsi njihovi predlogi pa so našli mesto v usmeritvah za delo novomeških komunistov v obdobju do bližnjih kongresov, nekateri pa bodo služili kot izhodišče za delo občinskega komiteja, predsedstva in njegovih organov; to še zlasti velja za ekološka vprašanja.

Kdo bi rekel, da je bila po tako izčrpanih in vsebinsko polnih pripravah, ki so omogočile kritično izmenjavo mnenj in opozarjanje na nehoti prezre žgoče stvari, programska konferenca le še gola formalnost, Daleč od tega, četudi je bilo na konferenci malo razpravljalcev; brez nepotrebnega »morali bi, prizadevali si bomo« in podobnih skokov stran od bistva vprašanj so smiselno dopolnili delo komisij, sicer pa je Ljotje Padovan, predsednik občinske konference, tako podrobno razčlenil šir in dalj torišča, na katerem so (pogosto pa, žal, tudi ne) številne naloge udeleženci novomeški komunisti, da v temle poročilu preprosto ni mogoče povzeti vseh obravnavanih vsebin, bodisi dobrih ali slabih, izdajanje te ali one pa bi bilo pristransko. Navsezadnje so vse že našle svoj prostor in odmev v Dolenjskem listu. Pred novomeškimi komunisti je obdobje, ko se bodo morali še odločneje spopasti s težavami, brez katerih ni domala nobeno življenjsko oz. delovno okolje; usmeritve za delo, ki so jih sprejeli, so tako vsestranske in zahtevne, da zahtevajo takojšnje ukrepanje.

D. RUSTJA

ZAKAJ ZMANJKUJE BELEGA KRUKA?

NOVO MESTO — Zaradi pomanjkanja nekaterih vrst moke, posebno bele, in uresničevanja družbenega dogovora v SRS novomeška pekarija zadnje čase dobavlja na trg manj belega kruha v hlebcih in štručah. Od 1. aprila dalje bodo trgovine dobivale od naročenih količin pol črnega in pol belega kruha, pri tem pa so pri belem kruhu vštete tudi zemlje, francoski kruh itd. Črni in pol beli kruh, ki sodita v osnovne vrste kruha, bodo dobavljali tako, da bo 30 odst. vse izpečene količine šlo vrstom, šolam in bolnišnici, medtem ko bodo obrati družbene prehrane dobivali več specialnega črnega kruha in manj osnovnih vrst tega kruha. Tak položaj ni nikakršna novomeška posebnost, ampak velja novi režim za vso Slovenijo.

DOL. TOPLICE: VSAK DAN ZA STRANKE

DOL. TOPLICE — Krajevna skupnost je s 1. aprilom zaposlila stalnega tajnika, ki bo strankam na razpolago v stavbi krajevnega urada trikrat na teden dopolne in dvakrat na teden v popoldanskem času.

Novomeška kronika

ROKE — Referent za zapornice pri železniški čuvajnici Šmihel 85 je v nedeljo pozdravljaj mimosoidočke vlake brez uniforme, v copatah in z eno roko v žepu, medtem ko se je druga oprjemala rdeče zastavice. Kaže, da so po planiški velepredviditvi roke v žepih postale moda in način opravljanja pomembnih opravil. Kar je dovoljeno politiku si v demokratični državi navsezadnje lahko dovoli tudi železničar.

ŽABE — Letos vreme ni bilo naklonjeno novomeškimi žabarjem, ki so v Krakovskem gozdu kljub uradni prepovedi stikali za slastnimi kraki. Žabe so torej letos odnesle celo kožo, manj zadovoljni pa so člani kostanjeviške ribiške družine, ki ima kot upravljalec krakovskih mrestiške pravico preganjati in kaznovati divje lovcve. Vsak krak stane žabarja, ki ga zasajijo, 780 dinarjev. Posamezni Novomeščani so Kostanjevičanom za krake še od lani dolžni 15.000 do 90.000 din.

MATURA — Tudi maturanti niso več tisto, kar so bili. Udeleženci maturantskega plesa, ki so ga na Otočcu priredili dijaki zadnjega letnika dednje nekdanje uglede novomeške gimnazije, so bili v soboto ob štirih zjutraj skoraj bolj trezni kot ob prihodu. Najbrž zato, ker bo za čase, v katere stopajo z mladim upanjem in velikimi pričakovanji, najbolj značilna trznost.

Ena gospa je rekla, da bo zdaj, ko so ure premanjli za 60 minut naprej, morda tudi ona pričakala lepšo prihodnost.

OBVESTILO

KOMUNALA Novo mesto obvešča vse porabnike pitne vode na območju Novega mesta — center, da bo aprila izvajala nujna vzdrževalna dela na vodovodnem omrežju, zato bo v tem času motena oskrba z vodo. Večje potrošnike bomo še dodatno obveščali.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Od 21. do 27. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Majda Mrtič z Dvora — Klavdijo, Marija Črv iz Šmihela — Jerco, Elizabeta Jordanova iz Črnomlja — Slavka, Jasmina Hrnjič iz Črnomlja — Pamela, Zorka Savič iz Uršnih sel — Biljana, Darinka Žnidarš iz Krškega — Sanjo, Anica Glavan iz Gorenje vasi — Andreja, Ružica Pavlinac eja, Marija Fink iz Dolnjih Sele — Janjo, Mirhaela Čelič iz Gornjih Sušic — Mitja, Ana Pravda iz Bršljina — Attila, Ivanka Smerkar iz Kostanjevice na Krki — Ajdo, Vida Golobič iz Semiča — Petro, Darinka Bezenšek iz Metlike — Jureta, Viktorija Sutar iz Stare vasi — Jožeta, Jožica Turk iz Podturna — Blaža in Klaro, Marija Sitar iz Bistrice — Aljaža, Jožica Nahtigal iz Jurke vasi — Sandija, Dragica Laič iz Jurovskega broda — Damirja, Marija Kremesec iz Metlike — Nadjo, Anica Ambrožič iz Šentjošta — deklico, Slavka Verščaj iz Gotne vasi — dečka in deklico, Darinka Zaletelj iz Meniške vasi — dečka in Alojzija Nosc iz Trebnjega — Damjana.

IZ NOVEGA MESTA: Jožica Cujnik iz Vrhovčeve 11 — Tjašo, Danica Vrbanič iz Stritarjeve 4 — Igorja, Mafija Žura iz Ulice Stare pravde 15 — Katjo in Natašo Vranesič iz Nadmlinov 43 — Aleša. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

SLOVENSKO LJUDSTVO BO STRMELO 14. aprila v televizijske zaslone, gledajoč kmetijsko oddajo Pod lipo, ki jo bo prenašala ljubljanska televizija neposredno s Krasinca. Poleg resnih razgovorov o kmetijski problematiki bo posvečen dober del oddaje kulturnemu programu. Zapišimo samo nekatere skupine in posameznike, ki bodo imeli to srečo, da bo šla njihova slika v svet: belokranjski lovski pevski zbor, Mateja Koležnik, gribeljski pevski zbor s tamburši, folklorna skupina Ivan Navrtal iz Metlike, Silvester Mihelič, oktet Vitis, Marica Cvitkovič, Evgen Cestnik...

PRI METLIŠKI ZVEZI KULTURNIH ORGANIZACIJ so še posebno ponosni na igralsko skupino z Radovice, naštudiralca je Vdovo Rošlino, se spustila s hriba in se predstavila metliškemu občinstvu. Čeprav je veliko dela na poljih in v vinogradih, je bil kulturni dom Edvarda Kardača domala zaseden do zadnjega stola, ko so Radovci prejšnjo soboto prirušili v Metliko. Zadolovstvo je bilo obojestransko: gledalci so se nasmejali do solz, igralci pa so spoznali, da njihov trud ni bil zaman.

Novomeščani proti popuščanju

Novomeška občina zahteva od medobčinske inšpekcije ostrejšo obravnavo

NOVO MESTO — V Novem mestu zagotavljajo medobčinski inšpekcijski službi vsa dogovorjena sredstva in ostale pogoje, zahtevajo pa več pregledov in poleg preventivnega dela tudi kazni za kršilce predpisov.

V zadnjih dveh letih se obseg dela v medobčinski inšpekcijski službi manjša, inšpektorji pa so preveč delovnega časa porabili za razna pisarniška in tehnična opravila, premalo pa so se zadrževali na terenu. Medtem ko so se inšpekcije po vsej državi v preteklih mesecih bivanja s kontrolo med kršilci cen, prijavljala in kaznovala kršilce, je tržna inšpekcija v novomeški občini glede tega premalo ravnala.

Take so bile ugotovitve novomeškega izvršnega sveta, ki je 26. marca obravnaval lanskoletno delo uprave inšpekcijskih služb in njihov letošnji plan. Novomeščani želijo, da inšpekcija do konca aprila opravi pregled vseh gostinskih objektov in če ugotovi zanemarjenost prostorov ali opreme, naj obratovanje zapre. Pomanjkljivosti je potrebno odpraviti najkasneje v maju, da bi novo turistično sezono gostinski lokali pričakali spodobno urejeni. Tudi se ne sme več zgoditi, da bi bile v sezoni gostilne zaprte »zaradi beljenja«, kar je običajno le izgovor za dopust lastnika.

Koristna praksa Šola v proizvodnji

METLIKA — Teh 14 dni, kar so na proizvodnem delu v metliškem Novolesovem tozdu Tovarna kopalniške opreme, je štirim dijakinjam 1. letnika novomeške administrativne šole prihranjena vsakodneva vožnja z vlakom iz Metlike v Novo mesto in nazaj. »Proizvodno delo bi sicer morale opravljati v Novem mestu, a so nam štirim iz Bele krajine v šoli uredili, da smo na praksi v Metliki,« je povedala Vesna Beg.

Dekleta delajo v proizvodnji, opravljajo pa različna manjzahvalna dela. »Me smo z delom zadovoljne, z delavci se dobro razumemo in vsi nam radi pomagajo in svetujejo. Vsak dan prakse pišemo dnevnik, ki ga bomo po končanem delu oddale v šoli, svojo oceno našega dela pa bodo seveda dali tudi predpostavljeni iz Tovarne kopalniške opreme. Mišlim, da so z nami in našim delom zadovoljni, saj smo že večkrat slišale, da smo pridne.«

Dekleta so sedaj, ko hodijo na delo, celo manj zdoma kot takrat, ko hodijo v šolo, kajti vožnja jim vzame po dve uri na dan. »Iz Bele krajine se nas nasploh veliko vozi v šole v Novo mesto, malo je takih, ki so v dijaškem domu. Mi, ki se vozimo, se na vlaku tudi učimo oziroma tisti čas izkoristimo za ponavljanje snovi, nasploh pa je vožnja prijetna zaradi družbe,« pravi Vesna. Dekle nima štipendije in tudi za zaposlitev se boji, da bo težko.

A. B.

STEKLINA V METLIŠKI OBČINI

PODZEMELJ — V krajevni skupnosti Podzemelj se je pojavila steklina, iz česar sklepajo, da je nižinski del metliške občine že okužen s to nevarno boleznijo, ki jo v glavnem prenašajo lisice. Danes se bo v Metliki sestala občinska štapa za preprečevanje širjenja stekline in sprejel ustrezne ukrepe. Štapa so imenovali že pred dvema letoma in nabavili potrebno opremo, štapa pa sestavljajo predstavniki veterinarske službe, inšpekcije, združenega dela, postaje milice, lovcev in izvršnega sveta.

M. F.

Nova delovna mesta v Žakanju

Po razširitvi proizvodnih prostorov v Žakanju do konca leta 60 novih delovnih mest — Večina zmogljivosti dela za izvoz — Dobro in slabe strani »lohn posla«

ŽAKANJE — Od petih konfekcijskih temeljnih organizacij metliške Beti so kar štiri zunaj metliške občine, najbližja od teh, v Žakanju, pa je celo v drugi republiki. V tozdu Otroška konfekcija v Žakanju ima sedaj delo 225 ljudi, v glavnem žensk iz obkoljskih vasi na hrvaški strani Kolpe. Do konca leta se bo to število še povečalo in računajo, da bo zaposlenih okoli 260 ljudi.

«Nova delovna mesta gredo na račun povečanja proizvodnih prostorov. Pred časom smo na novo zaposlili 25 delavk, v začetku tega meseca pa je začelo z uvajanjem tečajem še 20 novih delavk,« je povedal direktor tega tozda Blagoje Tošeski, človek, ki je v tej Betini tovarni že od vsega začetka, se pravi sedmo leto; sprva je bil to obrat, četrto leto pa je temeljna organizacija in Tošeski je ves čas njen direktor. Lani so dogradili 1.100 m² novih proizvodnih površin, tako da sedaj tozder meri 3.400 m², od tega je 2.200 m² proizvodnih površin.

Tako kot lani, bodo tudi letos v Žakanju delali v glavnem za izvoz. Gre za tako imenovani »lohn posla«, in to izključno za nemške firme, v glavnem za Triumph, Schober, Hudson, Adidas, ki so tudi njihovi dolgoletni poslovni partnerji. »Tako delo ima dobre in slabe lastnosti,« pravi Tošeski in med slabe uvršča zaostajanje pri kreacijah za domači trg, prav tako se lahko zgodi, da setako sodelovanje hitro konča, zunanji kupec pa tudi ne zasede vseh kapacitet po str-

Blagoje Tošeski: »Tudi letos v glavnem delamo za izvoz.«

vrsti pa gre seveda za devize. V Žakanju se lahko pohvaljajo, da v vseh teh letih niso imeli še nobene reklamacije.

Tako kot druge konfekcijske tovarne, imajo tudi v Žakanju težave zaradi zastarelih strojev. Dejstvo, da imajo devize in da bi z novimi, sodobnimi stroji naredili več in bolje in več

● Osebnih dohodki so se v zadnjem času precej popravili, tako da je povprečni osebni dohodek za februar, ne upošteva je bolniške in porodniške, znašal 32 tisočakov, vedeti pa je treba, da je le okoli tretjina delavk kvalificiranih, ostale pa so priučene. V kratkem bo ta tozder prišel tudi do svojih prvih stanovanj.

izvozili, pač ne premaga birokratske nespameti, ki ji tudi to, da takih strojev v Jugoslaviji ne proizvajajo, ne more do živga. V Žakanju bi takoj potrebovali najmanj 20 novih strojev samo na račun povečanja števila zaposlenih, sprti pa bi morali stroje seveda obnavljati. Zaradi teh težav je stroje težje vzdrževati, potrebujejo več dragih uvoznih rezervnih delov, njihovi štirje vzdrževalci pa se morajo večkrat sami znajti, kakor vejo in znajo.

A. B.

NEPROSTOVOLJNI TUŠ — Cestice na mostu pri črnomaljski klavnici je že tako poškodovano, da ob dežju voda sploh ne odteče, ampak stoji malodane na vsem mostu dokler se ne izsuši. Tako so se mnogi peči ob dežju znašli po svoje: da jih ne bi oprhala voda izpod avtomobilskih koles, če bi hodili po pločniku, so si raje izbrali bolj tvegano, a za njihovo suho obleko »varnejšo« pot. Hodijo po sredini mostu — tako so mokri le, če jih avto tudi povozí.

ČRNOMALJSKE PIZZE — Da ne bomo v tej rubriki vedno le grajali, naj tokrat pohvalimo odločitev črnomaljskega Integrala, ki je v restavraciji Grad popestril ponudbo s pizzami. Za začetek — pizze ponujajo šele dva tedna — so na izbiro tri ali štiri vrste teh jedi, v Integralu pa zatrjujejo, da bodo vedno zbirali pripombe gostov in jih seveda upoštevali.

GLUHA UŠESA — Resda nekatere razsejane kritike v Črnomaljskem drobirju, a očitno le za trenutek in niti toliko ne, da bi poskušali kaj popraviti. Tako so črke na spominskih ploščah na rojstni hiši Mirana Jarca še vedno oblebele in jih ni še nihče popravil, mesarji pri klavnici še vedno parkirajo na peš poti in še bi se dalo naštevati. Ena redkih, ki je prislunhla kritikam na svoj račun, je bila streha na Kobetičevem gradu, ki se je kar sama porušila.

POSVET

ČRNOMELJ — Jutri bo v Črnomlju posvet s predsedniki osnovnih organizacij in konferenca osnovnih organizacij Zveze sindikatov in delavskih svetov.

Ribniški zobotrebci

ZLATA KNJIGA — O ribniški občini in njenih uspehih predvsem na gospodarskem področju je bilo v zadnjih letih veliko napisanega in povedanega. Ob zadnjem občinskem prazniku pa je s hvalo nekoliko pretiraval priljubljeni slovenski igralec Marjan Kralj, ki je med drugim dejal, da je bil naš pesnik France Prešeren vpisan v zlato knjigo ribniških studentov. V Ribnici še danes nimajo univerze, ko pa je ribniško (osnovno) šolo obiskoval Prešeren, je ta premogla komaj dva razreda.

OČISTITI OKOLJE — Spet se bliža akcija za čiščenje okolja. Med lansko so zelo lepo očistili svoja naselja po vaseh, v mestnih naseljih pa imajo še vedno več smisla za smetenje kot za čiščenje okolja.

Drobne iz Kočevja

SVEŽA JAJCA — V eni izmed kočevskih trgovin je občanka vprašala za jajca. »Seveda jih imamo,« je bil odgovor. Ko jih je že nabrala, pa je še vprašala, ali so sveža. »Seveda so, saj so šefova,« je bil odgovor, ki ga je treba razumeti tako, da ima poslovalca kurjo farmo in zato lahko oskrbuje trgovino vsak dan s svežimi jajci.

SLABA SLIKA — Pred kratkim so strokovnjaki za računalništvo iz Ljubljane predavali v Kočevju. Presenetilo jih je, da je v Kočevju tako slab sprejem televizijskega signala RTV Ljubljana. Kočevci smo že navajeni na tako slab sprejem slovenskega programa, saj mnogi dobimo celo boljše sliko zagrebškega prvega TV programa.

RAČUNALNIŠTVO — Tudi v Kočevju je vedno večje zanimanje za računalništvo, kar je pokazala tudi zadnja tatvina v prodajalni Državne založbe. Povprečen občan (z nadpovprečnimi dohodki) bi pričakoval, da bo računalnik z vsem, kar sodi zraven, lahko kupil tudi v trgovinah, kjer prodajajo televizorje in da mu bodo prodajalci pokazali tudi, kako ta reč deluje. Usposabljanje prodajalcev računalnikov bi gotovo prevzela Iskra, saj ni dovolj računalnike le proizvajati, ampak jih je treba tudi prodajati.

Trebanjske iveri

PRST JE PRIŠEL ZADNJI NA VRSTO — »Ja, kaj si pa mislite, da nas zaradi takega ranece na prstu motite srečni? Koliko razredov šoje pa sploh imate? Če bi imeli kaj soli v glavi, bi za prst poskrbeli tudi sami,« se je jezila dežurna medicinska sestra v trebanjskem zdravstvenem domu. Škoda za tak odnos, v zadnjem času je bilo slišati veliko pohvalnih besed o tej ustanovi.

PANKOVSKO SKUŠTRANI VENCI — Kupec nima vedno prav, menijo trebanjske cvetličarke. Kako bi sicer ena izmed njih stranki odsvetovala nakup venca, češ da je za pokojnika čisto dovolj en sam skupinski ali vaški venec? Med drugim je dodala tudi to, da so nagejnji »krmežljavi« in predragi. Da svojega dela ne opravlja z veseljem, je bilo videti tudi na vencu. Bolj kot vencu je bil namreč podoben pankovski frizuri.

DIREKTORJEM SE MAJEJO STOLČKI — Delavci so hudo zares vezeli besede, da tisti direktorji, ki m s poseben zagotoviti delavcem 22 tisoč dinarjev plače, ne zaslužijo direktorskega stolčka. Zaradi tega in pa zaradi drugih stvari se je že zamajal stolček direktorju Temenice, direktorju motela pa se je zamajal tako močno, da je padel z njega.

Za razvoj obrti

Črnomaljski obrtniki ne bodo plačevali davka po najvišji stopnji

ČRNOMELJ — V dolenskih občinah so se dogovorili, da bodo zavezanci plačevali davek iz dohodka gospodarskih dejavnosti, ki se odmerja po dejanskem dohodku od ostanka čistega dohodka, po stopnji 35 odst. Republiški družbeni dogovor je predvideval stopnjo od 28 do 35 odst., ker pa se je večina občin, tudi najbolj razvitih, odločila za stopnjo 32 do 34 odst., so tudi črnomaljski obrtniki, na nedavni seji zborov občinske skupščine predlagali nižjo stopnjo.

Res je, da bi se na to spremembo lahko spomnili že prej, v fazi osnutka, in ne šele sedaj, ko je odlok o davkih občanov oblikovan kot predlog. Vendar pa je njihov predlog tudi sedaj umesten, zlasti še, ker se črnomaljski občini ne morejo prav pohvaliti z razvojem obrti, teh nekaj odstotkov, kolikor bi jih v občini žrtvovali za tak razvoj, pa bi bilo še kako dobrodošlih. Ne toliko s finančne plati, saj je doslej plačevalo davek le 30 odst. davčnih zavezancev, ampak bi na obrtnike vplivalo predvsem psihično, češ da ne plačujejo ravno najvišje možne stopnje. S tem so se strinjali tudi delegati, ki so dvignili roke za 32 odst. stopnjo, saj mnoge boče v oči tudi poudarili, da je poleg okrog 200 rednih obrtnikov v občini vsaj še toliko popoldanskih in šušmarjev, kar prav gotovo nesposobno vpliva na tiste z redno obrtjo.

Itas prosi

Bolj bo treba »vase«

KOČEVJE — Proximo, da nam bi kočevska pekarna omogočila nakup cenejšega kruha, tistega po 43,50 din, namesto tega po 68,50 din. Tako bi sama pri nakupu kruha na dan prihranili 5.000 din, kar je veliko glede na sedanjí težak položaj Itasa.

Tako se je glasilo vprašanje delegacije Itasa na zadnji seji zboru združene dela občinske skupščine Kočevje. Delegat je na lastno pobudo dodal še vprašanje, kaj misli občinski izvršni svet pokreniti, da se bo finančni položaj Itasa (ki posluje z izgubo) izboljšal. Opozoril je, da sedanja vodilna garancija in tudi delavci Itasa ne ukrenejo nič učinkovitega.

Odgovor glede kruha je bil, da imajo pri cenejših vrstah prednost zdravstvo, šolstvo in otroško varstvo. Šele če ga bo kaj ostajalo, bi ga morala lahko nameni-li za Itas.

Na drugo vprašanje pa je bil odgovor tak, da so odgovorni v občini že pred več leti opozarjali, da se nad Itasom zbirajo črni oblaki in da naj znotraj kolektiva kaj ukrenejo.

● V občini še vedno prevladuje mnenje, da Itasove težave niso nerešljive. Zagotovo pa bodo potrebni tudi boleči ukrepi, ki jih bodo morali izpeljati v Itasu. Če jih bodo takoj, bodo boleči za nekatere v Itasu, če pa bodo z njimi predolgo odlašali, bodo boleči za ves Itas ali celo za vso občino.

V Itasu so pred desetimi leti in več dosegali odlične gospodarske rezultate. Tudi osebne dohodke so imeli visoke, pa so kljub temu vsi celó strajkali, češ da so prenički. Tako so prinalo vlagati na razvoj in misliti na bodočnost, kar se jim danes maščuje. Dogaja se jim kot sistem zidarju, ki mu poleti, v sezoni, ni bila nobena pečenka dovolj mehka pozimi pa nobena suha tepka preveč trda.

J. PRIMC

Mizarji nezadovoljni z dohodki

Hrast iz Šentlovena je v vse težjem položaju zaradi nizkih OD

ŠENTLOVRENC — »Lani je bil pri nas poprečni mesečni osebni dohodek komaj 25 tisoč dinarjev, kar je veliko premalo glede na zahtevnost del, ki jih opravljamo pri nas. Toda več ne moremo izplačati, ker nam dohodek in akumulacija ne dopuščata povečanja. Če bomo še naprej vztrajali pri resolucijskih omejitvah, bomo izgubili najboljše delavce. Kaj narediti v teh razmerah, ne vemo,« pravi Alojz Repovž, ki je že 17 let direktor obrtnega mizarkega podjetja Hrast iz Šentlovena.

»Pri nas smo vedno varčevali, kolikor se je dalo. Ni bilo ne reprezentančne kave ne potovanj, do lani celo počitniške prikolice nismo imeli. Vendar nam vse to varčevanje ni dosti pomagalo. Cene in stroški so za nas takšno breme, da ga komaj zmoremo, čeprav smo kar se da malo obremenjeni tudi z režijo. Zavedamo se tega, da je povečanje produktivnosti za nas izhod. A naša produktivnost ni taka, kot v tovarni s serijskimi izdelki. Gre za visoko kvaliteto, kjer čas ni tako pomemben. Seveda bi lahko povečali število naših izdelkov, toda za to bi potrebovali stroje. Teh na domačem trgu ne moremo kupiti, ker jih pri nas ne delamo. Na zunanjem trgu tudi ne moremo kupovati opreme, ker nismo izvozniki. Prav tu pa se kaže naš slabši

Izgubarji ne morejo iz težav

Črnomaljski komunisti o delu v preteklem in prihodnjem letu — V mislim in črnomaljskem tozdu IMV vlada negotovost — Nadomestne volitve

ČRNOMELJ — Na programski seji črnomaljskega občinskega komiteja ZKS so ocenili delo v preteklem obdobju, katerega osrednja nit je bilo uveljavljanje sklepov 13. seje, sprejeli pa so tudi program dela. Da bi se na seji dogovorili o najboljših usmeritvah za naprej, je okrog 80 delegatov, ki je zastopalo 1072 članov OK ZKS Črnomelj, združenih v 65 osnovnih organizacijah, razpravljalo v treh skupinah: v skupini za organiziranost in razvoj, za področje političnega sistema in področje družbeno ekonomskih vprašanj.

V vseh razpravah so delegati poudarili, da se morajo vsi, zlasti pa občinski komite in njegovo predsedstvo, zavzemati za uresničevanje sklepov 13. seje, ki so jih v občini opredelili v 81 operativno zastavljenih nalogah. V skupini za organiziranost in razvoj so bili enotnega mnenja, da morajo v vodstvu ZK predlagati tiste komuniste, ki so z dejanji in ne z besedami potrdili, da to zaslužijo ter opustiti prakso, da so na seznamih možnih kandidatov samo že znani ljudje, ki so navadno že preobremenjeni s funkcijami.

V skupini za politični sistem so bili kritični do uveljavljanja oz. neuvlavljanja političnega sistema, ki šepa

● Na programski seji črnomaljskega občinskega komiteja ZKS so bile tudi na nadomestne volitve za 5 članov OK. Novi člani so postali Jurij Kobe, Katica Plevnik, Boris Radojčić, Albin Schmutz in Jože Župan, članica statutarne komisije pa Marija Pečjak.

prav, zaradi hrib v kadrovanju. Kadrovske službe namreč niso ustrezno zasedene, manjka jim strokovno delo, največkrat so le prijavno-odjavna služba. Porajalo se je kup vprašanj, od tega, ali imajo delavci v majhnih delov-

Do žage z združenimi močmi

Inlesova žaga veljala preko 300 milijonov din

RIBNICA — Za občinski praznik so pri ribniškem Inlesu odprli novo žago, ki bo sestavni del »Kompleksa za primarno predelavo lesa«. Za to gradnjo je bil širši družbeni interes, saj so jo financirali Riko Ribnica, Slovenjales Ljubljana, GG Kočevje, »Djuro Salaj« Krško, Aero Medvode, Industrija stekla Pančevo, Kovinoplastika Lož in Posestvo »Snežnik« Kočevska reka, ki so za to investicijo združili 146 milijonov din, medtem ko je celotna gradnja veljala 300,5 milijona din.

Inles Ribnica in Gozdno gospodarstvo Kočevje sta že leta 1976 sklenila samoupravni sporazum o gradnji. Najprej je bilo zgrajeno mehanizirano skladišče za lupljenje, krojenje in sortiranje oblovene iglavce, potem kobilovnica z zmogljivostjo 12 G cal/ura, zdaj pa še žaga, ki je najpomembnejši in investicijsko najdražji objekt. V naslednji fazi bodo zgradili še centralno krojilnico, s čimer bo nalozba zaokrožena.

Pri gradnji in opremljanju žage so sodelovali Zidar Kočevje, Primorje Ajdovščina, Krivaja Zavidoviči, nemška firma Esterer, Industrijski biro Ljubljana, Industrijski biro Elektroprojekt Ljubljana ob sodelovanju z

Birojem za lesno industrijo Ljubljana. Nova žaga daje skupaj z ostalimi enotami možnost za osvajanje tako imenovanega sistema integrirane predelave lesa. Bistvo tega sistema je, da poskuša optimalno uskladiti vse predelovalne in materialne tokove od gozdnih sortimentov do finalnih lesnih proizvodov.

»Ta delovna zmaga je dokaz, da je delavsko samoupravljanje edina pot, ki resnično povezuje delavce, delavce različnih panog, ki je sposobne rušiti razne lokalne plotove kot posledico preteklosti, ki je sposobno združevati delo in sredstva in ki je tudi v težkih časih sposobno graditi nujno potrebne objekte za razširjeno reprodukcijo in tako dajati pomemben prispevek za hitrejšo in uspešnejšo stabilizacijo gospodarstva, je ob otvoritvi žage dejal predsednik delavskega sveta tozda Inles Ribnica Jože Tanko.

J. PRIMC

ČETRTKOV INTERVJU

Obrtniki niso »proti«

Trebanjska obrtna zadruga je že zaživela

TREBNJE — V trebanjski občini so že pred leti sprejeli v načrt razvoj drobnega gospodarstva. Kljub načrtom pa se ni zgodilo nič pretresljivega. Število obrtnikov je ostalo več ali manj enako, tudi vrste družbenih obrtnih organizacij se niso pomnožile. Vendar pa je bil lani le opravljen nov kvaliteten korak naprej. Ustanovljena je bila obrtna zadruga. Kaj je zadruga dosegla v preteklem obdobju, je povedal Ignac Škoda, predsednik obrtnega združenja Trebnje, ki je bil tudi eden izmed najvztrajnejših pobudnikov za ustanovitev zadruga.

»Pri ustanavljanju zadruga smo imeli veliko podporo družbenopolitične skupnosti, Beogradske banke, zanjo so se takoj ogreli tudi nekateri obrtniki. Za sodelovanje se se takoj odločili tudi v organizacijah združenega dela. Vendar pa so nekateri obrtniki še vedno ostali zunanji zadruga. Seveda je to škoda. Mislim, da bodo pomisleki kmalu odpravljeni. Doslej je namreč obrtnike zadrževalo tudi članstvo v drugih združenjih. Vendar pa to ne bi smelo biti ovira, saj

so obrtniki lahko člani dveh združenj. Upamo, da to poslej ne bo več ovira za vključitev v zadruga.»

V trebanjski občini ste veliko pričakovali tudi od povezav z združenim delom. Ali so se pričakovana uresničila?

»Z veseljem lahko povem, da so z zadruga takoj začeli sodelovati v Trimu. Dani, Teslilih in to pričakujemo tudi od drugih. Torej sem, kar zadeva zadruga, optimistično razpoložen. Vendar pa obrtniki še vedno čutimo marsikatero oviro pri našem delu. Nekateri se boje, da bo pri nas prišlo do spremembe sistema, če bo obrt krepka in razvita. Toda ta strah je votel. Obrtniki smo za sistem socialističnega samoupravljanja. Nekateri tudi mislijo, da se našim delavcem slabo godi. Moj delavec ima 30 tisoč dinarjev osebne dohodka, meni pa ga zadruga prizna samo 18 tisoč dinarjev.»

V družbi se precej govori o obrti, drobnem gospodarstvu, zdvi pa se, da obrtnikom ta publiciteta celo ugaja. Ali menite, da smo o obrti dovolj obveščeni?

»Po mojem, se o obrti piše celo premalo. Tudi obrtniki so prelo slabo obveščeni. Obrtnik, glasilo slovenskih obrtnikov, opravlja svojo informativno vlogo samo pri obrtnikih. Občani pa premalo zvedo, kaj delamo, s kakšnimi problemi se ubadamo. Mi Trebanjski sicer pozdravljamo novo-meško glasilo obrtnikov, vendar je to, podobno kot Obrtnik, omejeno le na ozek krog. Zato smo pri nas sprejeli pobudo, da bi imeli tudi v Dolenskem listu svojo kotiček. Zdjaj o tem že tečejo pogovori na ravni regije. Mislim, da bomo idejo uresničili,« je dejal Ignac Škoda.

J. SIMČIČ

Cvjetka Banovec: »V naše društvo bi radi vključili čimveč članov zato, da bi spoznali delo z duševno prizadetimi.«

Tiha skromnost

V društvu za pomoč duševno prizadetim

ČRNOMELJ — V Beli krajini že od leta 1976 deluje društvo za pomoč duševno prizadetim, ki ima svoj sedež v Črnomlju, vendar ga zaradi njihove izredne skromnosti marsikdo sploh ne pozna.

Društvo je začelo delovati že leta 1971, ko so v Črnomlju ustanovili šolo s prilagojenim programom, imenovano po Milki Šobar — Nataši, vendar pa so ga registrirali šele pet let pozneje. »Bistvo našega društva je, da pomagamo tem ljudem, predvsem pa njihovim družinam pri vključevanju v življenje. Prav tovrstna društva so zaslužna za velik premik, da je danes čutili družbeno skrb za duševno prizadete,« pove predsednica belokranjskega društva Cvjetka Banovec, specialna pedagoginja na črnomaljski osnovni šoli s prilagojenim programom. »Sicer pa so ti ljudje tako skromni, da jim največkrat zadostuje že topla beseda. Pogosto jih obiskujemo in v začetku dela društva so nas marsikje pozdravili z besedami: »Prej nas nikoli ni prišel nihče pogledat.« Zanje pripravimo ob novem letu tudi srečanje ter vsako leto izlet, na katerem se srečajo z drugim društvom. Letos nam bo pri tem zelo prav prišel denar, ki so nam ga podarili Belt in obiskovalci glasbenega večera, »Sopek Belokranjčan«, za kar se jim najlepše zahvaljujemo,« je zadovoljna Banovec.

Društvo šteje okrog 100 članov, predvsem prizadetih in njihovih staršev, strokovnih delavcev, letos pa sta se včlanili tudi dve zdravniški. Cvjetka pravi, da si želijo tudi podporni člani. Najbolj si v društvu želijo, da bi rešili vprašanje zaposlitve teže prizadetih. Ti ljudje lahko delajo le v delavnici pod posebnimi pogoji, ki bi jo radi ustanovili tudi v Črnomlju. Takoj bi namreč vanjo lahko vključili 20 prizadetih, na osnovni šoli Milke Šobar-Nataše pa je še več otrok, ki se ne bodo mogli vključiti v redno delovno razmerje.

B. M.

Gospodarili bolj uspešno

Tako ocenjuje izvršni svet OBS Kočevje

KOČEVJE — Na sestanku predstavnikov gospodarstva in družbenih dejavnosti, ki ga je sklical občinska gospodarska zbornica, so ugotovili, da je gospodarstvo kočevske občine minulo poslovno leto končalo celo nadpovprečno uspešno, družbene dejavnosti pa se otepajo z velikimi težavami.

Domala vse družbene dejavnosti se otepajo s pomanjkanjem denarja, posebno še zdravstvo, šolstvo in otroško varstvo. V kočevski občini so se stabilizacijsko obnašali že pred uveljavitvijo stabilizacije, zniževali so prispevne stopnje, da bi razbremenili gospodarstvo, ki pa ni tako privarčev-

vanega denarja vložilo v razvoj, ampak prešlo v osebne dohodek. Družbene službe so zaradi indeksiranja na zatečeno stanje dobivale vedno manj denarja za vzdrževanje stavb in zamenjavo opreme pa tudi za osebne dohodke, tako da že zaostajajo za gospodarstvom. Več razpravljavec je poudarilo, da varčevanje pri družbenih službah ne da pravega učinka, saj izgube v teh delavnostih vedno poravnajo gospodarstvo. Končna ugotovitev je bila, da je rešitev za gospodarstvo in družbene dejavnosti le v večjem ustvarjanju dohodka, ne pa v večjih prispevnih stopnjah.

J. PRIMC

Ignac Škoda

ZA ČUVAJA BO DOBER, menijo v delovnih organizacijah, ko odločajo o ljudeh za varovanje tovornih skladišč, trgovskih hiš in drugih objektov z velikimi družbenimi premoženjem. Navadno zaupajo čuvajsko službo delavcem, ki zaradi invalidnosti ali bolničnosti ne morejo več uspešno opravljati svojega poklicnega dela. Pa se zadovoljni so, ker ubijejo dve muhi na en mah in jim ni treba sprjeti v službo novega človeka. O tem ne razmišljajo, da bolan in betezen varuh ponosi zadržanja, in ne o tem, da se tatomov in roparjem ne more postaviti po robu.

NA NEPRAVI STRANI. Zaradi površnosti in neupoštevanja samoupravnih splošnih aktov pa tudi zaradi prevlade posamičnih interesov je vedno največ sporov na sodišču združenega dela. Hudo narobe pa je to, da osnovne organizacije sindikata zelo pogosto stoji obstrani, saj so prav one pooblaščenec zastopnice delavcev. Za postopke pred sodiščem združenega dela ne kažejo posebnega zanimanja, čeprav bi jim morale prisostvovati. Pa ne samo to, postavijo se celo na delavcu nasprotno stran. Včasih se morajo, toda to napravijo tudi takrat, ko strokovne službe nimajo prav.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 22. do 29. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Nevenka Sušec iz Brdovca — Josipa, Marica Ratkovič iz Samobora — Ivana, Ivica Rožič iz Brežic — Mihaela, Andrejka Oblak iz Krške vasi — Mateja, Anica Frece iz Krškega — Kristijana, Cvetka Brlejš Senovega — Anjo, Branka Hamzagič iz Samobora — dečka, Mirjana Jeklene iz Dola — Ivano, Marinka Filipič iz Pišce — deklco, Hajra Čajič iz Krškega — dečka, Suzana Tonkovič iz Gradne — Suzano, Janja Novak iz Jablance — Damjana, Milena Zupušek iz Podgorja — Majno, Alenka Rožman iz Zdol — Primoža, Jožica Gramec iz Globočice — Mojca, Martina Arh iz Sece — Špelo, Milka Hotko iz Globokega — Vesno. Čestitamo!

Krške novice

TUDI VODILNI MED GASILCI — V nuklearni so 26. marca ustanovili gasilsko društvo. Tone Simončič, ki skrbi za požarno varnost, je znal privabiti tudi vodilne delavce, tako da je postal predsednik društva direktor kadrovskega sektorja Janko Špiler, poveljnik pa je Jože Zupančič, izkušeni gasilec iz Dobove. Čeprav so v nuklearki fantje iz vseh vetrov, se jih je v najmlajšem društvu v krški občini že doslej zbralo kar 37. Morda bi gasilci zaupali AMD NE, kako bi to prišlo do več članov...

VESELICE — Pionirji — gasilci iz Podbočja so za sobotni občini zbor občinske gasilske zveze v Krškem pripravili zanimiv, duhovit kulturni spored. Tako so okrali tiste, tudi gasilce, ki so prepričani, da so veselice edina kultura.

JABLANE KOT MAGNET — Po petkovih problemski konferenci klub posavskih študentov iz Maribora in Ljubljane je mariborski predsednik, razočaran nad slabo udeležbo predstavnikov delovnih kolektivov (poslali so 50 vabil, odzvalo se jih je manj kot 10!), dejal, da se ne bi nikoli vrnil v Posavje, če ne bi imel doma sadovnjaka jablan.

DVOJNOST? — Na predlog občinskega odbora o davkih občanov je imel največ pripomb Agrokombinat — kar 9. Čeprav bi morali v delegaciji pripraviti amandna na predloge, saj je bil za pripombe čas, ko je bil v razpravi še osnutek, se je sestral izvršni svet in vse pripombe zavrnili. Delegatki Agrokombinata ni bilo jasno, kako je lahko prišlo do kratkega stika med izvršnim svetom in strokovnimi službami podjetja, ko pa je bil delavec Agrokombinata, ki je napisal pripombe, navzoč pri nastajanju odloka — kot strokovni sodelavec...

Sevniški paberki

TRDNI TEMELJI — Redoljubni šmarčani so se začeli spravevati, zakaj cestarji razbijajo komaj lani položeni asfalt na avtobusnem postajališču za gostilno »Na križišču«. Ko bodo izlele te vrstice, jih bodo dogodki morda že prehiteli: krajevna skupnost je namreč omogočila novo pridobitev — nadstrešek za čakajoče.

ŠE ENA AVTOBUSNA — Če pripeljejo po obavski magistralki avtobus iz celjske smeri, potnika, ki želi v Boštanj ne more odložiti tostran Save. Popeljati ga mora v Sevnico, saj lahko ustavi šele na postajališču, ki je za križiščem. To »vožakanje« je verjetno vključeno v ceno vozovnice, s katero vsak tak potnik plačuje ceno za daljnovidne urbaniste, ki so menili, da se bodo ljudje vozili samo iz ene smeri — od Sevnice proti Krškemu.

TOVORNJAK VSAKO MINUTO — Med odjugo so bili še posebno ogorčeni krajanj Dolnjega Brezovega. Ugotovili so, da je skoz vas vsako minuto med delavnikom hotel tovornjak, ki je vozil v blanski rudnik nekovi ali na tamkajšnja gradbišča. Asfalt, ki so ga gradili vaščani v potu svojega obraza in za svoj denar, po tej »obdelavni« zasluži več tega imena. Kdo bo sedaj segel v žep za nujna popravila?

IZ NAŠIH OBČIN

Po pomoč na ustavno sodišče

Zaradi neučinkovitega dogovarjanja med občini so v Posavju prizadele KS

BREŽICE — V Posavju nikakor ne morejo izpeljati delnega financiranja krajevnih skupnosti po domicilnem principu. Gre za delavce, ki se vozijo na delo v eno od obeh sosednjih občin, za katere naj bi delovne organizacije po nešteti razpravah, stališčih in sklepih v občinah in na medobčinski ravni nakazovale dogovorjeni prispevek za pokrivanje njihovih komunalnih in drugih potreb v kraju bivanja. To pomeni, da mora združeno delo iz krške občine nakazovati ustrezen prispevek v sevniško in brežiško občino, združeno delo iz Brežic v krško in sevniško ter združeno delo iz Sevnice v krško in brežiško občino.

Spričo neučinkovitosti dosedanjega medobčinskega dogovarjanja so v krajevni skupnosti Artiče sklenili sprožiti ustavni spor. V tej KS so najbolj prizadeti, saj se kar polovica zaposlenih vozi na delo v sosednjo krško občino. Od dohodka, ki ga ustvarjajo tam, ne dobijo nazaj niti najbolj potrebnega komunalnega dinarja, zato je prikrajšana celotna skupnost, saj mora vedno znova krciti programe.

Janko Hrovat

Delo, ki terja celega človeka

KRŠKO — Društvo kadrovskega delavcev v Posavju, ustanovljeno pred štirimi leti, se tudi na občnem zboru prejšnji četrtek v Krškem ni izneverilo poglavitnemu smotru svoje dejavnosti. To pa je tudi skrb za nenehno strokovno izpopolnjevanje članstva.

Medse so člani povabili Jožeta Miklavca z republiške gospodarske zbornice, ki je predaval o usposabljanju v sistemu usmerjenega izobraževanja. Članstvo si očitno želi neposrednih stikov s

● Za novega predsednika društva so izvolili Dušana Močnika iz krmeljske Metalne, za predsednika izvršnega odbora pa Alojza Sinkoviča iz krškega Sopa.

strokovnjaki s posameznih področij, saj se je raznih seminarjev, ki so jih pripravili v Posavju, po navadi udeležilo okrog 30 članov. Po besedah predsednika izvršnega odbora društva Ivana Tomšeta so nekatere pomembne analize in razprave šle praktično mimo društva, kar se posledje ne bi smelo več dogajati.

»Tudi v Posavju je strokovnost vodij kadrovske služb na visoki ravni. Zal pa še marsikje nimajo kadrovske službe, te posle opravljajo drugi delavci poleg svojih rednih zadolžitev. Samokritično ugotavljamo, da se nam ni posrečilo poslati v šolo za kadrovske delavce dovolj kandidatov iz našega okolja čeprav smo sprejeli tako obveznost,« je poudaril predsednik Društva kadrovskega delavcev v Posavju Janko Hrovat in se še zahvalil strokovni službi skupnosti za zaposlovanje Posavja s sedežem v Sevnici za tvorno sodelovanje.

P. PERC

P. P.

Šolsko prvenstvo v gimnastiki

Sredi marca smo imeli šolsko prvenstvo v gimnastiki. Nastopili so vsi, ki so pri gimnastiki osvojili ustrežno število točk. Teh pa je bilo veliko. Na višji stopnji so bili med fanti najboljši: Franci Mencin (7. r.), Marjan Mencin (8. r.) in Božo Vidmar (6. r.) in Mojca Bučar (6. r.). Veliko gibčnosti so pokazali tudi drugi nastopajoči.

MARKO PAPEŽ, 6. r OŠ XII. SNOUB Krmelj

IZ NAŠIH OBČIN

Besed veliko, koliko pa dejanj?

Odgovornost komunistov do uresničevanja stabilizacije vnovič na tehtnici

BREŽICE — Delo v komisijah je na seji OK ZKS v sredo, 27. marca, omogočilo temeljitejšo razpravo, v kateri je prišla do besede dobra polovica udeležencev. V komisiji za družbenoekonomske odnose so preverjali učinkovitost delovanja komunistov pri izpolnjevanju stabilizacijskih nalog in se v povzetku vprašali, ali stabilizacijski program v občini sploh uresničujemo, ko pa učinkov ni čutiti.

V razpravi so se dotaknili nagradjanja po delu, ki so ga ponekod učinkovito izpeljali, drugod pa se nikakor ne morejo prebiti do ustreznih meril. V občini z zaskrbljenostjo opažajo, da se zmanjšuje razpon med najvišjimi in najnižjimi OD. Nezadovoljni so zlasti izvozniki, ker finančni učinek ne dohaja njihovih naporov. Izvozne cene padajo, repromaterial se

draži. Predlagajo popravke v osnutkih zakonov.

V kmetijstvu se je nekoliko premaknilo dogovarjanje za sodelovanje in delitev dela med Agrario in Slovinom in sodeč po razpravah so s tem zadovoljni v obeh organizacijah, le iz krajevnih skupnosti prihajajo glasovi, da se nekatere stvari podvajajo. Izvršni sekretar Emil Štern je v sklepni raz-

pravi pripomnil, da o komparativnih prednostih kmetijstva v Posavju nasploh premalo razmišljajo, da se premalo povezujejo in da gre samozadovoljstvo v občini že na družbeno škodo.

Brežiške delovne organizacije so z redkimi izjemami odpovedale tudi pri planiranju, kar se odraža v resoluciji za 1985. in v slabi pripravljenosti za srednjeročno načrtovanje. Mnogi delovni kolektivi sploh niso analizirali svojih razvojnih možnosti. Poleg tega ni še razjasnjeno, katere reči so skupnega pomena za Posavje. Na dan je prišla pobuda za ponovno verifikacijo Posavja kot regije. Gre za vprašanje, kaj planirati v Posavju in kaj v drugih regijah.

Razprava je opozorila na neodgovornost pri kadrovskem štipendiranju, saj kljub slabi kadrovski sestavi skoraj nič štipendij za višje in visoke šole. Niz težav, ki se ta čas porajajo, namreč zagotovo izvira iz šibke strokovne zasedenosti delovnih organizacij in služb.

J. TEPPEY

tega pa opozarja na izrabljenost opreme v gostinstvu, ki zaradi tega že izgublja na ugledu. Več bi morali torej vlagati v obnavljanje in posodabljanje.

J. T.

NA BREZJU SI SAMI POMAGAJO — V brežiški občini, kjer so ob koncu preteklega leta izglasovali novi samoprispevek za zaščito doslej 122 km asfaltiranih cest, imajo še več sto kilometrov krajevnih poti, za katere pa v glavnem skrbe KS in vaščani. Tudi na Brezju se zavedajo, da do njihovih zaselkov in bolj oddaljenih hiš do konca tega tisočletja še ne bo asfalta, zato morajo sami poprijeti za delo. Ker zaradi hude zime poti niso prevozne, si pomagajo z navažanjem kamena, take in podobne akcije pa še bolj utjujejo vaško skupnost. (Foto: V. Podgoršek)

Le boljša poslovna poročila

Občinski svet ZSS Krško ocenil obravnavo zaključnih računov za 1984. — Krepitev delavčeve zavesti do pravice odločanja o razporejanju ustvarjenega

KRŠKO — Občinski svet Zveze sindikatov v Krškem je prejšnji teden sprejel oceno svojega predsedstva o letošnji akciji »zaključni računi 84«.

Kakovost poslovnih poročil in sama izvedba obravnave, se je, razen nekaterih izjem, v primerjavi s prejšnjimi leti izboljšala. Obravnave so potekale po sindikalnih skupinah, na delavskih svetih in zborih delavcev, bile pa so zelo različne; dostikrat so prevladovali osebni problemi, ki bolj prizadenejo posameznike, kot celotno OZD. V okoljih, kjer so poslovali z motnjami, so bile razprave bolj raznolike, delavci pa so izrazili zlasti bojazen za nadaljnje poslovanje in razvoj. V večini primerov v razprave o zaključnih računih niso vključili obravnave o poslovanju in osnutkih programov interesnih skupnosti, čeprav je bilo gradivo tokrat pravočasno posredovano.

Večina delovnih organizacij je obliko sodelovanja »zunanjega člana« v razpravah o poslovanju pozitivno

● Uspešnosti in učinkovitosti poslovnih delavcev ter delavcev s posebnimi pooblastili niso nikjer celovito ocenjevali, čeprav so to v nekaterih razpravah tudi omenili. Razen redkih izjem ni bilo zaslediti niti analiz usklajenosti samoupravnih spoznanj in zakonskimi spremembami. Ko so proučevali in ocenjevali vse vrste stroškov, so marsikje zahtevali tudi podatek o prispevkih za nerazvite, ob tem pa so delavci izražali nezadovoljstvo, da v preteklih letih porabljena sredstva niso dajala nove vrednosti.

sprejela in le malo je okolij, ki takega sodelovanja niso želela. »Iz nekaterih okolij, kjer niso vabili zadolženega

člana, žal nimamo podatkov. Gre za servis Zastava avta in Srednjo šolo Krško, Rudnik Kremen — Ravno, temeljni organizaciji GG Senovo in Kostanjevica ter Pionirjev tozd Gradbeni sektor. Na nobeno obravnavo izmed treh naključno izbranih organizacij tudi ni bilo vabljenih predstavnikov republiškega sveta ZSS, MGZ in službe družbenega knjigovodstva.

V Kovinarski — tozd Industrijska oprema, kjer je bila razprava kakovostna, kot bi si jo želeli povsod, sta sodelovala vsaj še družbeni pravobranilec samoupravljanja in predstavnik občinskega izvršnega sveta. Izstopale so tudi razprave v tozdu Les tovarne Djuro Salaj, celodnevni osnovni šoli Milke Kerin v Leskovcu in v Metalni in Lisci na Senovem. Razprave, ki niso bile povsem v skladu z usmeritvami, so potekale v M—Preskrbi, IGMP »Sava« in v M—Agrokombinatu,« je povedal sekretar občinskega sindikalnega sveta Tone Pleterški.

P. P.

Delegati postali temeljitejši

Sveženj o davčni politiki sprejet šele v tretje — Ponovno zavrnjeno poročilo

SEVNICA — Od 17 točk dnevnega reda na zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine 25. marca je bila skorajda vsaka deležna razprave, še tista glede zapisnika prejšnje seje.

Predlog resolucije o gospodarjenju v občini je doživel nekaj pripomb. V nasprotju s prejšnjimi resolucijami je ta bojda dobila celo republiško pohvalo, in sicer zato, ker navaja kooperacijo industrije in drobnega gospodarstva. Nezdgodaj bi bilo govoriti, za kaj gre, rečeno je bilo, da Lisci in Jutrjanjka razvijata poseben program sodelovanja z obrtniki. V proračunu sisov manjka nad 80 milijonov dinarjev, česar zaenkrat ni kje vzeti. Predsednik IS Janko Rebernik je navedel razmerja, ki povedo, za koliko imajo sosednje posavske občine nižje stopnje, da o ljubljanskih sploh ne govorimo, vendar pa sevniška občina zaradi premajhnega števila zaposlenih nikakor ne more zbrati dovolj denarja. Sevničani že vsa leta dajejo pobudo za enotno zdravstveno varstvo v

republikli in solidarnosti, pa s predlogom pri bogatejših ne prodrejo.

Sveženj odlokov in pravilnik o davčni politiki je bil na tej seji (v tretje) vendarle sprejet. S sejo so se ti papirji spreminjali, posebno še glede

● Kmet Alojz Zaloščak (ml.), delegat v skupnosti kmetov, ki je imel tudi pooblastilo boštanjске delegacije v krajevni skupnosti, je zahteval, da se razčisti poimenska odgovornost, kdo je prekatégoriziral del Možiceve posesti v Boštanju v stavbišča, ko je že bila na krajevno skupnost in Ljubljano naslovljena pritožba zoper to. Na seji skupščine so pojasnili, da bodo pisno odgovorili.

davka na zasebne hiše, pa tudi zidanice.

Delegati so uspeli zahtevati, da bo posledje neobdavljenih 400 litrov vina za domačo uporabo namesto najprej predlaganih 300. Predvsem na pobudo sevniške delegacije so v zboru krajevnih skupnosti ponovno zavrnili poročilo kmetijske zemljiške skupnosti. Delegati zahtevajo obrazložitev glede režije. Odmelj je imela tudi boštanjška razprava o kategorizaciji kmetijskih zemljišč s hudo obtožbo, češ da ta skupnost se ni sčutili.

Obilo je bilo delegatskih vprašanj. Poleg tistih, ki so se nanašala na dnevni red, je blanska delegacija opozorila na velik promet s tovornjaki, ki naj bi že dodobra uničili te tisti skromni asfalt, kolikor ga je. Delegacija iz Sivalnice v Lisci zahteva ukrepe zaradi onesnaževanja zraka iz Jugotantina.

A. ŽELEZNIK

Mimo po zraku in po cestah

V Posavju se ustavlja manj tujevc

BREŽICE — Z lanskoletnim turističnim prometom se v Posavju zadovoljni in menijo, da je to rezultat večjih propagandnih naložb, boljših storitev in popestritve ponudbe s turističnimi prireditvami.

Število gostov se je povečalo za 9 odst., v Sloveniji za 10. Domačih je bilo za 9 odst. več, tujih za 6, medtem ko je slika za Slovenijo ravno obratna, saj so zabeležili kar za 22 odst. večji obisk tujevc in le za 4 odst. več domačinov. Podobno je tudi pri nočitvah. V Posavju so med lanskimi nočitvami prevladovali domači gostje (89 odst.). Obisk tujevc v regiji se zmanjšuje, saj pri nočitvah lani niso dosegli ravni iz leta 1983.

Ko razglabljajo o razlogih, jih povezujejo s sestavo gostov, ki je vsako leto slabša. Na zmanjšanje prenočitev in obiska tujevc v Posavju deloma vpliva spremenjen način potovanja. Več gostov prihaja z avtobusi in letali in vedno manj je takih z osebnimi vozili, ki se ob poti pogosto ustavljajo. V Posavju so zanje najbolj privlačne Čateške Toplice. Terme imajo zaradi tega najugodnejše razmerje med domačimi in tujimi gosti. V regiji ustvarjajo kar 73 odst. turističnega prometa. Seveda se da še marsikaj spremeniti. V Posavje bi lahko privabili precej več turistov, zlasti tujevc, če bi se tamkajšnje turistične in gostinske organizacije učinkovito povezale s prodornejšimi agencijami. Dolenjska je to pot že ubrala, zato ima več uspeha.

USPEŠNI GASILCI — Na sobotnem občnem zboru občinske gasilske zveze Krško, ki združuje več kot 1000 članov in 400 članic, so 21 gasilec podelili potrdila o tadan končanem tečaju za desetletje. Podpredsednik Gasilske zveze Slovenije Tone Koren pa je izročil priznanje GZS 2. stopnje Alojzu Bogolinu (levi) iz GD Drnovo.

Z odkrito besedo med ljudi

Samokritična seja sevniških komunistov — Franc Pipan novi predsednik OK ZK Sevnica

SEVNICA — Kljub delu v treh komisijah se je v soboto letna programska seja občinske konference ZK zavlekla na pet ur.

Najobsežnejša razprava je bila v komisiji za družbenoekonomske odnose. Eden od sekretarjev v predsedstvu CK ZKS, Emil Štern je v zaključni besedi opozoril na besede najstarejšega komunistu na tej seji, Franca Ilaša iz Dul pri Bučki, ki tudi tokrat ni govoril brez dlake na jeziku: »Če z odkrito besedo ne bomo šli med ljudi, je vse zaman.«

Gospodarski položaj občine (po narodnem dohodku 55. mesto v Sloveniji) ni zavidljiv. Predsednik izvršnega sveta je v uvodu naštel vse probleme v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. Pozval je k strpnemu razreševanju nasprotij med gozdarji in žagarji (iz brežiške centrale je pred dnevi v Sevnico prispela nezaupnica v vodstvo sevniške žage); v sish družbenih dejavnosti občine manjka deset milijard starih dinarjev, kronični primanjkljaj v občinski zdravstveni skupnosti je že neresljiv. Iz Jutrjanjke opozarjajo na čudna poda, po katerih banke krodijo osoda

A. ŽELEZNIK

Nova muzejska zbirka?

Radi bi jo v Črnomlju — Po treh letih spet občni zbor Belokranjskega muzejskega društva

METLIKA — Člani Belokranjskega muzejskega društva, ki skrbijo za ohranjanje kulturne dediščine in seznanjanje ljudi o tem, so se pred kratkim po treh letih znova zbrali na občnem zboru. Res je, da mnogi občani za društvo sploh ne vedo, predvsem zaradi narave društvenega dela, a tudi zato, ker članje nimalo naredijo za njegovo popularizacijo. Vendar je bilo v delo tega društva vloženega veliko truda. Poglejmo!

Na Vinici so odkrili ploščo Janezu Mihaelu Žagarju, obogatili zbirke belokranjskega muzeja z likovnimi in kiparskimi deli, izdali knjižico o partizanskih poteh ter štiri razglednice, v Črnomlju pa so ustanovili podružnico, ki je postavila pred železniško postajo parno lokomotivo, če na-

štetimo le najvažnejše. V letošnjem letu jih čakata tretja izdaja brošure »Metlika skozi stoletja« in druga izdaja vodnika po zbirkah Belokranjskega muzeja, saj sta publikaciji že pošli, potem postavitev spominske plošče Mihaelu Kambiču v Dragovanji vasi, potrdili pa se bodo, da se bo 138 članom pridružio še več novih, predvsem mladih članov. Črnomljska podružnica bo dala vzdati še spominski plošči Danilu Bučarju in radio-telegrafskemu tečaju, radi pa bi ustanovili krajno muzejsko zbirko v Črnomlju.

Na občnem zboru so izvolili novo vodstvo društva. Predsednik je postal Andrej Dular, kustos v Belokranjskem muzeju.

B. M.

Celodnevna šola ne sme zastati

V Sloveniji je celodnevne osnovne šole ali podaljšanega bivanja deležnih že nad 60.000 učencev ali več kot četrtina vseh — Na posvetu v Kranju je Andrej Marinc dejal, da gospodarske težave ne smejo biti razlog za zastoj

Februarja je minilo deset let, kar smo na Slovenskem uvedli celodnevno osnovno šolo. V drugem polletju šolskega leta 1974/75 je namreč na nov način življenja in dela prešlo šest osnovnih šol z okoli 1.250 učenci. To je bil pomemben korak pri preobrazbi vzgoje in izobraževanja, za kar so se prej zavzeli tudi na kongresih in konferencah družbenopolitičnih organizacij. Šole s prvic uvedenim celodnevnim učnovzgojnim delom so sicer postale poskusne, a hkrati tudi vzorčne. Ker se je delo na njih dobro obneslo, so jim kmalu sledile številne šole. Največji razmah je nova šolska oblika doživela v letih 1978 — 1980.

V tem šolskem letu ima celodnevno organizacijo vzgojnoizobraževalnega dela že 151 šol v naši republici. Obiskuje jih nad 33.300 učencev ali 14,7 odstotka vseh osnovnošolcev. Poleg tega je 27.300 otrok na 323 šolah vključenih v tako imenovano podaljšano bivanje, ki vsebuje nemalo elementov celodnevne šole. V obe obliki je zajetih 26,7 odstotka vseh osnovnošolcev. Pri tem kaže poudariti, da je več kot četrtina učencev celodnevni šol v osmih občinah, med katere šteta tudi Krško in Trebnje. Manj kot deset odstotkov učencev je v

23 občinah, medtem ko v treh občinah še ne poznajo celodnevne šole.

Čeprav se je celodnevna šola pri nas že poirnila, pa ji širša javnost ni vedno

naklonjena. Na posvetovanju v Kranju, kjer je imel uvodno besedo Andrej Marinc, predsednik CK ZKS Slovenije, so med drugim navedli, da se ne-

● Pred začetkom kranjskega posvetovanja sta republiška izobraževalna skupnost in njen odbor za izobraževanje podelila šestnajst priznanj posameznikom in delovnim organizacijam, zaslužnim za razvoj celodnevne šole. Med dobitniki sta tudi osnovna šola »Dr. Anton Debeljak« iz Loškega potoka in novomeška tovarna zdravil Krka.

razumevanje kaže na razne načine, delno pa izhaja tudi iz sedanjega gospodarskega položaja. Dejstvo je, da je treba za delo na celodnevni šoli malo bolj poseči v blaginje izobraževalnih skupnosti, kjer pa zmanjkuje denarja celo za financiranje temeljnih osnovnošolskih programov. Kot je poudaril Andrej Marinc, pa finančne in druge težave ne smejo zavreti nadaljnega širjenja že preizkušene celodnevne vzgojnoizobraževalne procesa. Dodal je, da bodo nove celodnevne šole še rasle, čeprav morda postopneje in počasneje. Nadaljevanje je edini izhod, čeprav je celodnevna šola dražja, vrnitev na staro bi namreč pomenilo ne samo korak nazaj, ampak tudi usodno napako.

I. Z.

Artiški pevci praznujejo

Koncert ob 20-letnici zbora bo to soboto

ARTIČE — Moški pevski zbor PD Oton Zupančič slavi letos 20-letnico obstoja. Jubilej bo počastil s koncertom za domače občinstvo 6. aprila ob 20. uri. Tedaj bo zapel že novo ustanovljeni mešani zbor. Nastopil bo tudi oktet Boštanski fantje, ki je bil ustanovljen istočasno kot artiški zbor, le da je ta pomaknil slavje v enainvajseto leto.

Artičani so imeli prvi nastop 8. marca 1964 in od takrat naprej so peli za vsak osmi marec. V brežiški občini je to edini zbor, ki ima vsa leta istega dirigenta — Miha Haleja. Zbor je nastopal na enajstih posavskih revijah, v začetku pa tudi petkrat na šentivškem taboru. Artiški pevci so veliko sodelovali z lovskim zborom v Globokem, katerega je devet let vodil Miha Haler.

Za bližnji jubilej pripravlja zbor tudi majhno razstavo o svojem delovanju. Odprli jo bodo 4. aprila in jo združili s počastitvijo umrlih pevcev.

ARTIŠKI TAMBURAŠI BODO ZASTOPALI SLOVENIJO V OSIJEKU

ARTIČE — Zveza kulturnih organizacij Slovenije pošilja tamburaški orkester iz Artič na zvezni festival tamburaških orkestrów, ki bo 11. aprila v Osijeku. Artiške tamburaše vodi prof. Drago Križanič. Orkester šteje 25 članov in se je že do zdaj uveljavil s svojimi nastopi.

Nagrajena prizadevnost

LJUBLJANA — Minuli teden so tu na slovensnosti, na kateri je govoril predsednik predsedstva SRS Franc Popit, podelili Žagarjeve nagrade in priznanja za izjemno delo na vzgojnoizobraževalnem področju.

Nagrado, imenovano po učitelju, revolucionarju, komunistu in borcu Stanetu Žagarju, je letos prejelo sedem posameznikov, med njimi tudi Marija Brezovar iz Šentruperta na Dolenjskem. Za nagrade je bilo veliko predlogov — kar 42. Za priznanja so predlagali trinajst šolskih in drugih delovnih kolektivov, podelili pa so tri.

Marija Brezovar

Brezovarjeva je prejela Žagarjevo nagrado za življenjsko delo, ki ga je posvetila vzgoji mladine in izobraževanju odraslih. Že poleti 1944 je opravila dramski in učiteljski tečaj in jeseni istega leta začela poučevati na osnovni šoli Tribuče v Beli krajini. Potem je kar osemindvajset let, do decembra 1975, poučevala na osnovni šoli v Šentrupertu.

● Letošnje Žagarjeve nagrade so dobili: Marija Brezovar, Leopold Kejzar, Janez Kerčmar, Vida Kovač, dr. Franc Lazarini, Franc Pečnik in Vera Vezovnik, priznanja pa kolektivni COS v Prestranku in Zirovnicah ter ravenske železarnice.

Marija Brezovar je bila ves čas tudi družbenopolitično aktivna, za kar je prejela več priznanj in odlikovanj. Najbolj predana pa je bila svojemu učiteljskemu poklicu, pri čemer je uživala veliko zaupanja in spoštovanja otrok ter njihovih staršev. Vselej je vzgajala z vnmemo, doslednostjo in ljubeznijo.

Zakaj ne kulturni dnevi delavcev?

Dolenjski muzej si želi še več obiskovalcev — Delovnim kolektivom daje pobudo za uvedbo tako imenovanih kulturnih dnevov delavcev

NOVO MESTO — V Dolenjskem muzeju dobro vedo, da je vsaka kulturna ustanova, naj bo še tako velika, toliko pomembna in vredna, kolikor utripuje tudi z okoljem in za okolje, v katerem je zrasla. Zato jim ni vseeno, kaj si ljudje mislijo ali govorijo o njih, kako jih obravnavajo tisti, ki prispevajo sredstva za funkcioniranje oziroma dejavnost muzeja. Govorice, ki bi utegnile škodovati ugledu te ustanove, najuspešneje pobijajo s pravičnim ravnanjem. Najprepričljivejši odgovor vsem, ki nočejo videti, da se je v muzeju marsikaj spremenilo, zlasti še zadnje čase, je odprtost Dolenjskega muzeja, njegova želja, da postane kulturno središče in žarišče v pravem pomenu. Napore v tej smeri je moč videti v vseh službah in oddelkih muzeja, o čemer se lahko vsak trenutek prepriča tudi obiskovalci.

Število obiskov narašča. Za to je veliko storil sam muzej oziroma njegova vodniško pedagoška služba. Ne samo,

da se več ne dogaja, da bi nenajavljene skupine naletele na zaprta vrata, ampak je zdaj tako, da takim skupinam

lahko zagotovijo tudi strokovno vodstvo. Sicer pa so naključni obiski le še izjema, saj je muzej veliko naredil za to, da bi se skupine obiskovalcev prej najjavljale in vnaprej sporočale, kaj si predvsem želijo ogledati v Novem mestu. Take namere je omenjena muzejska služba želela dobiti predvsem od delovnih in drugih organizacij, šol in ustanov iz samega novega mesta ter njegove bližnje in daljne okolice, in sicer zato, da bi lažje naredila »vozni red« obiskov in zagotovila tudi ustrezno strokovno vodstvo po zbirkah oddelkov. Žal pa odziv na to pobudo ni bil ravno vzoren, kar dokazuje razmeroma majhno število vrnjenih anketnih listov, s katerimi je muzej povpraševal posamezna okolja.

Muzej nenehno vabi na obisk, brezplačen ogled pa omogoča še posebej članom tistih delovnih kolektivov, ki mu finančno pomagajo pri izvedbi akcij, bodisi pri postavitvi razstav ali izdaji katalogov. Tem kolektivom celo svetuje, naj uvedejo kulturne dneve delavcev. Se pravi, naj bi tisti, ki bisi v Novem mestu želijo temeljiteje ogledati muzejske zbirke in druge kulturne ter zgodovinske znamenitosti, imeli ob takih priložnostih dela prost dan. Če bi to dosegli, bi uredili velik del zamisli, kako približati kulturo delavcem, o čemer je bilo že toliko besed. Ne nazadnje bi tako tudi najužinkoviteje pobijali miselnost, da kultura vendarle ni nepotreben strošek, ki bremeni dohodek.

I. Z.

OTVORITEV »RIBNIŠKEGA CIKLUSA« — Ob prazniku občine Ribnica so v ribniškem domu JLA odprli razstavo del akademskega slikarja Bojana Goljice »Ribniški ciklus 84«. Otvoritev se je udeležil tudi nestor slovenskih slikarjev Božidar Jakac. Nekdanji Goljicev profesor je ob tej priložnosti dejal, da je Goljica njegov najboljši prijatelj, prej pa je bil njegov najljubši učenec, da je v njem izredno bogata ustvarjalna sila, kar da dokazuje tudi ta razstava. (Foto: J. Primc)

Ob Bratuševih aktih

V Dolenjski galeriji razstavlja svoja dela Lucijan Bratuš, predstavnik mlajše slikarske generacije

NOVO MESTO — V Dolenjski galeriji bodo do 24. aprila na ogled slike in risbe akademskega slikarja Lucijana Bratuša, vipavskega rojaka. Na otvoritvi razstave v petek, 29. marca, je o njegovem delu govoril Jožef Matijević, kustos Dolenjske galerije, učenci glasbene šole Marjana Kozine iz oddelka za violončelo in klavir pa so izvedli krajši program. Zapišimo še, da so postavitev te razstave finančno podprli »Gorjanci«.

Čeprav je Bratuš med ljubiteljskih likovne umetnosti na Dolenjskem manj znan, še ne pomeni, da je na razstavljalno gostovanje v Novo mesto prišel kot tujec. Mnogi se namreč še spominjajo razgrnitve njegovih del v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici pred dvanajstimi leti, torej v času, ko je bil Bratuš zaposlen na kostanjeviški osnovni šoli kot likovni pedagog. Toda takrat se je Bratuš obiskovalcem predstavil predvsem kot izrazit grafik. Seveda ni moč reči, da ni tiste čase že tudi slikal, vendar pa je svojo slikarsko paleto bolj razvil šele kasneje. Potem je enako intenzivno gojil oba načina izražanja.

Na pričujoči razstavi, ki so jo prvi pripravili lanskega novembra v Galeriji DSLU v Ljubljani, letos pa potuje po drugih znanih slovenskih razstaviščih, močno prevladuje slikarski del, medtem ko je grafičnih listov le za »pokušnjo«. Slikam tudi velja glavna pozornost, saj prinašajo nekaj zelo svojega. To so Bratuševe »variacije« na bolj ali manj isti motiv, ženski akti v najrazličnejših kompozicijskih postavitev. Vsaka slika (ali grafika) pomeni korak bliže k spoznavanju »resnice o telesu«, k nečemu, česar pa ni moč doseči. In v slednjem je nemara tista draž iskanja, ki ustvarjalca nenehno vznemirja in ga zaposluje, ko razmišlja, kako bi se »resnici o telesu« čim bolj približal.

Vsekakor je moč reči tudi, da je to

ena tistih razstav, ki obiskovalca ne morejo dolgočasiti ali odvrniti, zahteva pa vsaj tisto predznanje, ki zna razlikovati med fotografsko vernim odslinjanjem motivov in domišljijam ustvarjanjem.

Jubilejno srečanje brez naših

Ob shodu najboljših slovenskih lutkarjev

NOVA GORICA — Kar dvaindvajset lutkovnih skupin in lutkovnih gledališč iz raznih krajev Slovenije in iz zamejstva je nastopilo na jubilejnem, 15. srečanju lutkovnih skupin Slovenije, ki se je minuli četrtek začelo v tem primorskem kraju, predstave pa so bile še v Solkanu in Desklah, in sicer s pozdravno besedo dr. Matjaža Kmecla, predsednika republiškega komiteja za kulturo, na otvoritveni slovesnosti. V okviru jubilejnega srečanja so izvedli tudi 13. skupščino slovenskih lutkarjev in določili skupine, ki bodo slovensko lutkarstvo zastopale na prireditvah v domovini in tujini.

Kakor že nekajkrat, moremo tudi tokrat ugotoviti, da potekajo taka srečanja — prireditve najboljših — brez dolenjskega, posavskega in belokranjskega zastopstva. Še več, medtem ko drugod iz množice delujočih in dobrih izbirajo najboljše, smo pri nas lahko veseli, da kakšna lutkovna skupina sploh še živi. V tem pogledu razvoj v tem delu Slovenije še vedno ne pozna drugega kot stopicanje na mestu, če ne celo hudo nazadovanje.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

NOVO MESTO — V soboto, 6. aprila, ob 18. uri bodo v fotogaleriji, ki deluje v okviru Doma kulture, odprli razstavo fotografij Dušana Arzenška. Avtor se bo predstavil z barvnimi fotografijami, ki so nastale v zadnjem letu.

8. MEDNARODNA RAZSTAVA UČIL

LJUBLJANA — Na Gospodarskem razstavišču bodo v ponedeljek, 8. aprila, odprli mednarodno razstavo učil in šolske opreme. To bo že osmi takih prireditev pri nas, na njej pa bo moč videti, kako in s čim opremljajo šole po svetu, kakšna učila uporabljajo pri pouku. Zanimiva razstava bo odprta do 12. aprila.

MAČEK POHVALIL MUZEJ — Minulo sredo je član sveta federacije Ivan Maček — Matija obiskal Dolenjski muzej ter se z njegovimi predstavniki in s člani odbora za varstvo spomenikov na Rogu pogovarjal o perečih vprašanjih spomeniškovarstvene in muzejske dejavnosti na Dolenjskem. Ogledal si je zbirke v Dolenjskem muzeju, še posebej oddelk NOB, in se pohvalno izrazil o ureditvi in bogastvu, ki ga hrani ta muzejska ustanova. Ivan Maček — Matija je obiskal tudi Pleterje ter pohvalil skrb za ohranitev samostana kot kulturnozgodovinskega spomenika, za ureditev katerega si je svojčas sam prizadeval. Na posnetku: Ivan Maček — Matija (četrti od leve) v družbi predstavnikov Dolenjskega muzeja in novomeške občine med ogledom Dolenjskega muzeja. (Foto: Ludvik Tončič)

Predstave se vrstijo

Delavski kulturni dom Edvarda Kardelja v Krškem nenehno odprt za nastope kulturnih skupin

KRŠKO — Prireditve v krškem Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja so vse bolj obiskane. To velja tudi za gostovanja raznih ljubiteljskih gledaliških skupin, med kakršne sodi tudi Amaterski oder PD Bratov Milavce iz Brežic, ki je z Brešanovo družbeno satiro »Smrt predsednika hišnega sveta« tu pred kratkim doobrazil ogled dlani okoli 180 gledalcev. Lani je namreč predstavlo »Moralopolitične kvalifikacije tovariša Gubca« te skupine spremljalo le nekaj deset obiskovalcev.

Bo tudi gostovanje mlade gledališke skupine DKD Svoboda iz Brestanice z zabavno-glasbeno komedijo »Neopravičena ura« v režiji Borisa Pšeničnika jutri zvečer, to je 5. aprila ob

19.30. potrdilo ta znamenja večjega zanimanja krškega občinstva za kulturne predstave? Brestaničani so bili do zdaj povsod dobro sprejeti, na Senovem je zabavne dogodivščine neke sedmošolke na neki gimnaziji, kot lahko na kratko označimo vsebino »Neopravičene ure«, spremljala nabito polna dvorana v Domu štiriinajste divizije. Ker kulture in razvedrila ni nikoli preveč, Brestaničani pričakujejo lep sprejem tudi v Krškem.

Ljubitelji pihalnih orkestrów pa bodo prišli na račun v soboto, 20. aprila, ko bo v veliki dvorani DKD Edvarda Kardelja na območnem tekmovalnem pihalnih orkestrów moč slišati raznovrstno orkestralno glasbo, ki ima tudi vse več mlajših poslušalcev. P. P.

Dolenjska ni bila tako neopazna

Na republiškem glasbenem tekmovanju so učenci posavskih in novomeške glasbene šole prejeli več nagrad in pohval, Krško pa ima celo prvaka

Končano je XIV. tekmovanje učencev in študentov glasbe, ki je potekalo v Ljubljani od 14. do 16. marca za klavir, harmoniko, harfo in solo petje ter v Trbovljah od 22. do 24. marca za trobila in pihala.

Letošnje republiško tekmovanje je bilo v znamenju treh pomembnih manifestacij, kot so evropsko leto glasbe, evropsko leto mladine in 40-letnica osvoboditve. Po vojni je glasbeno

solstvo izredno napredovalo, kar se kaže tudi v tem, da imajo že manjši kraji glasbeno šolo. Povečuje se tudi kvaliteta dela na teh šolah, kar se kaže tudi na tekmovanjih.

Za XIV. tekmovanje je bilo prijavljenih 236 učencev in študentov iz 37 glasbenih ustanov: nižjih in srednjih glasbenih šol, akademije za glasbo, slovenske glasbene šole na Koroškem in glasbene matice iz Trsta. Prav je, da opozorimo tudi na prispevek dolenjskih glasbenih šol, čeprav morda ni tako viden kot delež drugih območij.

Že v eni prejšnjih števil Dolenjskega lista je bilo objavljeno kratko poročilo o uspehu Martina Šušteršiča iz krške glasbene šole, ki je prejel prvo nagrado (95 točk) v II. kategoriji, ter Tatjane Saje, študentke glasbene akademije, ki je v V. kategoriji prejela tretjo nagrado (70 točk), vendar je dobila tudi nagrado, ki jo podeljuje Društvo slovenskih skladateljev za najboljšo izvedbo slovenske skladbe L. M. Škerjanca.

V I. kategoriji za klavir je bilo kar 33 prijavljenih tekmovalec, med njimi tudi dve učenci novomeške glasbene šole — Tea Jedločnik in Irena Ostojčič, ki sta dobili tretjo nagrado za osvojenih 74,3 oziroma 72 točk.

Tekmovanja harmonikarjev sta se v I. kategoriji udeležila tudi učenca iz krške glasbene šole — Klavdija Felici-

jan in Željko Selak, ki sta dosegla 60 oziroma 66 točk in bila pohvaljena. V II. kategoriji je tekmoval Borut Čampelj iz novomeške glasbene šole in za 61,3 točke prejel pohvalo. V isti kategoriji je Alenka Božič iz brežiške glasbene šole dosegla 70 točk in dobila tretjo nagrado, Helena Krošelj iz krške glasbene šole pa enako nagrado za osvojenih 72 točk.

● Najskromnejše je bilo zastopstvo Dolenjske v Trbovljah, kjer so tekmovali pihalec in trobilci. Tomaz Kozjan iz novomeške glasbene šole si je ob klavirski spremljavi Mojce Osolnik prislužil 66 točk in nagrado.

Ob koncu pa še pripomba na zapis v Delu, kjer se je pisec spotalnil ob premajhen delež dolenjskih glasbenih šol na omenjenem tekmovanju. Pisec je premalo upošteval dejstvo, da je število teh šol pri nas in učencev, vključnih vanje, v primerjavi z drugimi območji dokaj skromno, nezadovoljivo. Vsa Dolenjska ima namreč v glasbenih šolah 1350 učencev, kar je le nekaj več, kot jih šteje Glasbena šola Franca Šturma v Ljubljani (1000).

Zavedamo se, da so tekmovanja lepa spodbuda za boljše delo učencev in celotne šole, zato bomo na Dolenjskem temu področju posvetili večjo pozornost.

CVETKA HRIBAR

OBETAJNI
IGRALCI

RADOVICA — KUD Radovica je bilo ustanovljeno maja lani. V tem kratkem času je bilo društvo zelo prisotno v javnem življenju Radovice, posebej dramska sekcija. Že pred uradno ustanovitvijo društva so v domačem kraju zelo uspešno uprizorili igrano »Na Visokem«, z njo pa so gostovali tudi v Metliki, na Suhorju, v Drašičih, Podzemlju ter brezplačno v domu počitka v Metliki. Uspešna in dobro obiskana je bila proslava v počastitev krajevnega praznika 26. oktobra lani. Društvo je v sodelovanju z mladinsko organizacijo letos pripravilo prisočno proslavo ob dnevu žena, ki so jo ponovili za oskrbovance metliškega doma počitka. Sedaj so pripravili ljudsko igrano »Vdova Rošinka«. Premiera je bila 17. marca v Radovici, z igrano pa so se gostovali tudi na Suhorju in v Drašičih. Vse predstave so bile zelo dobro obiskane, 30. marca so se z njo predstavili še v Metliki v kulturnem domu.

JOŽE ŽLOGAR

APLAVZ ZA RADOVIČANE — Komaj leto je tega, kar so igralci radoviške gledališke skupine prvič nastopili s krajšim dramskim delom, pred kratkim pa so se začeli na odrih kulturnih domov po metliški občini predstavljati že z drugim delom — »Vdova Rošinka«. V Metliki (od koder je posnetek) so preteklo soboto navdušili polno dvorano obiskovalcev, željnih podobnih prireditvev.

Še: Zdaj
grozi še
antraks

Zakaj kamniška nadloga pri nas?

Pismo Fanike Požek, objavljeno 14. marca, je tudi mene spodbudilo k pisanju, saj sem zrasla blizu izvira Dobljčice, ki napaja doberšen del Bele krajine. Stari ljudje so pripovedovali bajko, da je nekoč neka deklica padla z voli v prepadno jamo blizu Kočevja. Čez čas je bil jarem, ovit z dekliničnimi lasmi, v jezeru, iz katerega da prihaja Dobljčica. Ko so pozneje barvali vodo, so ugotovili, da je Dobljčica povezana z Rinžo. Naši predniki niso bili raziskovalci kraških jam, a bili so trdno prepričani, da so povezane med seboj.

Čudno, da tega niso vedeli strokovnjaki (le kje so se soljali?), ki so nam tako ravnodušno postregli z bacili okuženih poginulih živali. Ali res ni v Kamniških planinah primernega brezna, da bi tam pospravili svojo nadlogo? So jo morali odriniti prav tam? Vprašanje je tudi, kolikšna je bila nagrada za tako »humano« delo in kdo je bil deležen. Med našim ljudstvom je dovolj svetovitelj ljudi, ki bi bili pošteni svetovalci pri delu in v gospodarstvu, a žal ne pridejo do besede. Tako smo velikokrat prepuščeni na milost in nemilost neodgovornim na odgovornih mestih.

Vse kaže, da bo to, česar ni naredila Krupa, dopolnila Dobljčica, ki je že sedaj tako nezdrava, da neprekunane sploh ne bi smeli uporabljati. Ker ni drugega izhoda, jo toliko bolj klorirajo. Bodo morali Belokranjci sami skopati jamo in leči vanjo? Če bo šlo tako naprej, jih ne bo imel kdo zagrebati, saj bodo naši nasledniki zastupljeni že, predno bodo prišli na svet.

ANA KOLBEZEN
Črnomelj

Hazardna vožnja v Krško

Nadaljevanje in zaključek polemike o nepravilnostih na avtobusu, ki vozi na progi Novo mesto — Krško

Javno opozorilo na nepravilnosti pri delu šoferja avtobusa Gorjanec, ki vozi na progi Novo mesto — Raka — Krško in nazaj, je zakuhalo nekaj vroče krvi in odzive potnikov, ki zagovarjajo ravnanja voznika ali se strinjajo s pisemno prvega kritičnega prispevka. Dobili smo še nekaj pisem, ki pa ponavljajo že znana dejstva oziroma dodatnih pojasnil ne upoštevajo, zato tudi tokrat objavljamo le okrajšana prispevka Irene Miklič iz Hudenj in Mitje Fabjana iz Novoga mesta. Z njima tudi zaključujemo polemično pisanje o tej stvari.

IRENA MIKLIČ iz Hudenj se hudeje na uredništvo Dolenjskega lista, ker je objavilo članek potnika, ki je na svojem potovanju naletel na »nekaj nepomembnih nepravilnosti«. Sprašuje se, ali je mogoče šoferja suspendirati zaradi enega samega potnika, ki je prišel na avtobus s 1.000 dinarji, pa šofer ni imel drobiža, ali ker je šofer ustavljal zunaj postajališče starejši ženci s prtljago, suspendirati brez dokaznega materiala, izjav večine potnikov in drugih dokazov in ugotovitev.

MITJA FABJAN iz Novoga mesta želi dokončno pojasniti vse nepravilnosti, zato odgovarja na dosedanja pisma bralecev, ki so se oglasili v zagovor voznika. Moti ga, da se je oglasila tov. Jordan v imenu tistih potnikov, ki na tej progi uživajo protokcije voznika, saj je prav v okolici Čučje mlake voznik delal največ izjem. V Gorjančih bi po njenem mnenju morali ob suspenziji vprašati za mnenje tudi njih, češ da se že deset let vozijo na tej progi. Fabjan dodaja, da omenjeni voznik vozi na tej progi šele približno pet let, toliko časa pa se je z njim vozil tudi on. Piše, da se strinja z mnenjem tov. Jordanove, da je za vse krivo podjetje Gorjanec, vendar pa krivdo vidi le v tem, daso postavili za voznika avtobusa človeka z neprimernim odnosom do potnikov. Res je, vozniki kruh ni lahak, a izgovarjanje na slab dan, kot tov. Novosel opravičuje voznika, v tem primeru ne velja, ker je voznik mladino zmerjal in poniževal dokaj pogosto; imel je torej »slaba leta«. Fabjan v zaključku pisma piše: »Najina mišljenja s tov. Novoselom so lahko različna, vendar mi zaradi tega nima pravice očitati, da so opisani pripetljaji neresnični in za lase privlečeni, ker resničnost mojega pisanja lahko potrdi več mladih potnikov, ki so bili zaradi voznika oškodovani... Veseli me, da so zaradi mojega pisanja vsaj nekateri začeli razmišljati. Le tako bomo lahko prevozniški potnikov pomagali, da izboljša kakovost prevozov in si s tem dvigne ugled.«

Marijan Bregant

V soboto, 30. marca, so v kartuziji Ptererje položili k večnemu počitku Marijana Breganta, patra Nikolaja, kartuzijana. Rodil se je 1907. v Ljubljani, nekaj let pa je obiskoval tudi novomeško gimnazijo. V posvetnem življenju se je uveljavil kot plodovit in nadarjen prevajalec, saj je prevajal iz sedmih jezikov: iz nemščine, poljščine, španščine, makedonščine, francoščine in islandščine. Med drugim je prevedel slovitto Ceramovo knjigo »Pokopane kulture«. Kirstov roman »0-8-15«, Waltarijev zgodovinski roman »Egiptan Sinuhe«, Wendtovo poljudnoznanstveno delo »Iskal sem Adama« in še številne druge knjige. Med zadnje vojnne je kot redovnik stal ob strani priorja Josipa Edgarja Leopolda — Lavova, ki je kartuzijo Ptererje usmeril proti okupatorju in v podporo osvobodilnemu boju.

METKA LIŠEC
JELKA TRŠINAR, 3. r
OŠ Telčev, podružnica
Tržišče

Še ugotavljajo resnico

O govoricah ob smrti T. Berlana (DL 28. feb.)

18. februarja so iz Doma telesne kulture v Kočevju klicali na pomoč zdravnika ZD Kočevje, ki je bil zadolžen za neprekinjeno zdravstveno varstvo oziroma za urgentne zdravstvene zadeve. Zdravnik je glede na (anamne-

stične) podatke menil, da gre za tako resno zadevo, da bo potrebno bolnika nemudoma poslati v bolnišnico in da mu bo prvo pomoč, če bo možna, lažje nuditi v zdravstvenemu domu kot pa na samem kraju, zato je odredil takojšen prevoz z reševalnim avtomobilom v zdravstveni dom. Ko je reševalec pripeljal Berlana, je zdravnik ugotovil, da je le-ta že mrtev in da je šlo za nenadno srčno smrt. Pri ugotavljanju okoliščin in po posvetu z zdravnikom ZD Kočevje, ki so vsi menili, da v takih primerih nenadne srčne smrti, ki nastane zaradi smrtonosnih motenj srčnega ritma (prekatno migetanje-ventrikularne fibrilacije), žal na terenu ni prave pomoči; če do teh pride pri bolnikih v centrih za bolezni srca, jim včasih uspešno pomagajo z defibrilatorji (aparati, ki z električnim tokom uravnjavajo, ali pa tudi ne, srčni ritem). Z omenjenimi aparati (defibrilatorji) je opremljeno samo nekaj Mercedesovih reševalnih vozil Ljubljanske reševalne postaje.

Menim, da ustrezne pomoči za pokojnega Berlana, žal, ni bilo in da bi prisotnost klicanega zdravnika na kraju tragičnega dogodka delovala samo na očividce psihološko ugodno in jih čustveno manj revoltirala.

Za splošno ambulantno službo ZD Kočevje
dr. FRANC RUPNIK

Metalurški program ne pride v poštev?

Zagate v Črnomlju

Že drugo leto zapored Srednja šola Črnomelj in Livarna Belt izgubljata bitko v pridobivanju učencev za metalurško usmeritev. Kljub kadrovskim štipendijam odziv ni omebene vredne. Doslej so se prijavili le 3 učenci v skrajšan program. V letu 1984 generacija tak program že zaključila in vsi so se zaposlili. Zaskrbljuje nas lahko dejstvo, da se odločitve učencev vedno bolj razhajajo z realnimi potrebami združenega dela. Edina pot je načrtno usmerjanje učencev in prepričevanje staršev, da je zagotovljeno delovno mesto po končani šoli velikega pomena. Kako bo Livarna lahko izboljšala kadrovske strukture zaposlenih, če pa so prisiljeni zaposliti kogarkoli, ki je trenutno brez dela in brez ustrezne kvalifikacije? Delovni pogoji se bodo z načrtovano naložbo tudi v tem poklicu izboljšali. Nespregledljivo je, da se vedno več mladih odloča za zaposlitev takoj po končani obvezni šoli. Organizacije združenega dela morajo o takem zaposlovanju temeljito razmisliti, saj tako rušijo načelo usmerjenega usmerjevanja, da je treba celotno generacijo, ki konča obvezno šolanje, vključiti v izobraževanje. Preseči pa bomo morali tudi miselnost, ki se še vedno odraža v groznjah: »Če se ne boš učil, boš moral pa delati.«

GABRIJELA VIDIC MIHELČIČ

Namesto odškodnine 24 let zapora?

K pisanju samoupravne delavske kontrole Jutranjke o »primeru Stopar«

Resnici na ljubo sem, tovariši iz Jutranjke, pričakoval vaš odgovor. Resda že veliko prej, takrat, ko sem pred domala poldrugim letom pod naslovom »Boj je dobljen, ne čutim zmagoslavlja« priobčil privesestavek o življenjski tragediji Rudija Stoparja, vašega sodelavca, vendar sem tudi tokrat, čeprav šele po drugem pisanju (»Namesto odškodnine 24 let zapora«, DL 21. marca), z zanimanjem vzel v roke vaše pismo. A ostal sem razočaran. Morda sem pričakoval preveč, kajti moj namen je bil potrkati na zavest delavcev v Jutranjki, tistih, ki jim ni vseeno, kam je ušla njihova ustavna pravica, ki ji pravimo samoupravljanje. Namesto obračuna z vsemi nepravilnostmi, napakami, absurdi, izgravanji pa berem v zadnji številki Dolenjskega lista, prispevek, v katerem skuša samoupravna delavska kontrola (!!!) Jutranjke najti opravičila za večletno grobo kršenje samoupravnih pravic v delovni organizaciji, pri tem pa najde tudi glavne krivce: tiste, ki so preko sredstev javnega obveščanja na nepravilnosti opozorili.

Ne morem mimo tega, da ne bi taisti samoupravni delavski kontroli v Jutranjki zastavil nekaj vprašanj. Kje so bili njeni člani ves čas spora, kajti, če sem se dovolj natančno prekopal skozi goro spisov in odločb, samoupravna delavska kontrola se tokrat prvič vključuje v več kot petletno borbo Rudija Stoparja s Karlom Vehovarjem, direktorjem Jutranjke, in Dragom Percem, direktorjem tozda Motiv. Izjema je le njihova seja 14. decembra 1983, ko so zahtevali, da se zoper Rudija Stoparja uvede disciplinski postopek, ker naj bi bil na seji OO ZK v tozdu Motiv trdil, da grejo vsi zapisniki delavskega sveta, predno se napišejo v čistopisu, v kontrolo direktorju delovne organizacije. Ne le, da je bil ta disciplinski postopek ustavljen, pač pa ga je obsodilo tudi predsedstvo OK ZKS v Sevnici.

Zakaj samoupravna delavska kontrola ni reagirala na ugotovitve sodišč, organov za notranje zadeve in ne nazadnje ob sklepih, ki sta jih sprejela OK ZK v Motivu in predsedstvo OK ZKS Sevnica o tem sporu? Mar postopki niso pokazali kršitev določil vaših samoupravnih aktov, za katere je bilo izrečenih precej ostrih besed med komunisti in zaradi katerih je bil ob ostalih napakah iz vrst ZK izključen direktor tozda Motiv Drago Perc? Tovariši v samoupravni delavski kontroli, ste kdajkoli doslej zahtevali na vpogled celotno gradivo o »primeru Stopar«, kot ga imenujete v Jutranjki, ste pogledali, koliko vas je ta spor doslej že veljal, predvsem pa, ali je spor potekal v okviru samoupravnih in zakonskih predpisov? Če ni, kdo je prestopal meje samouprave in zakonitosti? Ste resnično seznanjeni s sklepom preiskovalnega sodnika Temeljnega sodišča Novo mesto z dne 25. 11. 1983.

Obsojamo
pačenje NOB!
Protest KO ZB Raka

Vse pogostejša so izkrivljanja, pačenja NOB. Posamezniki ali skupinice želijo razvednotiti naš boj, nekateri pa si celo upajo pozivati k spravi borcev za svobodo z narodnimi izdajalci in predlagati skupen obelisk.

Posamezni izobraženci, tudi v vrstah kulturnih ustvarjalcev, delajo vse to na zelo prefinjen način. Za tako ravnanje izrabljajo tudi sredstva javnega obveščanja, saj s pritiski in imenu demokracije in svobode umetniške besede izsiljuje objavo svojih dogmatskih razprav. Borci znamo razbrati in oceniti take razprave in njihov namen. So nevarne, škodljive za demokracijo in svobodo naše družbene skupnosti, za bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti ter razvoj socialističnega samoupravljanja. Želijo razdor namesto bratstva. Pod krinko umetniškega ustvarjanja nastajajo stvaritve posameznikov, ki so krivične, polresnične ali neresnične, ki so sprte s pošteno kulturo, resnično znanostjo, socialistično demokracijo in samoupravljanjem.

Borci krajevne organizacije ZB NOV Raka smo na letni seji 23. marca ostro protestirali proti takim pojavom in jih obsodili. Zahtevamo, da posamezniki in skupinice prenehajo s svojim za našo socialistično samoupravno družbeno skupnost škodljivim, pritaženim in odkritim sovražnim delovanjem.

ALOJZ HODNIK,
predsednik KO
ZB NOV Raka

v katerem ta piše, da se zoper Rudija Stoparja ustavi preiskava, ker za kazenski pregon ni dokazov? Ste prebrali odločbo sodišča združenega dela SRS z datumom 31. januar letos, ki je ponovno oprostila Stoparja sleherne odgovornosti in krivde? Poznate dopis Lada Močivnika, takratnega sekretarja komiteja občinske konference ZKS v Sevnici, ki je vašega direktorja že 22. decembra 1981 obvestil, da na osnovi ugotovitev UNZ Krško ne obstajajo nikakršni elementi kazniviga dejanja za početje Rudija Stoparja?

Še bi lahko našteval, a več kot očitno mi postaja, da sta tako samoupravna delavska kontrola Jutranjke kot tozda Motiv precej enostransko informirani. Vaš dosedanja molk in zadnje pisanje v DO prejšnji teden sta dokaz več, da v Jutranjki še zdaleč ni vse tako, kot bi moralo biti in popolnoma na mestu se mi zdi vprašanje, ki si ga je ob koncu zapisa v zadnji Delavski enotnosti o dogajanjih v Jutranjki zastavil pisec: »Ali je pozitivni poslovni rezultat, dober (vsaj relativno) izvojni rezultat in (vsaj) povprečni osebni dohodek res že dovolj za nastajanje novih, tehnokratskih kraljev na Betajnovi?«

Za konec pa še tole: v vašem odgovoru govorite o več kot 10-letni diskriminaciji in protizakoniti praksi posameznikov do delovne organizacije Jutranjka, njenih organov in delavcev, za kar boste pred ustavnim sodiščem SRS sprožili pobudo za varstvo ustavnosti, ker za to obstajajo številni dokazi, osnove in skrajni razlogi, kot navajate. Zares iskreno dvomim o njih, a vendarle bi rad, da mi samoupravna delavska kontrola iz Jutranjke po vsem tem odgovori še na tole vprašanje: Le kam naj se za varstvo svojih pravic, ustavnih in zakonitih, obrne Rudi Stopar, vaš delavec, ki je premagal vsa poniževanja, dobil vse boje pred sodišči, a nadomestila za tistih 18 mesecev, ki jih je moral po nedolžnem prebiti na cesti, brez službe, do danes še ni videl? Namesto tega je doživel sedem novih disciplinskih postopkov. Bojim se, da se za samoupravljanjem v Jutranjki skriva strah vzbujajoč avtoritativni center moči, ki za dosego svojih ciljev ne vprašuje za ceno. BOJAN BUDJA

KULTURNI DAN

V torek, 26. marca, smo imeli kulturni dan. Člani dramskega krožka so nam pod vodstvom mentorice Bože Ojsteršek zaigrali svojo novo igrano »Srečna hiša Doberdan« Leopolda Suhodolčana. Po predstavi in malici nam je znani mladinski pisatelj Slavko Pregl podelil bralne značke. Povedal nam je tudi veliko zanimivega o svojem življenju.

ŠTEFICA KOZOLE, 6. b
OŠ XIV. divizije
Senovo

70 let Jožeta Ravbarja

Tiho in skromno, tako kakor je živel in še živi, je nedolgo tega Jože Ravbar praznoval svoj visoki življenjski jubilej.

Rodil se je ob zeleni Krki, v Jurki vasi pri Novem mestu, v številni družini malega kmeta. Kmalu po končani osnovni šoli, star komaj 17 let, se je zaposlil v takratni Pavlinovi lesni industriji v Straži, kjer zdaj stoji lesni kombinat Novoles. Tam je delal od 1932. pa do jeseni 1941. Že zelo zgodaj se je začel ukvarjati s sindikalnim in političnim delom med delavci. Postal je član takratnih Združenih sindikatov Jugoslavije, leta 1938 pa je aktivno sodeloval pri ustanovitvi prve sindikalne podružnice Zveze lesnih delavcev v Straži in deloval v njenem odboru vse do prenehanja delovanja teh sindikatov. Aktivno delo v sindikalni organizaciji in med delavci ga je

Straža — Dolenjske Toplice. Jože je imel tam velik uspeh. S svojim preprostim in prepričljivim nastopom je znal pridobiti preproste ljudi za ideje narodnosvobodilnega gibanja in boja. Kmalu so v vseh vaseh začeli delovati vaški odbori OF in narodna zaščita. Spomladi 1942. je prevzel odgovornost za organizacijo narodne zaščite v okrožju Novo mesto in bil imenovan za njenega komisarja. Junija 1942. se je udeležil konference KPS na Rogu. Kmalu po tej konferenci je bil imenovan za namestnika komisarja Krškega okruga. Na tej dolžnosti je ostal do jeseni 1942., ko je bil ob ustanovitvi Gubčeve brigade imenovan za namestnika komisarja te brigade, ob ustanovitvi Cankarjeve brigade pa je postal komisar te brigade.

Vendar v vojaških enotah ni ostal dolgo. Ponovno je bil poslan na terensko delo, postal je sekretar podokrožnega komiteja KPS Dolenjske Toplice, hkrati pa je bil tudi član okrožnega komiteja KPS Novo mesto.

Po vojni je nekaj časa deloval v okrožnem NOO Novo mesto, kasneje opravljal odgovorna dela v republiški državni komisiji in v kontrolni komisiji pri CK KPS, katere sekretar je tudi bil. Končal je višjo politično šolo »Djuro Djakovič« v Beogradu. 1985. se je ponovno vrnil v svojo Dolenjsko, bil je namešč izvoljen za sekretarja občinskega komiteja ZKS Novo mesto in kmalu zatem za predsednika okrajne kontrolne komisije Novo mesto. Na žalost pa v Novem mestu ni ostal dolgo, začela ga je napadati bolezen, tako da kljub predanosti in volji do dela ni mogel več prenašati delovnih naporov in se je konec 1961. upokojil. Danes živi v Ljubljani.

Kljub upokojitvi in nič kaj dobremu zdravju pa se kot član sveta republike še vedno živo zanima za Dolenjsko, spremlja njen razvoj in še posebej razvoj območja, kjer je doma in kjer je med vojno tudi najdlje deloval. Tja se tudi vedno rad vrača.

Ves čas aktivno sodeluje v odboru aktivistov OF za bivše novomeško okrožje. Kot dober poznavalec gospodarskih in političnih razmer in predvsem še dolenjskih kadrov sodeluje v tem odboru konstruktivno in koristno, kar vsi aktivisti zelo cenijo.

Vsi njegovi prijatelji mu iskreno želimo zdravlja in še mnogo srečnih let! Njegovi prijatelji

KURIRČKOVA TORBA

V četrtek, 14. marca, smo učenci osnovne šole »Oton Zupančič« iz Vinice pripravili kratak kulturni program ob prihodu kurirčkove torbe. Prinesli so jo učenci višjih razredov, sprejela pa jo je šestostolka. Peski zбог zapel nekaj pesmi, posamezni učenci pa so recitali.

RENATA VRLINIČ
OŠ Vinica

ODLIČNI STRELCI

Učenci naše šole smo bili zelo uspešni na občinskem strelskem tekmovanju. Osvojili smo vsa prva mesta in se tako tudi uvrstili na območno strelsko tekmovanje. Tudi tu smo se dobro odrezali. Dekleta so bila ekipno prva, fantje pa drugi. Dekleta so osvojila še drugo in tretje mesto v posamični konkurenci. Pred kratkim smo dobili priznanja za uspehe na občinskem tekmovanju.

MAJDA ČRNČIČ
OŠ Črnomelj

VESELA ŠOLA

Pred kratkim smo imeli na šoli tekmovanje iz vesele šole. Udeležilo se ga je 177 učencev. Najboljši so bili: Andreja Žunič, Samo Kuzma in Anica Železnjak.

MATEJA ŠEPIHAR,
OŠ Črnomelj

PRAZNOVANJE
KRAJEVNEGA
PRAZNIKA V
MIRNI PEČI

16. marca je naš krajevni praznik in dan šole. Spominjamo se odhoda prvih mirnoposelskih fantov v partizane. Čeprav je bila sobota, smo se vsi učenci zbrali ob 7.30 v kulturnem domu. Ogledali smo si film Učna leta izumitelja Polža, ki nam je bil vsem zelo všeč. Osrednja proslava se je začela ob 10. uri. Slavnostni govornik je bil Živojin Prosenec — Palček. Potem nam je spregovorila še predsednica sveta KS Mirna peč o lanskih dosežkih naše KS. Tovarišica Hočevarjeva je predala listini o častnem občanstvu Živojinu Prosenecu in Francu Murglju iz Vrhtovega. Iz Ljubljane so prišli predstavniki 1. dolenskega bataljona in podelili spominske medalje sordnikom padlih in umrlih borcev bataljona. Predsednik KK SZDL Aleksander Rupena pa je podelil 6 krajevnih priznanj OF. Slavnost je zaključil podpolkovnik in komandant enote, s katero sodelujeta naša šola in KS. Vasilije Milinkovič, ki nam je izročil priznanje za naše delo. Krajevni praznik — dan šole je minil v prijetnem srečanju z borci v tovarni Beti.

SONJA ŽAGAR, 8. a
OŠ Mirna peč

Ciril Jasenc

Pred kratkim smo se v Stari cerkvi pri Kočevju za vedno poslovili od spoštovanega, delovnega in skromnega občana Cirila Jasenca, ki je bil rojen leta 1920 v Krtni pri Domžalah.

Kot delavec — proletarec je organizirano deloval v OF že od leta 1942. v začetku februarja 1943 pa je vstopil v partizane — v Moravško četo. Med vojno je bil v raznih partizanskih enotah in to predvsem na političnih dolžnostih, nazadnje in prvi slovenski topniški brigadi.

Kot poročnik NOV je tudi po vojni sodeloval pri političnem oddelku 4. armade v Ljubljani. Spomladi 1946 pa je bil zaradi bolezni, ki je bila posledica vojnih naporov in ran, določen za političnega predavatelja na sanitetni šoli v Mariboru, kjer je delal do upokojitve leta 1951.

Na Kočevsko je prišel iz zdravstvenih razlogov. Dokler mu je zdravje dopuščalo, je deloval še na področju lovstva, nazadnje je bil tajnik Lovske zveze Kočevje, prizadevno pa je deloval tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Za svoje junaštvo in delo je prejel več vojaških in civilnih odlikovanj in priznanj.

Na pokopališču se je od njega poslednjič poslovilo mnogo prijateljev, znancev, sorcev in sodelavcev. Vojaki topniške enote in lovci so mu v zadnje slovo iztrleli častno salvo.

Foto: J. Pavlin

Roto papir na stopnji vnetljivosti

Zavoljo neuresničenih sklepov o odprodaji deviz in manjšega priliva od izvoza je začela krška Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj v težak devizni položaj — trenutno devizno nelikvidnost, ki ogroža redno proizvodnjo. Sredi marca so zato spet začeli pospešeno izvažati (za izvoz delata trenutno kar dva papirna stroja!), kar je seveda povzročilo zmanjšanje dobav domačim porabnikom papirja.

Zvezni izvršni svet je 10. januarja letos sklenil, da mora Narodna banka Jugoslavije odprodati proizvajalcem roto papirja 5,2 milijona dolarjev (3 milijone dolarjev »Djuro Salaju« Krško, preostali znesek pa »Matrozu« Sremska Mitrovica) za pokrievanje deviznih potreb v letu 1984. Sklep doslej še ni bil uresničen. NBJ pa se izgovarja celo s tem, da ni dobila uradnega zahtevka proizvajalcev niti sklepa ZIS o dodelitvi deviz.

Za letos so proizvajalci roto papirja zahtevali 10,6 milijona dolarjev (»Djuro Salaj« 5,9 milijona), da bi jugoslovanskim potrošnikom lahko zagotovili 124.000 ton časopisnega papirja. Zahtevek so zvezni upravni organi potrdili, ZIS pa o njem še ni sklepal. Ob zagotovilih, da bodo devizne zagate rešene, so v Krškem zmanjšali izvoz, tako da letos ne bi presegel 30.000 ton papirja.

Podpisniki samoupravnih sporazumov o skupnem prihodu (na tej osnovi skušajo proizvajalci roto papirja s potrošniki — časopisnimi hišami rešiti vprašanje pridobivanja dohodka) četrletno načrtujejo skupni prihodek na temelju obračunskih kalkulacijskih cen (OKC) časopisnega papirja in končnega izdelka. V začetku februarja letos so krški papirničarji svojim poslovnim partnerjem predstavili OKC, kar naj bi bilo osnova za obračun skupnega prihodka v letošnjem prvem četrletju. Ta cena je za 46 do 48 odstotkov višja od tiste za zadnje četrletje lani. Zaradi divjanja cen v tovarni »Djuro Salaj« niti niso mogli zajeti vseh podražitev, pri čemer navajajo, da se je, denimo, mazut podražil za 113, nabavljena električna energija za 133, odpadni papir za 72 in les za 61 odstotkov. Tak porast stroškov so zabeležili od zadnje veljavne OKC. Skupaj s predvideno akumulacijo bi premik deleža tovarne »Djuro Salaj« v skupnem prihodu znašal 49,6 do 52,6 odstotka.

Tak predlog je naletel na protest časopisnih hiš, ki so tudi v zelo težkem gnotnem položaju, zato je bilo izrečenih oz. zapisanih precej hudih obtožb na račun papirničarjev, češ da so monopolisti, ki izsiljujejo potrošnike. Doslej je ponujene cene sprejelo šest časopisnih hiš in tem so zagotovili redne dobave. V »Djuro Salaju« so izračunali, da izpad dohodka, ki je nastal zaradi nepriznavanja obračunske kalkulacijske cene, znaša samo za prva dva letošnja meseca okoli 760 milijonov dinarjev.

● Na sobotni skupni seji delavskih svetov delovne organizacije »Djuro Salaj« in tozda Papir so poudarjali, da je njihov kolektiv od vseh sodelujočih v poskusih reševa-

nja problematike v proizvodnji in preskrbi s časopisnim papirjem edini, ki je storil vse obljubljeno. Letos do 26. marca so jugoslovanskim časopisnim hišam dobavili 16.657 ton časopisnega papirja, kar je 886 ton več kot lani. Te dobave so v glavnem tace, kot so načrtovali za letos. Delavce moti izigravanje zaupanja v odločitve zveznih organov. Glavni direktor Silvo Gorenc je celo ponudil svoj odstop, toda živahna razprava, v kateri je sodeloval tudi Henrik Marko, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, je potrdila, da so delavci in vodstvo tovarne »Djuro Salaj« storili vse, kar je bilo v njihovi moči, o razmerah pa so sprotno obveščali odgovorne. Sklenili so, da bodo dobave časopisnega papirja do 5. aprila normalizirane, če pa po tem roku ne bo rešeno devizno vprašanje, bodo poskrbeli za tak izvor deviz, ki bo pokrtil njihove potrebe.

PAVLE PERC

Tudi strah pred plazom?

Od lanskega septembra so imeli v trebanjskem motelu novega direktorja. V primerjavi s prejšnjim ni blestel. Prihajalo je do prvih kratkih stikov z delavci. Prvič pa je vzkipele ob koncu leta, ko bi moral biti pripravljen plan za leto 1985, vendar ga ni bilo. Po vrsti opozoril, da direktor, ki je nastopil lani septembra, ni sposoben za opravljanje vodilne funkcije, po sestankih med vodstvi družbenopolitičnih organizacij in delavci motela je novi direktor konec preteklega leta dal pisno odpoved. Zdaj je

v. d. direktorice v Putnikovem motelu v Trebnjem Nada Mlakar, ki je bila doslej šefinja strežbe.

Več o dogodkih v motelu je povedala Anica Lavrih, finančna referentka, ki je v motelu že od leta 1967, ko je motel tudi začel delovati. »Delavci so prihajali k meni po nasvete. Potem so sledila opozorila predsednice zbora delavcev in predsednice sindikata, da direktor ne obvlada svojega dela. V tej smeri je tekla tudi razprava na januarškem zboru delavcev. Šli smo tudi na sestanek z vodstvom družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta. Povedali smo, da direktor ne obvlada samoupravljanja, da se ne razume na poslovanje, da ga ne zanimajo finančne zadeve. Dejali so nam, da ga bodo poklicali na sestanek, hkrati pa še prejšnjega direktorja Braneta Kirma, ki bi ga moral o vsem poučiti. Menili pa so, da ga po tako kratkem času ni moč oceniti, da je bilo poslovanje ob koncu leta pozitivno, pri čemer pa so pozabili, da gre za plod dela v sezoni, ko je deloval tudi še prejšnji direktor. Skratka, dali so nam vedeti, da prehitro sklepamo, da direktorju nismo dali dovolj možnosti, da pokaže, česa je sposoben. Mi pa smo se bali, kako homo ob takem direktorju izpeljal priprave na glavno turistično sezono,« je pripovedovala Lavrihova.

Spet so sledili obiski občinskih funkcionarjev, končno je popustil direktor Franc Zidar in 20. marca dal odpoved. Delavci motela so izvolili vršilko dolžnosti direktorice, objavili razpis in zdaj čakajo, kako se bodo zadeve razpletle.

● Čeprav v Sloveniji že nekaj časa govorimo o akciji 22.000 dinarjev, kolikor naj bi delavec zaslužil za preživetje (če direktor tega ni sposoben zagotoviti, naj bi odstopil), v trebanjski občini očitno niso bili navdušeni nad dogodki v motelu. Zdi se, da so delavci vzeli samoupravljanje malo preveč zares, da nimajo nobenega pravega »spoštovanja« do vodilnih ljudi in podobno.

Veseli nad izpričano samoupravljalsko zrelostjo, ki so jo pokazali delavci motela (in jo menda kažejo tudi delavci v drugih trebanjskih delovnih kolektivih) je zamenjal strah pred plazom podobnih zamenjav.

Tu bi lahko spet zastavili vprašanje, kdo je zaradi koga, pa tudi o tem, na čigavi strani so družbenopolitične organizacije. In morda še kakšno. Ne glede na vprašanja pa se delavci vse bolj zavedajo svojih pravic in tudi dolžnosti, pri upravljanju z družbenim premoženjem.

JOŽE SIMČIČ

Zeleno, ki te hočem zeleno

Inž. Lojze Senegačnik z republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na nedavnem regijskem posvetu v

Krškem ponovil zahteve za dosledno varstvo kmetijskih zemljišč. Pred tem je navedel konkretne primere, ki dokazujejo, da se v Posavju celo v času interventnega zakona niso zmenili za prepoved gradnje na kmetijskih zemljiščih.

Lep primer, kako na eni strani na vsa usta trdimo, da je kmetijska zemlja nezamenljiva, v praksi pa jo trgamo po kosčkih in kosih, je Boštanj. Tamkajšnja krajevna konferenca SZDL je morala nedavno celo ponovljati zbor krajanov o predvideni razvrstitvi kmetijskih zemljišč v sevniški občini, ki je pred tem doživela zavrnitev že v republiških strokovnih organih. Zanimivo je, da gre za gradivo, ki je sestavni del prostorskega načrta 1981 — 1985 (!). Prav ste prebrali, načrtujemo in sklepamo za nazaj.

● Skoraj peturni drugi sestanek, prvi se je zaradi čudnih poti poslanih vabil izjalovil, je v nabit polni dvorani TVD Partizana dokazal, da imajo Boštanjci za različno od nekaterih »planerjev« izjemen čut za neokrnjenost zemlje. Sklenili so, da je treba vsa kmetijska zemljišča na njihovem območju dati v I. kategorijo, kamor jih je po vseh lastnostih razvrstila tudi strokovno izredno podkovana Hmezdova študija. Če bo ob gradnji savske hidrocentrale potrebno zgraditi pomožni kanal, je treba po končanem delih poskrbeti za njegovo zasutje, z deponirano zemljo pa njive vrniti v prvotno stanje.

Boštanjci so se izrekli tudi zoper kratkovidno izkoriščanje gramozca za potrebe krajevne skupnosti, glede Lutranke pa so menili, naj se širi v hrib, na manj vredno zemljo. Tudi zasebne hiše naj bi v Boštanju postavljali na prisojno stran proti Gavgam in Vetrniku, ki bo kmalu komunalno opremljen.

Marsikaj, kar so sklenili na sestanku krajanov v boštanjškem domu TVD Partizana, se ne pokriva s stališči uradne občinske politike. Prenekatero zemljišče, ki naj bi bilo po mnenju Boštanjcev na karti označeno z zeleno barvo, bi ta ali oni prebarval v rjavo. In to kljub dejstvu, da je v Boštanju kar precej primerov, ko so s kmetijskimi površinami »planirano« delali kot svinja z mehom. Pogledmo samo spodnje boštansko polje, starejšim še znano kot Na brodu. Tam je že odveč stara makadamska cesta, saj je kraj z asfaltno cesto povezan z novim mostom čez Savo. Ta asfalt diagonalno prečka skoraj tri hektare velik kmetijski kompleks. Po načrtih nove obvoznice ob gradnji hidroelektrarne pa bo odveč tudi ta cesta. Bodo gradili tretjo? Oh tem pa bo odveč tudi nova Petrolova črpalka, ki ob vsem tako opevanem prastorskem načrtovanju ni montajna, ampak iz nadvse solidnega železobetona. Ne glede na vse omenjeno in neomenjeno, so Boštanjci v svoji (ne)moči krajana in državljana tudi to polje označili z zeleno barvo. Bo tako ostalo tudi na karti, ko bo obveljala?

A. ŽELEZNIK

Je treznost vnaprej obsojena na neuspeh?

Z alkoholiki in posledicami alkoholizma se v brežiški občini najpogosteje srečujejo zdravstveni in socialni delavci, vendar ti ukrepajo le v posamičnih primerih, nihče pa se načrtno ne ukvarja s preprečevanjem tega družbenega zla. Zdaj prevzema to vlogo koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu pri OK SZDL Brežice. Pripravil je širok program, toda njegovo uresničevanje zahteva temeljito spremembo družbene klime. Čez noč to ne bo mogoče, ker so ljudje do alkoholizma zelo strpni, in prav ta neosveščenost onemogoča preprečevanje najbolj razširjene socialne bolezni pri nas.

V brežiški občini tudi ni na voljo pravih podatkov o razširjenosti alkoholizma. Za alkoholike je bilo pred tremi leti javno spoznanih 53 zaposlenih, pri 94 pa so domnevali, da so zasvojeni. Alkoholizem se pojavlja med vsemi sloji in v vseh starostnih skupinah odraslega prebivalstva. Posebej zaskrbljujoč je ta pojav med mladino. Med njo sicer ni zasvojenec, vendar mnogo mladih stopa na tako pot. Zadnja leta se alkoholizem širi. Na to prav gotovo vplivajo družbene spremembe, odhajanje mladih iz vasi v mesto, kar povzroča stiske v njihovih družinah in pri ostarelih svojcih, ki so ostali na zemlji. Razen tega je v mladini v prostem času veliko prepuščena ulici, ker manjka organiziranih in zanj privlačnih dejavnosti. V gostilne in kavarne jo vlečejo tudi zgledi odraslih.

O škodljivih zdravstvenih posledicah je na voljo še največ podatkov, saj spremlja alkoholike: nešteto boleznih, zaradi katerih se zmanjšuje njegova delovna sposobnost in skrajšuje življenjska doba. Dokazano je, da alkoholiki umirajo do trinejst let prej kot drugi ljudje. Zelo zanimivo bi bilo zvedeti, kolikšna je gospodarska škoda, ki jo družbi povzročijo alkoholiki. Ti podatki bi morali vsebovati škodo zaradi zmanjšane produktivnosti in izostajanja z dela, nesreče pri delu, prometne nesreče in kazniva dejanja v vinjenem stanju. Dopolniti bi jih kazalo s tragičnimi posledicami za družino, saj se prav zaradi tega povečuje število razvez, število vzgojno zanemarjenih in vedenjsko motenih otrok. Najhuje pa je to, da ti otroci v poznejših letih tudi sami postanejo alkoholiki. Učne in vzgojne težave v šolah so nič kolikokrat odraz neurejenih družinskih razmer zaradi alkoholizma enega ali obeh staršev. Če bi vso to škodo ocenili, bi se najbrž zgrozili nad posledicami za sedanjo in bodočo generacijo.

Občinski skupnosti socialnega varstva in skrbstva sta skupaj s sindikatom, Rdečim križem, zdravstvenim domom in koordinacijskim odborom pri SZDL poskušali dobiti nekaj oprijemljivih podatkov o alkoholizmu v delovnih organizacijah. Razposlali so jim vprašalnike, ki pa jih niso povsod resno sprejeli, saj je nanje odgovorilo le 46 do 95 kolektivov. Tega je tri leta, vendar se medtem stanje ni izboljšalo, kvečjemu poslabšalo, zato nekaj ugotovitev ne bo odveč.

Program boja proti alkoholizmu so tedaj imele le tri organizacije. V večini tozdog je točenje in uživanje alkoholnih pijač na delovnem mestu prepovedano in so za kršitve predvidene sankcije: od opomina in začasne ali trajne odstranitve z delovnega mesta do prepričevanja za zdravljenje. Ukrepali so le v enajstih primerih, štirikrat z opomini, šestkrat s prenehanjem delovnega razmerja in enkrat s pogojno odpustitvijo. Večinoma anketiranih meni, da »nesreče pri delu niso povezane z alkoholizmom. V kolektivih, kjer zaposlujejo

alkoholike, jih v opitem stanju napotijo domov, jim zagrozijo z disciplinsko komisijo in jim pišejo dopust. Ponekod jih pustijo na delovnem mestu in le v 2 odstotkih primerov jih razporedijo na drugo nene-

Foto: J. Pavlin

varno ali manj nevarno delo. Glede izostankov večino ma menijo, da je teh zaradi alkoholizma 1 do 2 odst., manjšina pa ocenjuje, da jih je 3 do 5 odst. Z alkoholiki imajo težave v mnogih kolektivih, vendar jih je le manjši del poskušalo prepričati za zdravljenje. Največkrat opažajo, da delavci postanejo alkoholiki po 40. letu starosti in da alkoholizma pri mladih, do 25. leta ni. Pri tem pozabljajo, da človek ne postane zasvojen čez noč, da je lahko dolgo časa zmeren pivec.

V delovnih organizacijah, ki so odgovarjale na vprašanje, so prepričani, da je v občini potreben usklajevalni organ za boj proti alkoholizmu, in ponekod so celo pripravljene v ta namen odstopiti nekaj denarja. Skoraj vsi anketiranci menijo, da pri reševanju tega morata sodelovati s socialno službo tudi delovna organizacija in krajevna skupnost. Nekateri naštevajo zraven še zdravstveno službo, šole, sindikat, Socialistično zvezo, Rdeči križ, mladinsko organizacijo, Zvezo komunistov in športna društva.

V delovnih kolektivih opažajo, da njihovi delavci uživajo več alkoholnih pijač poleti, zlasti pri terenskem delu, razen tega se pogosteje opijajo delavci pred upokojitvijo. Tem to spregledajo in ne posegajo po disciplinskih ukrepih.

V navado je prešlo, da je več opitih delavcev v drugi izmeni. Mnogi že spotoma kaj popijejo, medtem ko zjutraj pred šesto uro to ni možno. V treh delovnih organizacijah pa ugotavljajo prekomerno uživanje alkoholnih pijač celo pri vodstvenih delavcih. V takem okolju je najbrž vsaka zahteva po treznosti vnaprej obsojena na neuspeh. Težave so tudi v gostinskih organizacijah, kjer je alkohol stalna skušnjava, razen tega ponekod celo zahtevajo, da bi jim za težko fizično delo pri malici ponudili kozarec vina ali dva. Čutijo se prikrajšane, ker na primer kopljejo v vinogradih in pijejo coca colo, tisti, ki so zaposleni v vinskih kletih, si pa vino lahko privoščijo, če jim kdo dovoli ali ne.

J. TEPPEY

NAGLUŠNA KAMERA

Fotografišala:
Milan Markelj
Janez Pavlin

GLEJ, GLEJ, ZDAJ PA VEM, ZAKAJ SEM URO DOBIL TAKO POCENI. NAZAJ SE VRTI!

NA PRTLJAŽNIKU NE BO UDOBNO, ALKOHOL PA BO HITRO SPUHTEL!

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Zelo razvita birokracija

Težave z uvozom in izvozom zaradi predpisov — Izkoriščanje otrok — Zagovorni mesarji — Dražji fičo

PISATI O IZVOZU in uvozu je na prvi pogled naloga kot vsaka druga, čeprav zelo neprijetna. Letos je v vseh pogovorih, ki jih po kolektivih načenjajo o tem, zaslediti precej negotovosti. Slišati je pikre opazke na račun zelo razvitih predpisov, birokracije in odmaknenosti od življenja. Tu in tam je že čutili nezainteresiranost, ki je posledica negotovosti v oskrbi s surovinami iz uvoza.

NA PODROČJU VARSTVA otrok in mladine imamo še posebne probleme. Kmetje namreč najemajo iz sosednjih občin otroke iz socialno ogroženih družin, češ da jih bodo šolali, otroci pa naj bi pri njih samo pasli živino. V resnici jim ti otroci nadomeščajo hlape in dekle ali pestunje in so vseskozi izkoriščani. To se je pokazalo tudi v šoli, ko je bilo treba plačati šolsko malico. Mnogi gospodarji tudi tega skromnega zneska niso hoteli utrpeti.

VSA LETOŠNJA PRIZADEVANJA za dvig življenjske ravni so odvisna predvsem od pametnega gospodarjenja. Če bo investicijska potrošnja ekonomsko utemeljena, če se bo pričel investicijski dinar čim hitreje vračati, potem lahko pričakujemo, da bomo ujeli tudi povečanje življenjskih stroškov, ki bo po predvidevanjih 6 odstotkov.

GOVEDINO LAHKO prodajajo, ne smejo pa biti zagovorni, mesarji namreč. Če se mesar zadržuje na stranko, s tem pač ne kaže svoje srčne kulture in pokliene ustrežljivosti. Meso je že brez tega dovolj drago in vsaka gospodinja bo vesela, če ji bo pomočnik v mesnici kulturno postregel. Skrbni ima že brez njegovega zadničnega ogovarjanja dovolj.

TIK PREDEN je bil sprejet odlok o zamrznjenju cen, je uspelo tovarni avtomobilov v Kragujevcu podražiti zastavo 750 in 1300 — prvega za 170.000 din in drugega za 200.000 din. Svojo odločitev je kolektiv »opravičil« s podražitvijo surovin in kooperacijskih storitev. Po novem stane zastava 750 1.260.000 din in zastava 1300 2.250.000 din. (Iz DOLENJSKEGA LISTA 1. aprila 1965)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Krivično napram lepi Dolenjski

Minister dobil nezaupnico, ker so prekoračili naložbe — Malo izletnikov gre na Dolenjsko — Hranilnica in potres na Belokranjskem

(P o s l a n c i) državnega zbora gredo na počitnice. Posebno važnega to pot niso napravili, saj moramo biti zadovoljni, da zbor sploh deluje. Bolj živahno je delovanje v odsekih in pododsekih. V železniškem pododseku je dobil železniški minister nezaupnico, ker bodo nove železnice stale veliko milijonov več, kakor pa je bilo preračunljeno. Prav žalostno ulogo je pri tem igral slovenski poslanec dr. Tavčar. Čehi so bili odločni za to, da se da ministru nezaupnico, in so računali nanj. Baron Schwegel pa je bil pravi nezaupnik, in je tudi računal na dr. Tavčarja. Da bi se nobenemu ne zameril, je pri glasovanju oddal bel, prazen listek. Korajža pa taka!

(N a š i) izletniki in meščanstvo po Kranjskem hrepeni vedno le po Gorenjski, dočim se na Dolenjsko popolnoma pozabljajo, kakor da bi ona ničesar prijetnega in zabavnega ne nudila svojim obiskovalcem. Najbolj značilno se to opazuje ob nedeljah in praznikih pri osebnem prometu na državni železnici na Gorenjsko in pri ometu na Dolenjsko. Med tem, ko so na prvo imenovani vsi

vzovovi navadno do zadnjega polni odličnega občinstva, izletnikov, vidi se na nasprotni železnični progi na Dolenjsko primeroma malo potujočega občinstva. To so razmere, ki so napram naši lepi, vinorodni Dolenjski neopravičene, krivične.

(V a ž n o) za Belokranjino. Dne 1. aprila t.l. se otvori v Črnomlju mestna hranilnica, katera je prva enakega imena na Belokranjskem. Ta naprava je v narodnogospodarskem oziru za kmečki stan in sploh za vsacega posestnika na Belokranjskem velikega pomena.

(Š a l a.) Ribničan je kupoval v Ljubljani klobuk. Ko mu ga klobučar cenil jako visoko, pravi Ribničan: »Kje pa ima klobuk luknje?« Klobučar: »Luknje? Čemu pa bi bile?« Ribničan: »Da bi oni osel, ki da toliko za tak klobuk, vtaknil ušesa skozi nje!« Reče in odide.

(P o t r e s) so čutili 12. marca t.l. ob 7. uri 25 minut zvečer v Črnomlju, ki je trajal 2 sekundi in se je sunek čutil od zahoda proti vzhodu.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. aprila 1905)

PO SVETU OKOLI

TA ČAS, ko si na našem koncu sveta grejemo kosti v prvih toplejših sapah in preganjamo sledove nadvse hude zime, pa si na nasprotnem koncu zemeljske krogle Avstralski oddihujejo od nezasišene vročine, ki jih je zajela v februarju in začetku marca. Temperature so bile tako visoke, da se je topil asfalt in si ljudje niso upali iz umetno hlajenih hiš. Na letališču v Perthu so namerili polnih 50 stopinj Celzija. Avstralsci so v najbolj vročih 23 dnevih menda prvič spali ponoči ob odprtih oknih (da so zajeli malo hladnejšega svežega zraka), ne da bi se kaj dosti bali tatov. Vročina je tudi njih pošteno zdelovala.

Tudi če bi odkrili nova velika nahajališča nafte in plina ali izpopolnili tehnologijo črpanja in pridobivanja iz manjvrednih ležišč, bi to energetskega mrka ne odložilo za več kot deset do dvajset let.

Najprej bo začelo primanjkovati nafte, s katero zdaj krijejo 40 odstotkov svetovnih energetskih potreb. Računajo, da bo proizvodnja začela upadati že v naslednjih dvajsetih letih, ko bodo vse znane zaloge prepolovljene. Seveda ob predpostavki, da se potrošnja nafte in plina, ki je vse od nafte krize izrazito varčnejša, ne bo povečala.

Pomanjkanje nafte bo hudo pretreslo ves svet. Prišlo bo do gospodarskega, političnega in nazadnje tudi do vojaškega zaostrovanja in napetosti, ki se bodo prav lahko sproščale tudi v spopadih. Dogodi se lahko, da se bo gospodarski razvoj, gledano v svetovnih razmerah, zaustavil in začel nazadovati, kar bo neposredno dodatno ogrozilo svetovni mir. In vendar o tem — kot je videti — kaj dosti ne premišljujejo.

Nekateri strategji ekonomskih tokov ne vidijo pomanjkanja nafte in plina v tako temni luči. Optimističnejši pogledi na energetsko bodočnost sveta jim dajejo predvsem velike zaloge premoga. Res je te energetske surovine ogromno, desetkrat več kot nafte in plina skupaj. Že zdaj premog uporabljajo za pridobivanje električne energije v termoelektrarnah, možno pa je tudi razviti tehnologijo pridobivanja umetnih goriv iz premoga. Vendar pa bi morali vložiti zelo veliko denarja v raziskave in nato še v izgradnjo velikih predelovalnic, če naj bi umetno gorivo iz premoga kdaj uspešno zamenjalo kot pogonsko gorivo nafto in njene derivate. Izračunali so, da bi ZDA potrebovale najmanj 20 takih velikih predelovalnic, ta začetni korak pa bi jih stal nič manj kot milijardo dolarjev. Očitno je, da bi tolikšen odziv sredstev prizadel vlaganja v ostale panoge.

HIPNA VROČINA je zalila carinike na telavivskem mednarodnem letališču, ko so odprli kovček neke sumljive izraelske državljanke. Ženska se je odpravljala na letalo, pri tem pa zelo skrbno ravnala s svojim kovčkom. »Seveda, v njem se skriva nekaj nevarnega,« so menili cariniki in poskrbeli za pregled kovčka. Toda namesto eksploziva ali česa podobnega so v njem zagledali kopico strupenih kač, ki jih je pogumna tihotapka hotela prepeljati v ZDA in tam prodati, ker imajo na drugi strani Atlantika pač večjo ceno.

PODOBNO PRESENEČENJE sta doživela starejša zakonca iz Chartresa, ki sta se pred dnevi vrnila domov in se odpravila spat v spalnico pa sta zagledala pravega tigra. Ne nagateno žival ali zgolj krzno, marveč živo žival, ki je k sreči spala. Potihoma sta odšla iz sobe, poklicala policijo in kmalu so se oglasili lastniki tigra iz potujočega cirkusa. Žival jim je bila ušla, med potepanjem pa skočila skozi odprto okno in v naključno izbrani sobi zaspala.

Še tako blesteče delo je prazno in nepristno kulturno delo, če ni zraslo iz človeških bolečin in radosti, iz strahu in zmagoslavja, iz molitev in sanj sebi zvestega človeka. (Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. aprila 1905)

Vodik: upanje za bodočnost?

Kaj, ko bo zmanjkalo nafte in plina — Premoga je veliko, uporaba pa je ekološko sporna — S soncem in vodikom v svet bodočnosti

Dandanes v svetu pokrivajo več kot polovico vseh energetskih potreb predvsem z dvema primarnima energetska viroma: z nafto in zemeljskim plinom. Ker noben ni obnovljiv, je jasno, da bodo zaloge sčasoma izčrpane. Ekonomisti pričakujejo, da bo svetovna proizvodnja nafte in zemeljskega plina začela upadati že v nekaj letih; ker so zaloge že občutno naštete. Potreba, da bi našli in se preusmerili na druge energetske vire, je iz dneva v dan očitnejša. Presenetljivo pa je, da jasnih usmeritev, kaj razviti in na čem utemeljiti bodočo energetiko, nimajo izdelani v nobeni državi. Če v naslednjih sto letih ne bo prišlo do popolne zamenjave sedanjih primarnih energetskih virov z drugimi, potem se človeštvu obeta svetovni energetski mrk.

Tudi če bi odkrili nova velika nahajališča nafte in plina ali izpopolnili tehnologijo črpanja in pridobivanja iz manjvrednih ležišč, bi to energetskega mrka ne odložilo za več kot deset do dvajset let.

Najprej bo začelo primanjkovati nafte, s katero zdaj krijejo 40 odstotkov svetovnih energetskih potreb. Računajo, da bo proizvodnja začela upadati že v naslednjih dvajsetih letih, ko bodo vse znane zaloge prepolovljene. Seveda ob predpostavki, da se potrošnja nafte in plina, ki je vse od nafte krize izrazito varčnejša, ne bo povečala.

Pomanjkanje nafte bo hudo pretreslo ves svet. Prišlo bo do gospodarskega, političnega in nazadnje tudi do vojaškega zaostrovanja in napetosti, ki se bodo prav lahko sproščale tudi v spopadih. Dogodi se lahko, da se bo gospodarski razvoj, gledano v svetovnih razmerah, zaustavil in začel nazadovati, kar bo neposredno dodatno ogrozilo svetovni mir. In vendar o tem — kot je videti — kaj dosti ne premišljujejo.

Nekateri strategji ekonomskih tokov ne vidijo pomanjkanja nafte in plina v tako temni luči. Optimističnejši pogledi na energetsko bodočnost sveta jim dajejo predvsem velike zaloge premoga. Res je te energetske surovine ogromno, desetkrat več kot nafte in plina skupaj. Že zdaj premog uporabljajo za pridobivanje električne energije v termoelektrarnah, možno pa je tudi razviti tehnologijo pridobivanja umetnih goriv iz premoga. Vendar pa bi morali vložiti zelo veliko denarja v raziskave in nato še v izgradnjo velikih predelovalnic, če naj bi umetno gorivo iz premoga kdaj uspešno zamenjalo kot pogonsko gorivo nafto in njene derivate. Izračunali so, da bi ZDA potrebovale najmanj 20 takih velikih predelovalnic, ta začetni korak pa bi jih stal nič manj kot milijardo dolarjev. Očitno je, da bi tolikšen odziv sredstev prizadel vlaganja v ostale panoge.

Skoki čez plot kaznivi?

Pobegi iz zakonskega jarma skrbijo Kitajce

Na skoke čez plot iz zakonskega jarma gledajo v različnih kulturah po svetu zelo različno; ponekod takšni izleti na sosedovo njivo niso nič posebnega, drugod zakonsko nezvestobo ostro kaznujejo. Odkar je Kitajska bolj odprta svetu, vemo, da tudi njih boli glava zaradi zakonolomstva. Agencija Xinhua je pred kratkim sporočila, da je Vsekitajska ženska zveza poslala predlog, da bi v kitajski kazenski zakonik vpisali vmešavanje tretje osebe v zakonsko skupnost kot kaznivo dejanje.

Ljubezenski trikotnik, se pravi »vmešavanje tretje osebe v zakon«, po mnenju zavednih Kitajk zbujajo resno zaskrbljenost. Podatki govorijo, da je nezvestobe čedalje več in da razdira preveč zakonov. V lanskem letu je bilo za četrtno vseh razvezanih zakonov poglaviti razlog prav omenjeno »vmešavanje«. Tudi letos ne kaže najboljšje. Od sto zakonov, ki so jih razvezali v Pekingu februarja letos, jih je bilo 20 razvezanih zaradi vmešavanja tretjega človeka v sožitje dveh.

Kdo je tisti, ki se vmešava, ali je med njimi več moških ali žensk, pa lahko sodimo po tem, da je za uvedbo kazni zoper zakonsko zvestobo ženska zveza.

Resen in iz dneva v dan očitnejši pomislek proti široki uporabi premoga imajo strokovnjaki za okolje. Že zdaj močno zastrupljamo ozračje z izgorovaninami, potem bi po povečanju števila termoelektrarn in ob izgradnji predelovalnic premoga onesnaževanje postalo zares strašno. Kakšne posledice bi prehod na takšne energetske vire povzročil na okolje, človeka in življenje sploh, ni mogoče predvideti, a podoba je, po sedanjih izkušnjah sodeč, zelo zelo temna.

Druga možnost zamenjave za nafto in plin so biološka goriva, kot sta metan in lesni špirit. Toda tudi tu so resne ovire. Predvsem ni dovolj svetovnih zalog lesa za dodatno izsekavanje gozdov v ta namen. Nasajanje novih velikih gozdnih površin pa tudi ni rešitev, saj človeštvo že stiska pomanjkanje plodne zemlje za pridelovanje nič manj potrebne hrane, ki je v velikem delu sveta že zdaj primanjkuje in je bo še bolj, če se bo velika svetovna družina tako naglo večala.

Kaj torej? Po kateri poti kreniti, da se človeštvo izogne hudi energetske krizi in hkrati ohrani neuničeno okolje?

Luther W. Skelton, univerzitetni profesor za študije okolja, predlaga uvajanje alternativne energije, ki ne temelji na ogljiku kot nafta, premog in plin. Rešitev vidi v sklopu jedrske, sončne in hidrogenske energije. V transportu in ogrevanju bi morali preiti na elektriko, kar bi uspešno zamenjalo plin in nafto. Dovolj električne energije pa naj bi pridobili predvsem z jedrskimi in sončnimi elektrarnami.

Še boljša in trajnejša rešitev, ki bi bila ekološko čistejša (brez nevarnih jedrskih odpadkov), pa bi bila, če bi človeštvo začelo izkoriščati neizmerne zaloge vodika. Vodik je primeren kot pogonsko gorivo in kot kurivo v posebnih izgorovalnih celicah za proizvodnjo elektrike in ogrevanje. Shranjevali in prevažali bi ga utekočinjeno, lahko pa tudi v mešanici kovin in vodika, tako imenovanem vodikovem prahu.

Kriminalu striže peruti

Računalniška obdelava prstnih odtisov — Elektroniška v službi pravici — So možne zlorabe?

Slavnemu detektivu Sherlocku Holmesu sta zadoščala povečevalno steklo in bister um, da se je uspešno loteval tudi najbolj zapletenih kriminalnih zadev. Nič manj slaven inšpektor Maigret je k temu dodal še izostren občutek za psihologijo storilca. Njihovi nasledniki, ki se spopadajo z resničnimi problemi in delujejo v resničnem, ne literarnem svetu, pa se s kriminalom spopadajo že tudi s pomočjo računalnikov. Te elektronske naprave so omogočile kriminologom izredno hitro iskanje identitete in aretacij kriminalcev, kar vse je prej potekalo dosti bolj počasi.

Že primerjanje prstnih odtisov, ki je eno najmočnejših orožij za iskanje storilcev, je potekalo zelo počasi in dostikrat je storilec skrbno zabrisal vse sledove za seboj, preden so ga odkrili, tako

Računalniški terminal v policijskem avtomobilu omogoča hiter in natančen dostop do pomembnih informacij, ki so včasih bistvenega pomena za pravilno ravnanje.

da ga niso mogli aretirati. Zdjaj tokijsko podjetje NEC izdeluje samodejni odčitovalec prstnih odtisov, ki preveri 650 prstnih odtisov v kartoteki z dobljenim v eni sami sekundi. Tako v nekaj minutah preverijo vso kartoteko, računalnik pa izdvoji nekaj najbolj podobnih odtisov, ki jih

Lepo je slišati in enostavno videti. Pa ni ne eno ne drugo, saj je na tej poti veliko težav. Najprej je Seveda vprašanje, kje dobiti energijo za pridobivanje ozroma izločanje vodika iz vode. Profesor Skelton predlaga elektriko, ki bi jo dobili na čist način: z uporabo obnovljivih energetskih virov, kot so sonce, veter, voda, morski tokovi in plimovanje. Se posebej slednje je videti obetavna. Morske elektrarne, ki spreminjajo moč yalov in plimovanja v elektriko, so ekološko čiste in so hkrati ob samem viru vodika, se pravi vode. Toda izpopolnitev tehnologije in izgradnja teh naprav bi bila po sedanjih računih predraga. Dandanašnji se ne spleča. Samo če bi se počenila, bi svetovni razvoj lahko krenil v to smer, ki jo že imenujemo vodikovo dobo, podobno, kot poznamo kameno, bakreno, železno in atomsko dobo.

Spremembe bi bile zares velike, saj vsak velik tehnološki preobrat prinese globalne družbene spremembe. Profesor Skelton nakazuje eno od možnih poti za družbo prihodnosti. Lahko da so še druge, da se bodo odprle nove, zdaj še neslutene. Toda ta hip moramo iskati drugo pot naprej. Zdajšnja navodi v izropan, zasmrjen in zastupljen svet!

(Vir: Economic Impact)

Človek se uveljavi s premagovanjem težav.

T. GAUTIER

Svet je na en sam velik objekt našega teka, veliko jabolko, velika steklenica, velika dojka, mi pa s samsko, kar naprej pričakujemo, upamo — in smo vedno znova razočarani.

E. FROMM

Vse ljubo odide od nas.

SULLY—PRUDHOMME

Razum odpira vrata modrosti, toda najbolj žive modrosti ni v razumu.

M. MAETERLINCK

potem strokovnjak še posebno skrbno pregleda, da dobi pravega. Prihranjeni so, ne ure, marveč dnevi.

Praktična uporaba sistema se je izkazala za izjemno dobro. V San Franciscu so s pomočjo japonskega računalniškega sistema uspešno identificirali več kot stokrat več storilcev kot poprej. Napravo uporabljajo od lanskega februarja, a so uspešno identificirali preko 1.000 kriminalcev, medtem ko so jih poprej po 70 na leto.

Seveda ni možno priti do teh pomembnih podatkov kar tako. Izkazalo se je, da bi bil boj proti kriminalu dostikrat mnogo bolj uspešen, če bi policaji že na terenu lahko dobili prave podatke, kot je, denimo, lastništvo avtomobila, podatke, ali je ukraden, kje so ga ukradli in kdaj, kar vse omogoča hitro izsleditev nevarnih kriminalcev. Tudi to je mogoče urediti z računalnikom. V Veliki Britaniji preskušajo sistem, ki povezuje kriminologa ali policajca na terenu z računalniškim središčem. Preko telefona ali radijske zveze se iskale informacije lahko vključijo v računalniški sistem in hitro dobijo iskani podatek. Za takšne povezave skrbijo posebne naprave, ki prevajajo človeški glas v računalniško govorico, nakar obdelava sporočenih podatkov hitro steče. Vsak kolikor toliko upravičen sum se hitro ali potrdi ali zavrne, kar omogoči delavcem na terenu, da ne tiplejo v prazno, marveč zadevajo v polno.

Za kriminalce so to slabe vesti. Res pa je, da se tudi pošteno državljanji boje računalnikov v službi policije, čeprav naj bi prav po njihovi zaslugi imeli manj sitnosti.

Proti zlorabam se je mogoče boriti. Kot trdijo načrtovalci sistema, je mogoče kodirati glasovne tistih, ki iščejo informacijo. Računalnik razvozlja glas in samo, če je pravi, sproži nadaljnji postopek sicer pa se zagrne v molk. Takšna zaščita je že nekaj, vendar pa še vedno pre malo. Navsezadnje se tudi za avtoriziranimi glasovi lahko skriva pokvarjenost. Pred takšno notranjo pokvarjenostjo pa so odpovedali tudi drugi sistemi.

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

DL	GR. OTOK (ORIG)	GL. M. GRČIJE	LASTNIK KAVARNE	GROBO DOMAČE SUKNO	VENTURA LINO	DL	PRITOK ILMEN-SKEGA JEZERA	Z. IME	VINO IZ HALOZ
SUROVINA ZA COKOLADO						POSUSEN ZIVALSKI MEUR/ANTICNA DONAVA			
USTANOVA ZAVOD					SLOG/RIBJA KOSCIČ				
SIROMAK									
ORIENT. PRASEK ZA LAŠE/PISAR				STOJALO/ŠVR. SKUPNOST ZA ATOM ENER.				OTOK V SRED. DAL. NAČIJI/SONDA	
DL	STIL	CIRILSKA CRKA/KOPNA ZEMLJA		AM. GLODALEC (KRZNO)					
VRSTA SIRA				POVRS. MERA/ROČNO ORODJE		GREDA. OGGON	PRITOK VISLE/MEDN. BEGUŠKA DRG.		
PEVKA NOVAKOVIC			PRAPODABA/INFARKT					SAMOUPR. INTERESNA SKUPNOST	SPIS
POMIJE				GREDA/ KUNAR LOVRO					
AFR. ANTILOPA			ALKO. HOLICNI BOLNIK						
DL	OSMIJ		TROPSKO DREVO				KONICA		

SOP Krško tozd IKON Kostanjevica na Krki, Krška cesta 6, 68311 Kostanjevica na Krki,

razpisuje javno licitacijo

za prodajo osnovnih sredstev

1. vilicar IDOS 2,5 T letnik 1973 — v voznem stanju. Začetna cena je 250.000,00 din.
2. telefonska centrala Iskra Tip Epabx 16 — v uporabi je bila leto dni. Začetna cena je 400.000,00 din.
3. telefon s hišno centralo, 6 kos — začetna cena za 1 kos je 980,00 din.
4. telefon brez hišne centrale, 1 kos — začetna cena je 400,00 din.

Javna licitacija bo v petek, 12. 04. 1985, ob 14.00 uri v prostorih TOZD IKON Kostanjevica na Krki.

Ogled je možen dve uri pred pričetkom licitacije ob 12.00 ure dalje.

Pri ogledu morajo zainteresirani kupci plačati 10% varščine od začetne cene.

Kupec plača na doseženo — izključno ceno še prometni davek.

Licitacija bo po sistemu »videno — kupljeno«.

225/14-85

Delavski svet delovne organizacije SGP Pionir Novo mesto razpisuje prosta dela in naloge

— direktorja Delovne skupnosti družbeni standard

Za direktorja Delovne skupnosti družbeni standard je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo komercialne, organizacijske, pravne ali sorodne usmeritve ter 5 ali 7 let delovnih izkušenj na področju vodenja in organiziranja delovnega procesa,
- da ima srednjo izobrazbo ekonomske ali gostinske usmeritve ter 9 let delovnih izkušenj na področju vodenja in organiziranja delovnega procesa,
- da izpolnjuje pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovski politiki.

Kandidat bo sprejet na opravljanje delovnih nalog in opravil direktorja Delovne skupnosti družbeni standard za 4 leta.

Kandidati naj prilože vlogi ustrezna dokazila o izobrazbi in opis dosedanjega dela v 8 dneh po objavi, in sicer v zapečateni ovojnici z oznako »za razpisno komisijo DS družbeni standard« in na naslov: SGP Pionir Novo mesto, Kettejev drevored 37 (kadrovski oddelek).

Kandidate bomo o razpisu obvestili v 30 dneh od dneva zaključka razpisa.

SGP Pionir — Interna banka razpisuje prosta dela in naloge

— referent devizne operative

Pogoj za sprejem je končana ekonomska srednja šola in najmanj 1 leto delovnih izkušenj na področju deviznega poslovanja.

Delovno razmerje se sklenuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in pogojem poskusnega dela. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov: SGP Pionir, Kettejev drevored 37, Novo mesto (kadrovski oddelek).

217/13-85

Jožef Stefan

150-letnica rojstva velikega znanstvenika

Prejšnji mesec smo praznovali 150-letnico rojstva svetovno znane Slovenca Jožefa Stefana, po katerem se imenuje tudi osrednja slovenska raziskovalno znanstvena ustanova. Ob tej priložnosti je avstrijska pošta, ki tudi sicer redno spremlja pomembne obletnice, izdala znamko za šest šilingov, posvečeno temu znanstveniku. Avstrijsci ga štejejo za svojega, saj je živel v času habsburške monarhije. Mi, vsaj po znakah sodeči, ne: ni znano, ali bo v Jugoslaviji izšla kakšna znamka v počastitev te obletnice.

Poglejmo, kaj o Jožefu Stefanu pravi mala (samo to imamo v slovenščini) splošna enciklopedija.

Rodil se je 1835. na Koroškem, umrl leta 1893. Bil je profesor in rektor na univerzi na Dunaju, član slovske akademije v Uppsali, dopisni član akademije v Muenchnu in Wuerzburgu. Kot uspešen teoretik in eksperimentator se je uveljavil v elektrotehniko, a tudi na drugih področjih fizike. Odkril je po njem imenovani zakon o toplotnem sevanju in na osnovi tega zakona izračunal temperaturo na površini Sonca. Pripomogel je, da se je širše uveljavila Maxwellova teorija.

Omenimo še zanimivo, manj poznano dejstvo, da je bil znani strokovnjak tudi pesnik in navdušen glasbenik ter pevec.

MiM
(Vir: Newsweek)

MARIJA LOVŠE iz Podgore si bo nekaj večernih uric lahko krajšala s humorjem Tonija Gasperiča, zbranim v knjigi z naslovom »Humoreske«. Knjigo je dobila za nagrado, ker je rešila našo nagradno križanko. Obilo sproščene zabave ji želimo ob branju!

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 12. aprila na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA.

Okus govori o značaju, značaj pa je usoda.

G. F. WILL
Lastno trpljenje je kakor zrcalo, v katerem spozna človek trpljenje drugih. Kdor ni trpel do krvi, ostane otrok in ni videl življenja.

I. CANKAR
Nekaj skrbi, bolečin in težav je potrebnih vsakemu človeku. Ladja brez balasta je nestabilna in ne drži smeri.

SCHOPENHAUER

Ne devica ali lev, marveč A, B, O....

Japonce je obsedlo razvrščanje ljudi po krvnih skupinah — Izbira zakonskega partnerja, zaposlenih po A, B, AB, 0 — Sleparija

Kdove kakšne vse so pobude in globoki motivi, da ljudje poskušajo vso pestro značaje posameznikov strniti v preglednejše predalčke. Med najstarejšimi predalčki so astrološki, ki so ljudi razdelili po datumih rojstva na nebesna znamenja zodiaka, značaj pa je bil odvisen od tega, pod katerim znamenjem se je znašel posameznik. Podobno naj bi v črtah dlani, obliki glave, vrtincah lasnih ko. enin in podobnih zunanjih znamenjih ugotavljali, kam kdo spada, kakšen je. Seveda so vsa ta predalčkanja neznanstvena, čeprav zelo priljubljena še dandanašnji. K starim veččinam prepoznavanja značaja in življenjske usode iz zunanjih znamenj se je zdaj pridružila še japonska »znanstvena« tipizacija ljudi.

Po lokalih in uličnih vogalih so se pojavili avtomati, ki za nekaj drobiža povedo, kakšen naj bi bil idealen partner za posameznika glede na njegovo krvno skupino. Pri zaposlovanju se v nekaterih podjetjih zanimajo za krvno skupino prosilcev, na nekatere zabave vabijo ljudi po njihovih krvnih skupinah, v veleblagovnicah gredo dobro v prodajo majice z označbami krvnih skupin, v malih oglaših je tudi zaslediti vse od ženskih ponudb do iskanja honorarnih delavcev glede na njihovo krvno skupino. Skratka, Japonci so ponoreli za A, AB, B in O.

So res ljudje s krvno skupino 0 samozavestni, odločni, večji govorjenja, tisti z A marljivi in z občutkom za drobnarije, oni z B ustvarjalni individualisti ter oni z AB pragmatični in družabni? Znanost pravi, da ne. Tošitaka Nomi pa, da.

Nomi je pred letom dni izdal knjigo »Nasveti o tem, kako dobro združevati krvne skupine«, ki je čez noč postala uspešnica in je glavni krivec za sedanjo norijo. Japonec trdi, da je raziskal primere 100.000 ljudi in ugotavljal povezavo med njihovo krvno skupino in osebnostnimi

Ulični avtomat, ki za nekaj drobiža pove, kdo je najboljši sodrug glede na krvno skupino. Nova japonska norija.

črtami. Pri tem je odkril, kot piše, skrivnost japonske uspešnosti, ki da je ni v organizaciji in občutku odgovornosti in za skupnost, marveč v dobri krvi. Skoraj polovica Japoncev ima kri skupine A, ta pa je značilna za vljudne, zadržane in redno privržene ljudi, ki ljubijo natančnost, spoštujejo pravila in običaje, so pa lahko sumničavi, hladni in živčni.

To ni bila prva Nomijsva knjiga. Prej jih je napisal že 34, vendar pa je bila prva, ki so jo ljudje začeli brati in ki je doživela takojšen velik uspeh. Splošen odziv na Nomijsve podme ne pa je presegel vsa pričakovanja.

»Razvrščanje osebnosti po krvnih skupinah je zgolj sleparija z znanstvenim videzom.« pravi psiholog Masao Ohmura. »Veliko članov japonskega parlamenta pripada skupini 0, a veliko kriminalcev tudi. To je nesmisel!«

Tudi japonski zdravstveni strokovnjaki gledajo z dvomom na Nomijsve teorije. Dejansko je krvnih skupin 240, 60 je klasificiranih, poglavitve štiri pa so zares široko okvirne. In tudi med živalmi je mogoče najti nekaj podobnega.

A glas razuma je brez veljave. Ve se, da so kritiki zgolj oblastiteljni, otročji in prepirljivi posamezniki iz skupine 0.

Novi slepci

Nepismenost kot resen družbeni problem

Prav neverjetno se slišijo trditve Jonathana Kozola, ki je v svoji knjigi »Nepismena Amerika« razgrnil grozljive podatke o nepismenosti v tej najbolj razviti državi sveta. Najmanj tretjina odraslih Američanov je nepismenih ali na samem robu nepismenosti, saj niso sposobni pobrskat po telefonskem imeniku, ne razumejo opozorilnih napisov in niso sposobni prebrati najosnovnejših navodil, ki so natisnjena ob posameznih izdelkih. Nepismenost ima seveda tudi težke politične posledice, saj se tretjina odraslega prebivalstva ne more vključiti v demokratični proces in izmenjavo mnenj v tisku.

Nepismenost sega tudi na osnovna življenjska področja. Ljudje, ki spadajo v popolnoma neizobraženo tretjino, imajo težave ali pa sploh niso kos nalogi, ko je treba, denimo, v trgovini prešteti drobiž, poiskati določen oddelek v javnih ustanovah itd.

Nepismenost je resna družbena bolezen, saj so nepisni trikratno udarjeni: izključeni so iz sedanjega družbenega vrenja, kot se izraža v najrazličnejših pisnih gradivih, odrezani so od zgodovinskih izkušenj, ki lahko pomagajo razumeti sedanost, in onemogočeni so pri izražanju svojih interesov v pisni obliki, ki je v sedanjem svetu še vedno prevladujoča.

JOŽE RAMOVŠ DOLGA POT GABROVIH

To je jedro začaranega kroga pri urejanju neskladnih zakonov. Naši zdravljenjci ga uspešno sekajo, ko se skupaj trudijo pri teku, pri gospodinjstkih delih, na številnih pohodih v naravo, pri pogovorih, ob branju lepih knjig... In uspe jim. Pri paru, ki mu ne bo uspelo vzvaloviti na skupni valovni dolžini zakonske ljubezni in spolnega občevanja, tudi trajne treznosti ne bo.

Torek, 9. 3. 1982

Z današnjim sestankom uspešno končujeta intenzivni del družinskega urejanja v torkovi terapijski skupini. O tem piše žena takole:

»Skupino ljudi, med katere zahajam vsak torek, doživljam kot prijatelje in dobre znance. Včasih kdo od njih reče: »Dobro, da so možje pili, da smo se našli! Res je bil to drag pogoj, ampak kakorkoli že, našli smo se, zaradi načina delovanja v skupini pa smo postali prijatelji. V skupini je treba vsakega poslušati, imeti svoje mnenje in ga glasno povedati. Na ta način smo se naučili govoriti odkrito in naravnost. Tudi upamo si, kar sicer v življenju ni praksa. Kdor se med nami prvokrat pojavi, misli, da smo nesramni in grobi, ker ne govorimo v rokavicah. Vendar kmalu spozna, da se je motil.«

Mnogo bolj pošteno in lepo se mi zdi, če kdo pokaže na madež, ki je na meni, in reče: »Tukaj je, verjetno ga nisi opazila, očisti se!« Kdo drug pa bi to raje povedal za mojim hrbtom drugemu in tretjemu: »Poglej jo, kakšna je, pa sama sebe ne vidi!« In bi se mi posmehovali. Kdo je potem moj prijatelj?

Makeže, ki sem jih simbolično navedla, imamo gotovo vsi dovolj na sebi, vidnih in nevidnih. In ker imamo ljudje oči in ušesa zato, da vidimo in poslušamo druge, sebe mnogokrat ne vidimo in ne slišimo. Tako lahko v skupini opazujemo in poslušamo drug drugega in potem slišimo odkrito

mnenje o sebi. Prej ali slej se ovemo, kaj moramo storiti.

Med te ljudi rada zahajam. Všeč so mi, ker se vsakdo bojuje po svoje in nič ne jadikuje nad drugimi in nad razmerami.«

Iz terapijske skupine odhajata Gabrova v klub zdravljenih alkoholikov Kolodvor, ki ima sestanke vsakih štirinajst dni v naši ambulanti ob ponedeljskih zvečer od pol osmih do desetih. V njem so že njuni prijatelji, ki so končali skupino pred njima: Hrastovi, Mizarjevi, Rožančevi. Navadno vsako družino takoj, ko se vključijo v zdravljenje, napotimo tudi v klub zdravljenih alkoholikov. Gabrovih pa nismo zaradi oddaljenosti (nad 50 km), ker zvečer sploh ne bi imela zveze za domov. Sedaj pa ne bosta imela težav. Že dobro leto se vozita z lastnim avtom. Tudi nakup avta je bil pri njiju sad urejanja alkoholizma; dotlej ga niso imeli.

Listam po kupu njunih dnevnikov, tednikov, utrinkov in razmišljanj ob prebranih knjigah, popisih doživetij s planinskih pohodov. Pregledujem evidence skupinskih sestankov, tekov, pohodov. Koliko vsega tega sta opravila v poltretjem letu! Ob vsem tem se človek skoraj mora spremeniti, če le ni preveč otrdel!

Kdo bi rekel: »Preveč je bilo vsega tega! Kako sta zmogla?« Morda je bilo res preveč. Kdo bi znal na vatle zmeriti, koliko je ravno prav truda za to, da se neurejena družina nauči življenjske modrosti, kako bo stalno usklajala svoje odnose in živela zdravo življenje, kako se bo oskrbela z življenjsko radostjo brez omamnega užitka, kako dovolj trdno uspravila in čuvala uspravano odvisnost od alkohola, ko se pa tolikokrat pokaže, da ni bilo preveč, ampak premalo truda; ali da ni bil pravi, ko se zdravljen alkoholiki celo po več letih treznosti vrnejo v svoji omamni opoj in propadanje. Bolje malo več truda kot premalo! Za

varnost. Saj vse to ni kako kemično zdravilo, ki bi tudi škodilo, ampak so same koristne vsakdanje dejavnosti za telo in duha.

Četrtek, 9. 4. 1982

Na terapijski skupnosti sta povedala svoje glavne življenjske izkušnje in spoznanja. Nad sto zdravljenjcev in njihovih družinskih članov je z zanimanjem spremljalo njuno sporočilo. Pogovor je pokazal, da sta jih obogatila, bili so jima hvaležni in večina, ki se je oglašila, je ob njunih spoznanjih glasno razmišljala o podobnih zapletih in razpletih pri sebi.

Tudi mene sta pretresla in mi dala nova spoznanja. Na koncu sem si zabeležil: govorila sta tekoče, v lepem jeziku, brez treme, jedrnato sta orisala vse glavne dogodke v svojem življenju, ob njih pa globoko doživeto in s pronicljivim spoznanjem bistva razodevala svoja spoznanja. Nobena knjiga mi ne bi dala več, kot mi je ta ura.

Prejšnji mesec sta mi napisala spis Moje doživljanje vsak na osemnajstih velikih straneh. Pisala sta za mojo raziskavo doživljanja, obenem pa kot sklepno nalogo tega obdobja družinskega urejanja. Ta spisa sta vrhunec njenega dosedanjega poglabljanja v očitna dejstva in v skrite vitre njunih življenj in medsebojnega odnosa ter njunega doživljanja v dnu srca ob vsem tem. Ta spisa bi gotovo sodila v te moje zapiske, če bi dovoljeval prostor.

Nekaj spoznanj:

Otroštvo oba pomnita v pretežno lepi luči. Pri enem in drugem pa so bile razmere take, da je ostal del osebnosti usodno okrnjen. Miho so vzgojili v zelo pridnega delavca in čutečega človeka, toda brez samozavesti, odločnosti in kritične samozavesti. Tončka pa je kot nezakonska hči ob očimu ter štirih polbratih in polsestrah čutila čustveno sušo in se zatekala v domišljijski svet o veličini lastnega očeta in o idili svojega bodočega zakona. Zapisala je:

Koga obvešča požarni signal?

Na Dolenjskem še zmeraj vrsta pomanjkljivosti v požarni varnosti — V Novem mestu imamo sistem avtomatskega javljanja požara, a je, žal, brez haska

ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Praviloma je prav spomlad tista, ki ob povečanem številu požarov zaradi naše malomarnosti ali neprevidnosti spodbuja k razmišljanju, koliko smo naredili za našo požarno varnost. Navzlic izredno visoki lanski škodi, o čemer smo že pisali, dolenjski požarni inšpektorji še kar naprej ugotavljajo pomanjkljivosti.

V Črnomeljski občini je v sušnih spomladanskih mesecih zaradi požigov trave največ požarov. Za požarno varnost v Črnomlju so pomembne še tri ugotovitve: da v industrijskem delu mesta ni zadostnih količin požarne vade za gašenje, da sodi njihov tozd IMV med požarno najbolj neurejene v občini in da pomeni, še posebej spomladi, hramba komunalnih odpadkov stalno nevarnost za gozdne požare okoli smetišč.

In kako je v Metliki? Če odmislimo nevarnosti, ki prihajajo iz metliške Beti in Metka, je največja nevarnost požara v obratu IMV na Suhorju, kjer so bore malo naredili za varstvo pred požarom. Za Metliko so »značilni« tudi razni gradbeni posegi večjih razsežnosti, ki so bili izvedeni brez gradbenega dovoljenja in brez potrebnih požarno varnostnih ukrepov. Omenimo le preureditve stare šole za prostore družbenopolitičnih organizacij pa skladišče pletiva v DO Beu itd. V samem mestu naj omenimo neurejeno hidrantno omrežje, ki doslej navzlic izdani odločbi še zmeraj ni sanirano.

Med številnimi napakami v Novem mestu omenimo le eno: veliko število objektov v občini je opremljenih s sistemom avtomatskega javljanja požara, a brez stalno zasledenega delovnega mesta. Tako se signal sicer prenaša do centrale, a ker leta ni pod nadzorom, je sistem brez vrednosti in haska. Morla ne bi bilo narobe, da bi

čimprej razmislili o tem, da bi alarmni signal avtomatsko prenesli do Zavoda za požarno varnost?

Ena večjih pomanjkljivosti v Trebnjem pa je zagotovo neustrezna hram-

● Na Dolenjskem je poglavje zase slabo organizirana dimnikarska služba, kar velja še posebej za oddaljene kraje in čas, ko je čiščenje dimovodnih in kurilnih naprav najbolj potrebno. Prav tako pa dimnikarji praviloma ne opozarjajo uporabnikov na morebitne napake na napravah, kar zna biti za požar še kako usodno.

ba tekočega naftnega plina za potrebe gospodinjstev. Še najhuje je v Puščavi.

B. B.

UMRL MED GAŠENJEM POŽARA

STARA LIPA PRI ČRNOMLJU — V ponedeljek, 1. aprila, je prišlo v vinogradu 78-letnega Boštjana Rogina iz Stare Lipe do hude nezgode. Rogina je v ponedeljek obrezoval trte, odpadke pa nato zažgal. Zaradi vetra se je ogenj hitro razširil po parceli, kjer je raslo precej suhe trave. Rogina je hotel ogenj pogasiti, vendar so ga med gašenjem pod vinogradom zajeli zublji in je zaradi močnega dima povsem omagal. Rogina, na katerem je zgorela vsa obleka, je bil takoj mrtev, požar pa je naredil škodo za 50 tisočakov.

TUDI PODČASTNICE

SEVNICA — Na občnem zboru občinske gasilske zveze minuli petek so med drugim podelili spričovala šole za podčastnike. Številna društva v občini so dobila pomemben kader, kar enajst med njimi je tovarišič. Podelili so tudi priznanja za lansko občinsko pionirsko tekmovalje, na katerem je nastopilo kar 23 ekip. Pri starejših pionirjih in pionirkah so bili najboljši gasilci iz Loke pri Zidanem mostu.

Z avtom v deročo Krko

Pogrešanega Jožeta Papeža iz Velikega Lipja še iščejo — Šiška in Muhič hudo poškodovana

SOTESKA — V soboto okoli 18. ure zvečer je prišlo na cesti med Dvorom in Stražo pri Soteski do hude prometne nezgode.

22-letni Florijan Šiška iz Žužemberka se je s še dvema sopotnikoma peljal v svojem osebnem avtu bugi L.200 po cesti proti Soteski. Tam je v blagem desnem ovinku zapeljal na levo na neutrujeno bankino in pri tem zadel

kamnit ogradjo. Karih 12 metrov je z avtom drsel ob ograji, nato pa je vozilo zletelo čez sedemmetrski nasip, se v zraku obrnilo in padlo v Krko. Med prevračanjem sta voznik in sopotnik, 22-letni Jure Muhič iz Žužemberka, padla iz avtomobila, medtem ko sopotnika na zadnjem sedežu, 22-letnega Jožeta Papeža iz Velikega Lipja, še pogrešajo.

Vozilo so že potegnili iz vode, vendar Papeža v njem ni bilo. Zaradi narasle in deroče Krke je iskanje pogrešanega zelo oteženo. Šiška in Muhič sta se v nesreči hudo poškodovala in se zdravita v novomeški bolnišnici.

Smrtna nezgoda med spravirom lesa

Pod traktorjem je obležal 16-letni Janez Zupančič iz Igljenika

STUDENEC PRI VELIKI LOKI — 26. marca okoli 16.30 je prišlo v gozdu pri Studencu do smrtne delovne nezgode, v kateri je umrl 16-letni Janez Zupančič iz Igljenika pri Veliki Loki.

Zupančič je skupaj s 33-letnim Francem Ribičem, prav tako iz Igljenika, s traktorjem vlekli posekana drevesa iz gozda. Med opravirom se je lotil tudi že posekanega drevesa, ki pa se je zagodilo v druge krošnje, in ga hotel spraviti na tla. Pri tem si je pomagal tako, da je bukev pripel za traktor in vozilo premaknil. Tedaj je pričelo drevo drseti po pobočju, odrinilo je traktor, da se je prevrnil in pod seboj pokopal Zupančiča. Zaradi hudih poškodb po glavi je bil fant umrl na kraju samem.

OTROK ZANETIL POŽAR

ROSALNICE — Prejšnji torek, 26. marca, je prišlo do požara na gospodarskem poslopiju Staneta Kočevarja v Rosalnicih. Ogenj je upepelil 2.000 kilogramov slame in 1.000 kosov strešne opeke. Kot se je pokazalo, je požar, ki je povzročil za prek 600.000 din škodo, zanetil 4-letni sin.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● V ograjenem kokošnjaku Jožeta Klemenčiča iz Trnja je do prejšnjega tedna v miru prebivalo pet kokoši. Njihova edina skrb je bila, da se čimprej zredijo. Očitno pa je njihovo napredovanje opazoval še nekdo in z nočnim posegom prehitel gospodarja.

Štefka Starič iz Cikave je prejšnji teden na vrvi ob stanovanju sušila kavbojke. Hlače pa so bile po volji in meri še nekому.

Nekdo se je za bližnjo velikonočno pojedino kar dobro zalozil. Iz stanovanja Marije Glavan v Repljah pri Trebnjem je namreč izginilo deset parov suhih klobas, dva kosa suhega mesa, 10 jajc, liter žganja in še 5 stotakov gotovine. Mesnina sedaj verjetno ne bo deložna velikonočnega blagoslova, a ji to ne bo prav nič spremenilo okusa.

železje držalo vsaj še toliko, da so vagonne kasneje lahko vlekli po tirih. Železniški tozd iz Zidanega mosta se je čutil dolžnega, da svojega upokojenca za ta podvig nagradi. Imeli so nekaj težav, ker ne premorejo fonda za take priložnosti, a so mu naposled le izplačali star milijon.

Skromni Kosar seveda ne govori o tem, kako je železnici in vsej skupnosti prihranil nadaljnji dve milijardi, pove le da to zanj ni bil prvi poseg. Ko je bil pri gradnji udarniške proge Šamac — Sarajevo, je pri Sremski Mitrovici oženj zajel ves vlak, vseh deset vagonov. In Kosar se je takrat naučil, kako najuspešneje rešujš vagonne. Pač tako, da jih razklesš.

A. ŽELEZNIK

Jurij Kosar: »Najbolj žalosten sem bil na koncu, ko so miličniki in gasilci v enem od vagonov našli žensko truplo, in sedaj, ko slišim, kolikšna je škoda.«

Za ta neslavni rekord pa v občini niso krivi, saj se je nesreča sama pripeljala po tirih. Naključje je hotelo, da se je primerila prav tu. Jurij Kosar, upokojeni železniški sprevodnik, ki je hkrati predsednik prostovoljnih gasilcev v tej vasi, ima zasluge, da niso ognjeni zublji pogoltnili še nadaljnjih 20 milijonov dinarjev.

»Stanujem v Šentjurju na Polju, torej ob progi. Ko sem videl, kaj se dogaja, sem bil tisto izjemno mrzlo noč takoj tam. Videl sem, da bo zgorela tudi čuvajnica, če stroj, ki je bil takrat še priklopljen, vlaka ne bo potegnili malo dlje. Zagrabil sem enega od gasilnih aparatov, da bi se prebil do tretjega vne-majočega se vagona. Žal je bil aparat prazen. Pot so mi zavarovali sevniški gasilci. Odklopil sem ta vagon, nato pa poprosil ljudi, da smo vagon na roke odrinili stran od ostalih dveh,« opisuje dogodek, kot bi vse bilo včeraj.

Kosar je zatem vztrajal, da se gasilci spopadejo z ognjem, čeprav je bil boj brezupen. In vendar je

dežurni poročajo

OB MOTORNO KOLO — Neznaneec je 27. marca ukradel kolo z motorjem, last Antona Drganca iz Podgora. Vozilo je znamke APN 6-S, rdeče barve, številka motorja pa je 275752. Možje postavijo za motorjem in tatičem še poizvedujejo.

ŠE EDEN BREZ KOLESA — Brez prevoznega sredstva je 26. marca ostal tudi Martin Jevšek iz Cegelnice. Kolo z motorjem je stalo do prihoda tatu pred zdaj že znamenitim novomeškim lokalom »Kristal«.

KJE JE ORODJE — V noči na 26. marec je neznaneec Jožetu Deželanu iz Mihovice ukradel komplet ključev in ga oškodoval za okoli 15 tisočakov. Ljubitelja tujega orodja še iščejo.

KOMU SONAPOTI ŽAROMETI? — V noči na 26. marec je nekdo s tovornjaka, last Avtoprevoza iz Ivančne gorice, ki je stal pred trebnjskim motelom Putnik, ukradel dva žaromete, vredna okoli 50 tisočakov. Še isto noč so s tovornjaka, parkiranega pred Putnikovim motelom, izginile luči. Vozilo je bilo prav tako last Avtoprevoza iz Ivančne gorice. Vrednost svetil ocenjujejo na 25.000 din.

NEKDO JE POTREBOVAL BRUSILKO — Iz gospodarskega poslopija Janeza Rojca iz Žužemberka je med 16. in 18. marcem izginila električna kotna brusilka znamke Bosch. Lastnik je takc. ob 30 tisočakov, v tolažbo pa mu ostaja, da so miličniki storilcu že na sledi.

ODNESEL RADIOKASETOFON IN PRSTAN

NOVO MESTO — Neznaneec je 29. marca iz novomeškega samskega doma Pavu Blaževiću ukradel radiokasetofon in ga tako oškodoval za 20 tisočakov, poleg tega je Blažičevemu sostanovalcu Čedu Truvančeviću odnesel poročni prstan, vreden kakih 8 tisočakov. Za storilcem še poizvedujejo.

Prihranil dve (stari) milijardi

Upokojeni sprevodnik razklenil goreči vlak

BREG — Sevniška občina je bila na republiški skupnosti požarne varstva minuli petek uvrščena na vrh po požarni škodi. Pulmana, potniška vagona brzca, ki sta minulo zimo zgorela blizu te postaje, sta bila namreč vredna 40 milijonov (novih, kajpak) dinarjev, oženj pa je zahteval tudi človeško žrtve.

Za ta neslavni rekord pa v občini niso krivi, saj se je nesreča sama pripeljala po tirih. Naključje je hotelo, da se je primerila prav tu. Jurij Kosar, upokojeni železniški sprevodnik, ki je hkrati predsednik prostovoljnih gasilcev v tej vasi, ima zasluge, da niso ognjeni zublji pogoltnili še nadaljnjih 20 milijonov dinarjev.

»Stanujem v Šentjurju na Polju, torej ob progi. Ko sem videl, kaj se dogaja, sem bil tisto izjemno mrzlo noč takoj tam. Videl sem, da bo zgorela tudi čuvajnica, če stroj, ki je bil takrat še priklopljen, vlaka ne bo potegnili malo dlje. Zagrabil sem enega od gasilnih aparatov, da bi se prebil do tretjega vne-majočega se vagona. Žal je bil aparat prazen. Pot so mi zavarovali sevniški gasilci. Odklopil sem ta vagon, nato pa poprosil ljudi, da smo vagon na roke odrinili stran od ostalih dveh,« opisuje dogodek, kot bi vse bilo včeraj.

Kosar je zatem vztrajal, da se gasilci spopadejo z ognjem, čeprav je bil boj brezupen. In vendar je

KRONIKA NESREČ

VOZILU PREBLIZU ROBA CESTE — 24-letni Josip Pokos iz Svibovca je 28. marca peljal s tovornjakom iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri vasi Sko-nice je z vozilom zapeljal preblizu desnega roba ceste, tako da je zapeljal na neutrujeno bankino, ki se je pod težo

tovornjaka udrla. Vozilo s priklopnikom se je prevrnilo, škoda pa so ocenili na 500 dinarjev.

NAŠLI MOTORNO KOLO — V soboto so na Trški gori našli motorno kolo, ki je nekaj dni prej izginilo Antonu Drganca iz Podgora.

Skupščina občine Krško

razpisuje po sklepu izvršnega sveta

javno licitacijo,

ki bo v sejni sobi »D« skupščine občine Krško dne 11. 4. 1985 ob 9.00 uri za — terensko vozilo UAZ, tip 469 B, letnik 1977, prevoženih cca. 70.000 km; izklicna cena 150.000 din (vozen); — osebno vozilo škoda 100 standard, letnik 1976, prevoženih cca. 45.000 km, izklicna cena 120.000 din (vozen).

Pred licitacijo je obvezen 10% polog od izklicne cene, predstavniki družbenih pravnih oseb pa so dolžni predložiti tudi pooblastilo za licitiranje. Prometni davek plača kupec.

Kupci si vozila lahko ogledajo eno uro pred pričetkom licitacije na parkirnem prostoru SO Krško. Vozili se prodajata po sistemu »ogledano-kupljeno«.

Podrobnejše informacije po telefonu (068) 71-711 int. 27, vsak dan med 8. in 14. uro.

234/14-85

Mercator KZ Krka Novo mesto TOZD Oskrba n.sub.o.

objavlja

javno licitacijo

rabljenih tovornih motornih vozil dne 8. 4. 1985 ob 10. uri na dvorišču hotela »Kandija«, Zagrebška 2:

1. tovorno motorno vozilo TAM 5500 živinski
2. tovorno motorno vozilo TAM 5500 hladilnik

Izklicna cena vsakega vozila je 200.000 din. Ogled vozil je možen isti dan od 8. ure dalje, ko je potrebno položiti varščino v višini 10%.

233/14-85

SŠGT Novo mesto

razpisuje

javno licitacijo,

ki bo dne 13. 4. 1985 ob 8. uri na Glavnem trgu 30:

— kombi Zastava 435, letnik 1980, din 65.000,00 — ter nekaj iztrošene gostinske in druge opreme.

Možnost ogleda bo eno uro pred licitacijo.

V prodajnih cenah je že vključen PD razen pri osebnem avtomobilu.

230/14-85

Avto-moto društvo Novo mesto

razpisuje

javno licitacijo

za prodajo osebnih avtomobilov 2 kom. Z 750, letnik 1981.

Licitacija bo 8. 4. 1985 ob 15. uri na Ljubljanski cesti 8/b.

Interesenti morajo pred licitacijo položiti 10% varščine.

241/14-85

Novoles, lesni kombinat Novo mesto-Straža, n.sol.o. tozd Tovarna drobnega pohištva, Straža

Delavski svet TOZD TDP

razpisuje prosta dela in naloge

1. vodje splošnega oddelka

pod naslednjimi pogoji:

— višja šola pravne, upravne ali druge ustrezne smeri, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del in nalog

2. vodja proizvodnje skladiščenja in sušenja

pod naslednjimi pogoji:

— višja šola lesne smeri, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del in nalog

3. vodja proizvodnje lakirnice

— pod enakimi pogoji kot veljajo za vodjo proizvodnje skladiščenja in sušenja

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še:

— imeti morajo organizacijske in vodstvene lastnosti, — pogoje iz družbenega dogovora o izvajanju kadrovske politike v občini Novo mesto.

Kandidati oddajo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od objave na naslov: Novoles, lesni kombinat, kadrovska socialna služba, 68351 Straža, s prispisom »za razpisno komisijo TOZD TDP«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 60 dneh po končanem zbiranju vlog.

243/14-85

Belokranjska trikotažna industrija Beti Metlika Delovna skupnost skupnih služb Metlika, Tovarniška 2,

razpisuje javno dražbo

za prodajo osebnega avtomobila OPEL COMODORE — IDA, leto izdelave 1981, ki bo dne 9. 4. 1985 ob:

8. uri za pravne osebe in 10. uri za fizične osebe na tovarniškem dvorišču.

Izklicna cena je 1.200.000,00 din.

Ogled vozila je možen eno uro pred pričetkom dražbe. Udeleženci dražbe morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 10% od izklicne cene. Prometni davek v ceni ni vračunan in ga plača kupec. Kupec mora kupnino vplačati in vozilo prevzeti v roku 5 dni po dnevu dražbe in sicer po načelu »ogledano-sprejeto«.

224/14-85

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, moški, ZADNJE KOLE: REKA — PIONIR 3 (4, 6, 10, 9)
PIONIR: Vernig, Gregurek, Petrov, Primc, Brulce, Kosmina, Škrbe, Arke, Bregar.
LESTVICA: 1. Fužinar 32, Student 28, Novi Zagreb 28, Bled 24, Pionir 22, Letalac 20 itd.
 V 19. kolu igra Pionir s Studentom.
I. SOL, ženske, 16. KOLO: ROGAČKA — KOČEVJE 3: 2 (2, 13, 14, -7).

KOČEVJE: Kljun, Levstik, Piškur, Mac, Turk, Drobnič, Gornik, Dištrov, Lapuh.
LESTVICA: 1. Bled, 26, 2. Paloma ranik 24, 3. Ljubno 24, 4. Partizan 20, 5. Mežica 18, 6. Kočevje 14

V soboto igrajo Kočevke doma s Paloma-Branikom.

rokomet

II. ZRL, ženske, 13. KOLO: NOVO MESTO — PODRAVKA 22: 28 (11: 7)
NOVO MESTO: Udovc, Pelko, Častelic, T. Zupančič, E. Zupančič, I. Ljčin, I. Jakše, Kramar, Pate, Simončič, Mršnik, Jerman.
LESTVICA: 1. Dinamo 22, 10. Velenje 7, 11. Zrinjski 6, 12. Novo mesto 3 točke.
 V 14. kolu potujejo Novomeščanke s Rudarju.
SRL, moški, 13. KOLO: INLES — KRŠKO 26: 17 (12: 10)
INLES: Gelze, Deržek, 1. Dejak, J. Ilić, Šilc, T. Ilić, 3. Karpov, 6. Lesar, Ambrožič, 2. Mate, 4. Fajdiga, 6. Parezanovič.
KRŠKO: Kastelic, Kekič, 3. Ravbar, Junkar, Božič, 1. Starc, 5. Glazer, 1. Iskra, 1. Avguštin, Bizjak, Šerbec, 6. Bosina.
DVZ PONIKVE — ORMOŽ 27: 22 (13: 9)
DVZ PONIKVE: Jambrovič, Bamberg, Fink, M. Strnad, 4. D. Strnad, 4. Urbančič, Vrbinc, 4. Vujnovič, 5. Skantelj, Pugalj, 3. Doblekar, 6. Kočvar.

V soboto igrajo Kočevke doma s Paloma-Branikom.

V desetih minutah le en zadetek

Zaradi krize ob koncu prvega polčasa doživele Novomeščanke prepričljiv poraz — Derbi SRL dobil Inles — Šentjernejanke na pragu podviga v Sežani

Po pričakovanju so drugoligašice iz Novega mesta v sobotnem 13. kolu II. ZRL ostale praznih rok, a zdi se, da bi brez tistega kriznega obdobja ob koncu prvega polčasa lahko iztržile tudi kaj več. V obeh republiških ligah so bili tokrat doseženi pričakovani rezultati, dolenski derbi je z veliko prednostjo dobil ribniški Inles, ki pa se zmeraj točko zaostaja za vodilnim Šentnjemem.

Igralke Podravke so bile v srečanju z Novim mestom velike favoritinje, kar so z rezultatom tudi potrdile, manj pa z igrjo. Gostje so po izenačenih prvih minutah povedle s 5: 2, vendar so Novomeščanke zatem zaigrale izredno poletno, borbena in tudi učinkovito, tako da so proti koncu prvega dela rezultata izenačile na 10: 10. Ko je kakih 20 gledalcev pričakovalo preobrat, so Novomeščanke močno popustile. V desetih minutah so dosegle vsega 1 zadetek, gostje pa kar 7, poleg tega so gostiteljice nastreljale še dve sedemmetrovki in niti številne prednosti niso znale izkoristiti.

jami večali prednost in navdušili kakih 250 gledalcev v domači športni dvorani. Dokaj bolj izenačena je bila igra v Ivančni gorici med ekipama DVZ Ponikve in Ormožem (rezultat 27: 22 za domače), kar je zaslug tudi tega, da delegiranih sodnikov ni bilo na srečanje, njuno vlogo pa sta prevzela druga delica pravice. Vse do 20. minute je bila igra izenačena in šele zatem so si gostitelji priigrali odločilno prednost.

Najzanimivejše srečanje ženske republiške lige je bilo nedvomno v Sežani, kjer sta se pomerila stara nasprotnika Burja in Iskra. Gostiteljice, ki se bore za sam vrh lestvice, so zmagale dokaj srečno, točki pa so si priborile šele v zadnjih minutah srečanja.

B. B.

Igrajo za točke in torte

Brigita Klun o ženski odbojki v Kočevju

KOČEVJE — Resda ženske odbojkarke študijskega študija v mestu ob Rini nima večje tradicije, zato pa rezultati obetajo tej športni zvrsti v Kočevju še lepo prihodnost. Nekaj čez deset let je od tega, kar je neumorni športni delavec prof. Saša Bižal zbral okoli sebe skupino mladih igralic, učenk osnovne šole. Danes je od njih v ekipi le še Brigita Klun, kapetan kočevske odbojkarke vrste, sicer učiteljica telesne vzgoje na OŠ Zbora odposlanec.

«Več kot osem let nosim dres prve ekipe,» pravi Klunova, «v tem času pa sem odigrala že nešteto srečanj.» Vrsta Kočevk je že dalj časa članica prve republiške lige, njen največji dosežek pa je bilo 5. mesto pred tremi leti. Po letošnjih odličnih spomladanskih igrah je celo nekaj možnosti, da to uvrstitev presežejo.

«Res, letošnje spomlad igramo zelo dobro, delovno vzdušje je odlično, morda je odločilo tudi to, da smo se dekleta dogovorila za poseben način nagajevanja za vsako zmago. Vsak par točk prinaša nagrado v obliki torte in letošnje spomlad smo jih pojedle že pet. Resnici na ljubo pa je treba priznati, da bi bili naši rezultati še boljši, če ne bi bilo težav. Naj omenim le, da domala vsa sezona nimamo trenerja, včasih nam prikažejo na pomoč predsednik kluba Tone Krkovič. Zato z nestrpnostjo čakamo, da se s služjenju vojaškega roka vrne trener Rado Lampe.»

Potem bo, domet kočevske ženske odbojke še višji. Tudi zato, ker skrbijo za naraščajo, saj imajo v klubu še pionirsko selekcijo, s katero dela Brigita Klun.

M. GLAVONJIČ

košarka

SKL, moški, 20. KOLO: NOVOLES — ILIRIJA 93: 109 (41: 43)
NOVOLES: Plantan, 14. Župevec, 23. Bajc, 16. Lalič, 12. Cerkovnik, 9. Peljhan, 15. Senčar, 4.
LESTVICA: 1. Tima MIT 38, 2. Ilirija 36, 3. Slovan 34, 4. Novoles 24, 5. Jeklotehna 20 itd.
 V predzadnjem kolu igra Novoles doma z Lokainvestom.

SKL — ženske, zadnje kolo: NOVO MESTO — CIMOS 77: 43 (22: 27)
NOVO MESTO: Avguštin, 6. Gal, 4. Aš, 8. Dragman, 2. Smrke, 5. Srebrnjak, 11. Bunc, 30. Adamič, 11.
KONČNA LESTVICA: 1. Mengeš, 34, 2. Ilirija 32, 3. Novo mesto 26, 4. Jesenice 24 itd.

ŠOLSKO KOLESARSKO TEKMOVANJE

METLIKA — Metliško kolesarsko društvo pripravlja v sodelovanju s tukajšnje osnovno šolo jutri, 5. aprila, šolsko kolesarsko prvenstvo. Pravice do tekmovalca, katerega start bo ob 16. uri pred metliškim gasilskim domom, ima vsak učenec osnovne šole, prijavi pa se lahko tudi na startu. Mlajši bodo prevozili progo do Podzemlja in nazaj, starejši pa do Gradca in nazaj.

nogomet

SNL, 15. KOLO: BREŽICE — RUDAR (TV) 0: 0
BREŽICE: M. Vebli, Krajnc, Kos, B. Vebli, Milkac, Predanič, Soban, D. Kežman (Račič), Golobič, Barbič, Lazanski.
LESTVICA: 1. Koper 23, 8. Brežice 13 točk.
 V 16. kolu potujejo Brežičani v Koper.
II. SNL, zahod: ELAN — JADRAN LAMA 3: 0 (1: 0)

V FINALE KOČEVJE IN NOVO MESTO

KOČEVJE, TREBNJE — V finalnih dvobojih regijskega šahovskega tekmovanja za pokal maršala Tita v Trebnjem je ženska vrsta Novega mesta premagala Stari trg ob Kolpi z 1,5: 0,5, v Kočevju pa so bili domači šahisti boljši od ekipe Starega trga z 2,5: 1,5. S tema zmagama so se šahisti Kočevja in šahistke Novega mesta uvrstili v finalni del tekmovanja na območju Slovenije.

V. KOBE

ŽE NA STARTU OGMORNNA PREDNOST — Že na startu letošnjega državnega prvenstva v rallyju sta Brane Kuzmič in Rudi Šali ušla zasledovalcem za več kot 8 minut. Na posnetku: Rudi Šali ob novem avtomobilu Renault 5 Turbo in pokali, ki sta jih s Kuzmičem osvojila na letošnji prvi preizkušnji v Opatiji. (Foto: B. B.)

Dekleta ob koncu tretja!

Končano prvenstvo v ženski SKL: Novomeščanke 3. — Fantje doma praznih rok v Ilirijo

V soboto so zadnjič v tem prvenstvu stopile na parket košarkašice v slovenski republiški ligi, medtem ko imajo fantje do konca še dve koli. Sobota pa je prinesla tudi velik uspeh novomeški ženski košarki, saj so dekleta — po zanesljivi zmagi doma nad Cimosom in porazom Jeseničank v Mariboru — pristala celo na 3. mestu, kar je vsekakor največje presenečenje prvenstva. Fantje so doma — pred skoroda prazno dvorano — po pričakovanju ostali praznih rok v tekmi z ljubljansko Ilirijo.

Srečanje moških ekip Novolesa in Ilirije je bila zgolj formalnost, saj so gostje boljša in bolj izkušena ekipa. Ljubljanačani so vodili ves prvi polčas, sredi drugega dela igre pa je že zašlo po velikem presenečenju. Novomeščani so namreč z agresivno igro rezultat obrnili v svojo korist in povedli že z 9 točkami razlike (66: 57). Za igralce Ilirije je bilo to znamenje, da zaigrajo bolj zbrano in zavzeto. To se jim je obrestovalo, tako da so na koncu zabeležili visoko zmago 109: 93. Navzlic porazu ostajajo Novomeščani trdno na 4. mestu, priložnost, da popravijo točkovni izkupiček, pa imajo že v soboto v srečanju z zadnjucvrščenim Lokainvestom.

B. B.

Brigita Klun: «Vsaka zmaga nam prinese eno torto.»

KOČEVŠKE ROKOMETŠKICE V ČSSR

KOČEVJE — Rokometške republiškega ligaša Itasa so se minuli teden udeležile močnega rokometnega turnirja drugoligaških ekip iz Vzhodne Nemčije, Madžarske, ČSSR in Jugoslavije. S precej pomlajeno vrsto so zabeležile dve zmagi in dva poraza, kar je bilo dovolj za odlično 5. mesto.

M. G-č.

SKOKI V LOŠKEM POTOKU

LOŠKI POTOK — Kar 2 tisoč ljudi se je v nedeljo zbralo ob vznožju 60-metrске skakalnice v Loškem potoku, kjer je bilo prvenstvo centralne regije Slovenije. S precej pomlajeno vrsto so zabeležile dve zmagi in dva poraza, kar je bilo dovolj za odlično 5. mesto.

M. G-č.

SLAVNOSTNA SKUPŠČINA KZS

LJUBLJANA — V dvorani sozda Iskre v Ljubljani je bila pred dnevi slavnostna letna skupščina KZS, ki praznuje 35 let obstoja. Ob tej priložnosti so podelili nekaj priznanj. Od dolenskih kegljaških delavcev so jih prejeli: Vinko Rodič, Roman Zalnik, Milan Blatnik, Dominik Bratož, Slavko Dravičec, Robert Romih, Ivan Rovani, Janez Turk in Željko Goleš.

KOLMAN PRAK SEVNICE

SEVNICA — ŠK Milan Majcen iz Sevnice je pripravil občinsko šahovsko prvenstvo v počasnem šahu. Prvenstvo je trajalo dva meseca. Zastuženo je naslov najboljšega pripadel Jožetu Kolmanu, ki je zbral 9,5 točke, sledijo pa: Lazič 7,5, Cvrt 7, Derstvenšek 7, Mirt 7, Grahek 6 itd. Sodelovalo je 12 šahistov.

J. BLAS

Odločil slab sprejem servisa

Poraz novomeških odbojkarjev v 18. kolu II. ZOL na Reki — V soboto derbi s Studentom — Kočevke izgubile tekmo v Mariboru

Poraz Pionirjevih odbojkarjev v 18. kolu II. zvezne lige na Reki sicer ni ovsem nepričakovan, čeprav je bilo po zadnjih dobrih igrah Novomeščanov moč pričakovati popoln izkupiček, še posebej pa zato, kot govoro poročila iz reške dvorane Dinka Lukariča, ker so igralci Pionirja s tako lahkoto dobili prvi niz, v katerem so gostiteljem prepustili le 4 točke.

Težko je reči, kaj je odločilo za toliko slab sprejem servisa. Prav seriji so Novomeščanom povzročali več preglativ, vnesli zmedo v njihovo igro, tako da so Rečani brez težav osvojili ostale tri nize.

Sobotno kolo je prineslo tudi veliko presenečenje, saj je ekipa Studenta, v soboto prihajajo v novomeško športno dvorano pod Marofom, gladko s 3: 0 premagala ekipo vodilnega Fužinarja. Igralci Pionirja pa so enotnega tenja, da je glavni krivec za poraz odločilno slab sprejem servisa. Prav seriji so Novomeščanom povzročali več preglativ, vnesli zmedo v njihovo igro, tako da so Rečani brez težav osvojili ostale tri nize.

ogorčenem boju so izgubile z 2: 3, prav ta dva izgubljena niza pa bosta po vsej verjetnosti igralke Rogoze v celoti izpada iz lige.

B. B.

TO IN ONO IZ KOLESARSTVA

● V nedeljo je bila v Pulju mednarodna kolesarska dirka za veliko nagrado Siporeksa. Novomeščani so dosegli lep uspeh, saj sta bila večji del dirke na čelu Novak in kasneje Robič, končni zmagovalca pa je bil Italijan Capo, medtem ko je Glivar s 5. mestom dosegel doslej največji uspeh v članski konkurenci.

● Zvezni kapetan jugoslovanskih kolesarjev je določil ekipo za bližnje dirke Tour d'Grenadine v Franciji in veliko mednarodno dirko Praga-Berlin-Varšava. V najboljši jugoslovanski ekipi sta tudi Novomeščana Robič in Glivar.

● Te dni pa sta Robič in Glivar skupaj z Bojancom, Novakom, Ropretom in Polancem odpotovala v francoski Ordene, kjer bo etapna enotedenska dirka. Jugoslovansko odpravo vodita Novomeščana Jagodic in Štih.

● Iz Kranja je prišla razveseljiva vest: Sani Papež in Jože Smole, ki sta ta čas v Kranju na odsluženju vojaškega roka, bosta lahko poslej vozila za VP Kranj. To pomeni, da ju bomo videli v uradni konkurenci že na dirki po jadranski magistrali, skupaj z Bojancom pa se bosta 5. maja udeležila velike ekipe dirke v Italiji.

● Jutri bo pod vodstvom republiškega kapetana Jožeta Majesa odpotovala v zahodnonemški Brauschweig reprezentanca SRS, v kateri so poleg Bonče in Štravsca še Novomeščani D. Papež, Stangelj in Božič, udeležili pa se bodo sobotne krožne in nedeljske kriterijske dirke.

● V Grosupljem je bilo v nedeljo republiško prvenstvo veterancev v cikelosu, na programu pa sta bili še dve pionirski dirki. V kategoriji pionirjev B je zmagal Novomeščan Badovinac pred klubskim kolegom Mrvarjem, pri članih B pa Eržen, medtem ko je bil Fink 5., Šmajdek 6. in Kavšek 7.

ZMAGOVALCA OŠ GRM IN ŠENTJERNEJ

NOVO MESTO — V športni dvorani pod Marofom je bilo pred dnevi občinsko rokometno prvenstvo osnovnih šol. V konkurenci pionirjev so se do finalnega turnirja prebile ekipe ŠSD Polet iz Šentjerneja, ŠSD 15. divizije z Grma in ŠSD Šmihel. Najboljši so bili mladi rokometasi z Grma, ki so brez težav opravili z obema nasprotnikoma, drugi so bili Šentjernejanci, tretji pa Šmihelčani. Med pionirkami so na finalnem turnirju največ pokazale mlade igralke iz Šentjerneja, druge so bile njihove vrstnice iz ŠSD 15. divizije Grm, tretje pa učenke ŠSD Janeza Trdine iz Stopič.

ELAN — JADRAN LAMA 3: 0 (1: 0)

NOVO MESTO — Novomeščani so v II. spomladanskem kolu območne skupine SNL (prvo je bilo zaradi slabih razmer preloženo) prikazali dobro in učinkovito igro. Dvakratni strelec za Novomeščane je bil Bojan Avbar, usodo gostov pa je z zadnjim zadetkom zapečatil še Bradač.

M. G.

MLADI NOGOMETAŠI ELANA V FRANCIJI

NOVO MESTO — Mladi nogometasi novomeškega Elana so te dni odpotovali na velik mednarodni nogometni turnir v francosko Nice, na katerem sodeluje 12 ekip iz Švice, Italije, Zahodne Nemčije, Jugoslavije in Francije. Novomeščani bodo prvo srečanje odigrali v soboto proti ekipi Manclieu, še istega dne popoldne pa drugo tekmo s Charmegresom. Četrtna srečanja bodo na sporedu v nedeljo, polfinalni tekmi in finale pa v ponedeljek.

M. GORENC

Memorialni teki na Travnji gori

Športna organizacija — 180 tekmovalcev — Lepo vreme

TRAVNA GORA — V idealnem vremenu in ob meter visokem snegu je bilo v nedeljo na Travnji gori mrazno smučarsko tekaško tekmovanje za memorialni Majde Šilc. Nastopilo je 180 tekmovalcev iz petnajstih ljubljanskih klubov, tekmo, ki je počastila občanjski praznik, je organiziral TVD Partizan iz Sodražice. Zapisano ob tem, da je predsednik organizacije Vinko Kersnič najprej podelil diplome in medalje, nato je sledila prireditev, pri kateri je prejelo plaketo Jelenovega žleba za najboljši tekmovalci.

Rezultati: moški A: Marn (Logatec), B: Kalan (Sutna), moški C: Juh (Sutna), ženske A: Režigar (Ljubljana), ženske B: Majnar (Logatec), pionirji: Ožbolt (Loška dolina), pionirke: Sečur (Logatec).

Ekipno je zmagal Logatec pred Rudarico in Loško dolino.

M. G-č.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 5. IV.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar. Obnašanje v prometu, Grozd v barvi, Francoščina, TV gledališče, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
17.15 — 23.45 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 DOŽIVLJAJI MAČKA TOŠA, lutkovna serija
17.50 GRIZLI ADAMS, ameriška nanizanka
18.25 OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 ŠOLA PAVLANJA, izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.05 PRIČEVANJA O EDVARDU KARDELJU: Smeri, 7. del dokumentarne serije

20.55 NE PREZRITE

21.10 MIKE HAMMER, ameriška nanizanka

22.00 DNEVNIK

22.10 DRAKULA, ameriški film
Leta 1913 se ob angleški obali potopi skrivnostna ladja s še bolj skrivnostnim tovorom iz Transilvanije. Na obalo morje naplavi razbitine in med njimi zaboj z grofom Drakulo, ki se je v ljudskih legendah spremenil v vampirja. Drakula se naseli v zapuščenih graščini, od koder hodi na svoje vampirske pohode.

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Mama, ata in jaz — 18.15 Ljudje pripovedujejo — 18.45 Humorstični klub — 19.30 Dnevnik — 20.00 — Oko glasbe — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Vidiki — 22.00 Nočni kino: Edithin dnevnik (nemški film)

TV ZAGREB

16.20 Video strani — 16.30 TV v šoli — 17.30 Poročila — 17.35 TV koledar — 17.45 Mama, ata in jaz — 18.15 Ljudje pripovedujejo — 18.45 Humorstični klub — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mike Hammer — 21.35 Mali koncert — 21.50 Dnevnik — 22.05 V petek ob 22h

SOBOTA, 6. IV.

7.45 — 12.05 in 15.50 — 23.45 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: O treh labodkah
8.25 J. Ribičič: NANA, MALA OPIKA — Nepričakovani objsk
8.35 DOŽIVLJAJI MAČKA TOŠA, lutkovna nadaljevanje TV Beograd
8.50 MITI IN LEGENDE: Mezopomatski miti: EP O GILGAMEŠU
9.05 KAKO NAJ VEM, DA VSE TO NISO SANJE
9.30 KO JE POMLAD: Lučka
10.00 PERISKOP
10.30 NAŠA PESEM — Maribor 84: Zbor S. Kosovel iz Ajdovščine
11.00 ČUDEŽI NARAVE: Kondorjeva obala
11.20 PRIČEVANJA O EDVARDU KARDELJU: Žetev, ponovitev 6. dela

12.00 POROČILA
16.05 POROČILA
16.10 RAČUNALNIŠTVO, ponovitev angleške serije: 1. del
17.00 OTTO JE NOSOROG, danski mladinski film
18.35 BOJ ZA OBSTANEK: Kraljevstvo deževne gosi, angleška dok. serija
19.00 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 PEKINŠKIH 55 DNI, ameriški film
22.35 ZRCALO TEDNA
23.00 Sanremo 85 — FESTIVAL ITALIJANSKE POPEVKE, 3. oddaja
23.40 POROČILA

DRUGI PROGRAM

13.35 Test — 13.50 Voščilo za rojstni

dan — 14.50 Bajka o carju Saltanu — 15.50 Nepokorjeno mesto — 17.55 Nogomet Bolgarija: NDR — 19.45 Rokomet (ž) Budućnost: Titex — 20.30 Košarka — 22.00 Poročila — 22.05 Športna sobota — 22.30 Zgodbe iz vrta ograje — 22.30 Poezija

TV ZAGREB

8.45 TV v šoli — 12.40 Kritična točka — 13.10 Ciklus (iraški film) — 14.50 Romska glasba — 15.20 Poročila — 15.25 TV koledar — 15.35 Ma si pu (feljton) — 16.15 Pristržno vaši — 17.00 Mednarodni dan zdravja — 18.00 Oroki — 18.30 Okrogla miza: Sarajevska operacija — 19.30 Dnevnik — 20.00 Človek, ki ni hotel umreti (ameriški film) — 21.25 Dnevnik — 21.40 Za konec tedna

NEDELJA, 7. IV.

8.35 — 13.05 in 13.45 — 22.00 TELETEKST
8.50 POROČILA
8.55 ŽIV ZAV: Risanke, Pravljice z vseh vetrov
9.45 GRIZLI ADAMS, ponovitev ameriške nanizanke
10.10 ŽIVLJENJE IN DOGODIVŠČINE NICHOLASA NICKLEBYJA, ponovitev 1. dela angleške nadaljevanke
11.05 ČESKE PLESNE MINIATURE, 1. del oddaje češkoslovaške TV
11.35 625. oddaja za stik z gledalci
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
14.00 MOSTOVI

14.30 KOŽE, ponovitev 2. dela nadaljevanke TV Sarajevo
15.35 PREIZKUSNJE NA KITAJSKEM francoski film
Režiser de Broca je za osnovo filma vzel manj znano knjigo Julesa Verne in dogajanje prestavlja v današnji čas. Če se vsega naveličani mladi bogataš naveliča tudi življenja in poskuša narediti samomor vsaj devetkrat na teden, ga je treba postaviti na realna tla. Ko podpiše zavarovalno polico v korist svojega kitajskega učitelja in neverjetno nezanimive zaročenke, se prične njegova resnična borba za življenje.
18.10 TV KAVARNA
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.50 VREME
20.00 GENIJI ALI GENIJALCI: Usmerjeni in nesusmerjeni, 7. del TV nadaljevanke
21.00 SLOVENC V ZAMEJSTVU
21.30 ŠPORTNI PREGLED
22.15 POROČILA

DRUGI PROGRAM

9.00 Oddaja za JLA in jug. film Kozara — 17.10 Glasbeno popoldne — 18.25 Dediščina za prihodnost: Aleksandar Zarin — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Razvoj človeške vrste — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 TV kinoteka: Holiday Inn (ameriški film)

PONEDELJEK, 8. IV.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Delo v šolskem vrtu, Slovensčina, Za učitelje, Arhitektura v kamnu in lesu, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
17.15 — 22.30 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 POGLED, poučno zabavna nanizanka TV Sarajevo
18.05 JESEN V DOLINI RIBNIKOV

18.25 PODRAVSKI OBZORNİK
18.45 GLASBENA PARADA — RADENCI 85: Srečanje plesnih orkestror JRT
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 J. Valeroze: POGREŠAM GA, 2. del francoske nadaljevanke
21.05 AKTUALNO
21.45 RECITAL PAVLA IN NINE

KOGAN, glasbena oddaja
22.15 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.30 Beograjski TV program — 19.00 Športni grafikon — 19.30 Dnevnik — 20.00 Raziskovanja — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Dinastija — 22.00 Stereovizija

TOREK, 9. IV.

8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, Fašistične sile napadejo Jugoslavijo, Nastanek in razvoj starega Rima, Izbrali smo za vas, Kolašin, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
16.05 — 22.25 TELETEKST
16.20 ŠOLSKA TV: Titova država, dokumentarna oddaja iz niza Ustvarjanje Titove Jugoslavije
17.30 POROČILA
17.35 NAŠA PESEM — Maribor 84, 10. oddaja
18.05 MITI IN LEGENDE — Antični miti: PROMETEJ, nanizanka TV Beograd
18.25 CELIJSKI OBZORNİK

18.40 DANNYJEVO JAJCE, avstralski film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.50 T. Georgievski: TOBAČNICA, drama TV Skopje
Osnovni lik drame je Goce Delčev (1872—1903), ideolog in organizator makedonskega narodno revolucionarnega gibanja ob koncu 19. in na začetku 20. stoletja. Kot sposoben teoretik in pobudnik revolucionarnega boja za politično avtonomijo Makedonije je bil Delčev kmalu trn v peti oblasti. V dramu se Delčev vrača iz Pariza z novimi idejami mladoturške organizacije. V vlakcu sreča begovske-

ga sina, kateremu se predstavi za trgovca, a ga mladenič prepozna. Čeprav bi ga lahko predal oblastem, tega ne stori, ampak mu v znak spoštovanja podari tobaknico.
20.50 INTEGRALI
22.10 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju — 18.15 Čas knjige — 18.45 Železi ste, pogledite — 19.30 Dnevnik — 20.00 Folk parada — 20.45 Zrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Revolucija, ki traja — 21.50 Krsto Hegeđušić

SREDA, 10. IV.

9.00 TEST
9.15 TV V ŠOLI: Obiščimo Samobor, Romanika, Poklicna orientacija, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
17.15 — 23.15 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: Konj, od katerega so padala zlata jabolka

17.50 KO JE POMLAD: Pazi na otroka, TV nanizanka
18.25 SEVERNOPRIMORSKI OBZORNİK
18.40 RAČUNALNIŠTVO, angleška izobraževalna serija
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 MEDNARODNA OBZORJA
20.55 Film tedna: FRANCOŠKA

ZVEZA II, ameriški film
23.00 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

16.35 Dnevnik — 16.55 Sokoli — 17.25 Nogomet Videoton: Željezničar — 19.45 Dnevnik — 20.00 Topovi za Cordobo (ameriški film) — 21.45 Včeraj, danes, jutri — 20.00 Iz koncertnih dvoran

ČETRTEK, 11. IV.

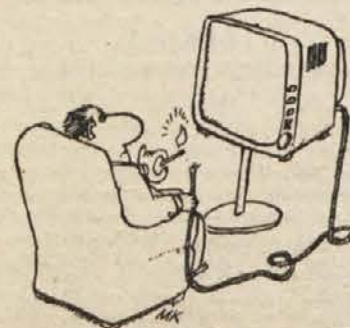
8.45 TEST
9.00 TV V ŠOLI: Zgodba, Kako se premikajo živali, Kemija, Gnojenje travnikov in pašnikov, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
16.05 — 23.45 TELETEKST
16.20 ŠOLSKA TV: Titova država
17.30 POROČILA
17.35 I. Gruden: JOŽEK IMA HIŠICO
17.45 Z MOJCEJ PRI KERNJAKU
18.25 GORENJSKI OBZORNİK
18.40 DELEGATSKA TRIBUNA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.05 LEDNIK
21.05 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHAJSKIH MOJSTROV
21.15 MOLIERE, 5. del francoske nadaljevanke
22.20 DNEVNIK
22.35 Retrospektiva domače TV drame z vsebino iz NOB — S. Vuga: GORJUPA BAJTA

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Jelenček — 18.15 Znanost — 18.45 Mali koncert

— 19.00 Goli z evropskih nogometnih igrišč — 19.30 Dnevnik — 20.00 Večni klic — 21.05 Poročila — 21.10 Umetniški večer — 22.30 Kronika MESS

OBVESTILO

Obveščamo občane, ki posedujejo v občini Novo mesto stanovanjske hiše (stavbe, dele stavb, stanovanja in garaže) — v nadaljnjem besedilu stavbe, da je skupščina SR Slovenije 6. marca 1985 sprejela zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov, s katerim se osnova za davek od stanovanjskih stavb zniža za znesek, ki ustreza vrednosti 160 m² stanovanjske površine. Do sedaj se je osnova za davek znižala le za znesek, ki ustreza vrednosti 70 m² stanovanjske površine. Davčno napoved morajo vložiti tudi tisti lastniki oz. uživalci stavbe, ki imajo manjšo površino od 160 m², čeprav ne bodo plačali davka. Davek od premoženja na posest stavb se v naši občini ne plačuje od stavb, ki so oproščene po 115. in 116. členu zakona o davkih občanov, od stavb v višinskih krajih, ne plačujejo pa ga tudi lastniki stavb, katerih dohodki na družinskega člana ne presegajo 10% poprečnega letnega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu.

Lastnikom oz. uživalcem stanovanjskih hiš, ki imajo stalno bivališče v krajih, ki se po odloku štejejo za višinske, ni potrebno vlagati davčne napovedi. Ti kraji so:

Krajevna skupnost Brusnice: Dol. Suhadol, Gor. Suhadol, Jugorje, Krajevna skupnost Stopiče: Brezovica, Hrib, Mali Orehek, Pangrc grm, Vel. Orehek, Krajevna skupnost Dolž: Dolž, Igljenik, Vel. Cerovec, Vrhe pri Dolžu, Zajčji vrh, Sela pri Zajčjem vrhu, Krajevna skupnost Podgrad: Jurna vas, Konec, Koroška vas, Mali Cerovec, Mihovec, Podgrad, Pristava, Vinja vas, krajevna skupnost Mirna peč: Čemše, Globočdol, Golobinjek, Grč vrh, Krajevna skupnost Bučna vas: Dol. Kamenje, Gor. Kamenje, Krajevna skupnost Straža: Dol. Mraševo, Drganja sela, Krajevna skupnost Dol. Toplice: Bušinec, Cerovec, Dobindol, Drenje, Mali Rigelj, Nova Gora, Gor. Sušice, Stare Zage, Verdun, Vel. Rigelj, Krajevna skupnost Uršna sela: Laze, Travniki dol, Uršna sela, Krajevna skupnost Birčna vas: Gor. Mraševo, Lakovnice, Mali Podljuben, Petane Vel. Podljuben, Krajevna skupnost Prečna: Kuzarjev kal, Suhor pri Prečni, Krajevna skupnost Šentjerneje: Apnenik, Drča, Javorovica, Mali Ban, Mihovo, Rakovnik, Veliki Ban, Vratno, Vrbovci, Krajevna skupnost Škočjan: Gabrnik, Goriška gora, Gor. Dole, Jelendol, Klenovik, Male Poljane, Segonje, Stara Buča, Stopno, Krajevna skupnost Šmarjeta: Celevec, Dol. Grič, Mala Strmica, Obrh, Sela pri Zburah, Šmarješke Toplice, Zaloviče, Krajevna skupnost Bela cerkev: Vinji vrh, Krajevna skupnost Otočec: Dol. Grčevje, Gor. Grčevje, Sred. Grčevje, Golušnik, Koti, Paha, Sela pri Stravberku, Stravberk, Trška gora, Vrh pri Pahi, Krajevna skupnost Žužemberk: Boršt, Brezova reber, Budganja vas, Dešeca vas, Gor. Ajdovec, Dol. Ajdovec, Dol. Križ, Drašča vas, Gor. Križ, Gradenc, Klečet, Klopce, Lašče, Podlipa, Pleševica, Poljane, Reber, Sela pri Ajdovcu, Šmihel, Malo Lipje, Vel. Lipje, Mali Lipovec, Sred. Lipovec, Vel. Lipovec, Vinkov vrh, Vrhovno, Zaisec, Vrh, Krajevna skupnost Hinje: vse vasi in zaselki v KS Hinje.

Uprava za družbene prihodke ugotavlja, da so nekateri občani in davčni napovedi navedli manjšo stanovanjsko površino, kot jih dejansko posedujejo. To povzroča negotovost pri ljudeh, ki so svoje stanovanjske stavbe pravilno prijavili.

V zvezi z navedenim pozivamo tiste občane, ki še niso ali imajo nepravilno prijavljene površine stavb, naj to storijo do 15. 5. 1985. Obrazce — napovedi za odmero davka od premoženja na posest stavb dobijo na Upravi za družbene prihodke Novo mesto, Novi trg 6, prvo nadstropje, soba št. 34, ali na pristojnih krajevnih uradih, kjer izpolnjeno napovedi tudi oddajo.

V davčni napovedi je potrebno navesti koristno stanovanjsko površino, in sicer: tlorisno površino sob, predsob, kuhinj, hodnikov, vež, stopnišč, kopalnic, stranišč, lož, shramb, kleti, poslovnih prostorov, garaž ter drugih zaprtih prostorov v stavbi.

Površine nezgrajenih podstrešij se ne vrednotijo.

Napoved morajo vložiti tudi občani, ki posedujejo v občini Novo mesto stavbe, ki se uporabljajo za počitek oz. rekreacijo (vikendi, zidanice), kakor tudi za nenaseljene stanovanjske hiše, ki se uporabljajo samo občasno za počitek oz. rekreacijo.

Za prostore, ki se uporabljajo za počitek oz. rekreacijo, se ne prizna nobena oprostitev, ki velja za stanovanjske stavbe.

Občani, ki bodo od navedenega dne vložili omenjeno napoved, se proti njim ne bo izvajal postopek za davčni prekršek. Po tem datumu (15. 5. 1985) bo uprava začela preverjati — kontrolirati v napovedi podane podatke in bo tiste občane, ki so ali bodo dali nepravilne in netočne podatke, predlagala v kaznovanje.

Novo mesto, 29. 3. 1985

Uprava za družbene prihodke
Novo mesto
229/14-85

BOSCH

Gospodinjski aparati BOSCH še vedno do 35 % ceneje!

Hladilniki, zamrzovalne omare in skrinje, pralni in pomivalni stroji, mali gospodinjski aparati.

Konsignacijska prodaja:
avtotehna,
Titova 36, Ljubljana, tel.: (061) 317-044

ino - inovak okna z izolacijskim steklom

ko - kombivak nestekljena okna

roletna omarica z roletno

— mere so modularne

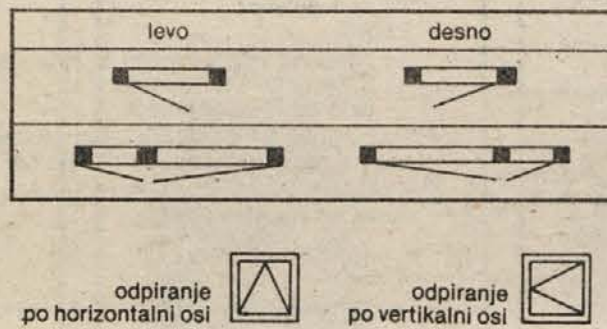
RV-8/9 80/30/28	RV-10/9 100/30/28	RV-12/9 120/30/28	RV-14/9 140/30/28	RV-14/9 140/30/28	RV-18/9 180/30/28	RV-8/12 80/30/28	RV-10/12 100/30/28	RV-12/12 120/30/28	RV-12/12 120/30/28	RV-14/12 140/30/28	RV-14/12 140/30/28
INO 6/6	INO 8/9	INO 10/9	INO 12/9	INO 14/9-D		INO 8/12	INO 10/12	INO 12/12	INO 12/12-D	INO 14/12	INO 14/12-D
KO 6/6	KO 8/9	KO 10/9	KO 12/9	KO 14/9	KO 18/9	KO 8/12	KO 10/12	KO 12/12		KO 14/12	

RV-18/12 180/30/28	RV-8/14 80/30/28	RV-10/14 100/30/28	RV-12/14 120/30/28	RV-12/14 120/30/28	RV-14/14 140/30/28	RV-14/14 140/30/28	RV-18/14 180/30/28	RV-21/14 210/30/28	RV-10/18 100/30/28	RV-12/18 120/30/28	RV-8/22 80/30/28
INO 18/12	INO 8/14	INO 10/14	INO 12/14	INO 12/14-D	INO 14/14	INO 14/14-D	INO 18/14	INO 21/14	INO 10/18	INO 12/18	INO 8/21
KO 18/12	KO 8/14	KO 10/14	KO 12/14		KO 14/14		KO 18/14				

INO = INOVAK OKNA - TERMOIZOLACIJSKA ZASTEKLITEV
KO = KOMBIVAK OKNA - NESTEKLENA OKNA

RV-14/22 140/30/28	RV-8/22 80/30/28	RV-10/22 100/30/28	RV-14/22 140/30/28	RV-14/18 140/30/28	RV-10/22 100/30/28	RV-14/22 140/30/28
INO 14/21-D	INO 8/22	INO 10/22	INO 14/22-D	INO 14/18-F	INO 10/22-F	INO 14/22-F
KO 8/22			KO 14/22			

način odpiranja oken in vrat

PROGRAM PROIZVODNJE 1985

kombivak kombinirana okna

Okna in balkonska vrata KOMBIVAK so zasnovana kot toplotno in zvočno izolacijska okna. Izdelana so iz lesa (smreka/jelka) s kombinirano trojno zasteklitvijo (enojno steklo + izolacijsko steklo). Les je globinsko zaščiten po posebnem postopku vakuumske impregnacije 5 do 10 mm globoko. Okna so opremljena z obrtno-nagibnim okovjem in so medsebojno sestavljiva. Na okna KOMBIVAK lahko montirate omarice z roletami, polkna, medsteklne žaluzije ali druga senčila.

inovak okna z izolacijskim steklom

Okna in balkonska vrata INOVAK so izdelana iz lesa (smreke/jelke) in zastekljena z izolacijskim steklom. Les je impregniran in lazurno obdelan. Okna so opremljena z obrtno-nagibnim okovjem in so medsebojno sestavljiva. Za zapiranje večjih odprtih lahko uporabite fiksne stene. Na okna in vrata INOVAK lahko montirate omarice z roletami, polkna ali druga senčila.

roletna omarica z roletno

PVC-roleta je vgrajena v roletno omarico, ki je narejena iz furnirane iverke. Vodila rolet za okna so odmična, za vrata pa fiksna in izdelana iz eluksirane pločevine. RV omarice so enotne za program oken KOMBIVAK in INOVAK.

IG - steklena okna s polkni

IG - okna in balkonska vrata s polkni so izdelana iz lesa (smreka/jelka) in zastekljena z izolacijskim steklom (4-12-4 mm). Les je impregniran in lazurno obdelan. Okna in vrata se odpirajo okoli vertikalne osi in so medsebojno sestavljiva.

gibliva polkna

Polkna G sestavljajo okvirji in pomična polkna, ki so okovana, opremljena z zadržaji in zapirali, kovinski deli so pasivizirani. Polkna G so lazurno obdelana in so namenjena za vgraditev na okna KOMBIVAK in INOVAK ter okna standardnih dimenzij.

sobna vrata

So sestavljena iz podboja in krila. Vratna krila so v izvedbi:

- ultrales
  - mahagonij furnir
  - finalizirana (lakirana) v izvedbi mahagonij ali afriški hrast (fine line)
- Vratni podboji, univerzalni levi-desni:
- masivni (smreka/jelka) za mokro vgraditev, grundirani
  - suhomontažni za suho vgraditev, lakirni, v izvedbi mahagonij ali afriški hrast (fine line)
  - slepi za mokro vgraditev in so obvezni za kasnejšo vgraditev suhomontažnega podboja.

vhodna, garažna vrata in stranski elementi

Vratna krila imajo lesen podboj (garažna kovinski), krila so obložena s profiliranimi letvicami iz lesa eksot ali trdih listavcev. Površinsko so lakirana ali obdelana z lazurnim premazom, zastekljena, opremljena s cilindrično ključavnico in odkapno eluksirano pločevino. Stranski elementi so izdelani iz lesa eksot ali trdih listavcev v dimenzijah, ki dopolnjujejo širino in višino vrat. So zastekljeni in površinsko obdelani kot vrata. Element LVS-1/P ima vgrajen pisemski nabiralnik. Mreže so kovinske in jih naknadno montirate.

Po posebnem naročilu vam lahko dobavimo:

- vezne letve
- pokrivne letve
- zadržaji polken
- komplet sider za vgraditev oken in vrat

GN- gibljiva polkna

JUG-vezana okna s polkni

GN 6/6	GN 8/9	GN 10/9	GN 12/9	GN 14/9	GN 8/12
JUG 6/6	JUG 8/9	JUG 10/9	JUG 12/9	JUG 14/9	JUG 8/12

GN 10/12	GN 12/12	GN 14/12	GN 8/14	GN 10/14	GN 12/14
JUG 12/12			JUG 8/14		JUG 12/14

GN 14/14	GN 18/14	GN 8/21	GN 14/21	GN 8/22
JUG 14/14				JUG 8/22

GN 10/22	GN 14/22
JUG 14/22	

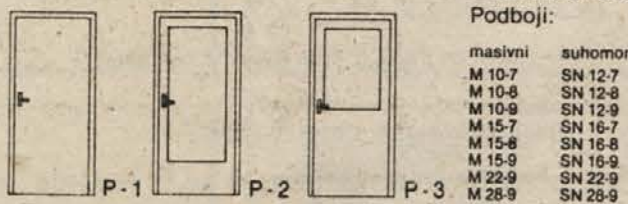
— mere so modularne

GN - gibljiva polkna

JUG nestekljena vezana okna s polkni

sobna vrata

P 1-7 P 2-7 P 3-7 Vratna krila:
P 1-8 P 2-8 P 3-8 — ultrales
P 1-9 P 2-9 P 3-9 — furnirana
— furnirana lakirana

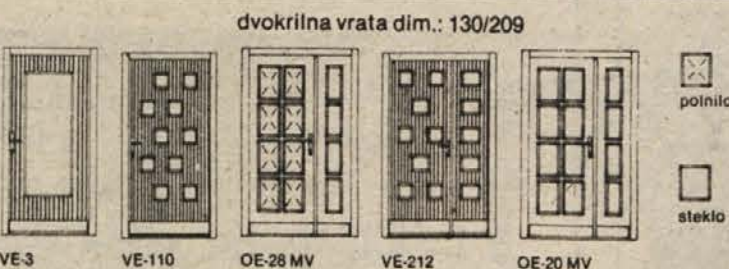
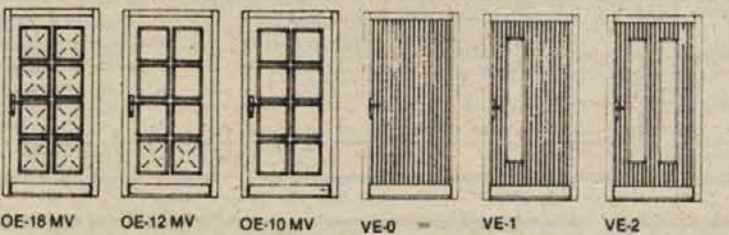
Podboji:

masivni	suhomontažni	slepi
M 10-7	SN 12-7	N 12-7
M 10-8	SN 12-8	N 12-8
M 10-9	SN 12-9	N 12-9
M 15-7	SN 16-7	N 16-7
M 15-8	SN 16-8	N 16-8
M 15-9	SN 16-9	N 16-9
M 22-9	SN 22-9	N 22-9
M 28-9	SN 28-9	N 28-9

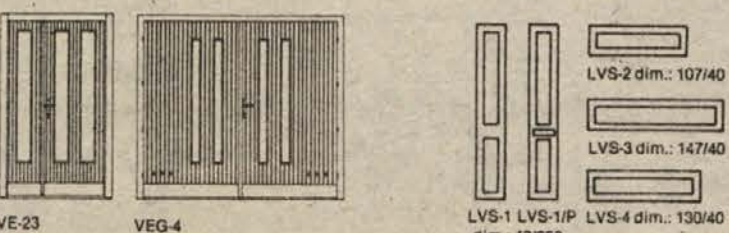
modularna mera	proizvodna mera	mizarska svetla mera
7 M	70/205	61/198,5
8 M	80/205	71/198,5
9 M	90/205	81/198,5

vhodna, garažna vrata in stranski elementi

enokrillna vrata dim.: 107/209

garažna vrata dim.: 238/209

— mere so modularne

pridržujemo si pravico do konstrukcijskih sprememb, ki ne vplivajo na funkcionalnost

inovak okna
kombivak okna
okna s polkni
gibliva polkna
notranja vrata
vhodna vrata
garažna vrata
lamelirani profil
lamelirane plošče

Industrija stavbnega pohštva
61310 Ribnica
partizanska 3
jugoslavija
telefon: h. c. (061) 961-411

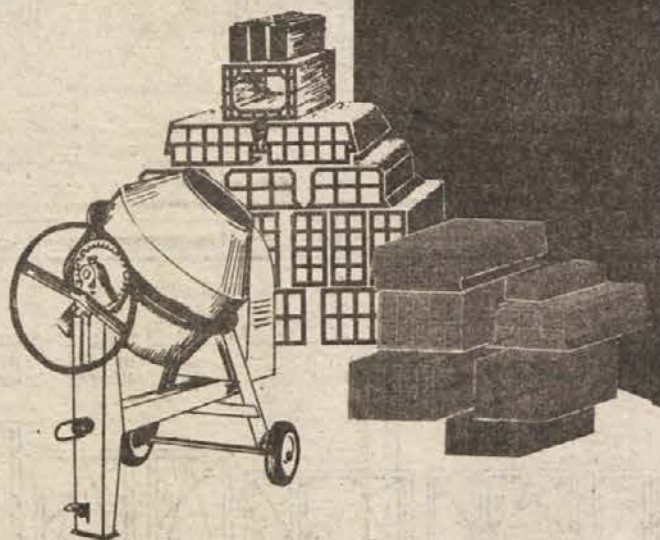
OPEKARNA ZALOG p.o. Novo mesto
tel.: (068) 21-403, 22-291, p.p. 10

**NOV DELOVNI ČAS V TRGOVINI
Z GRADBENIM MATERIALOM**

Od 1. aprila do 30. septembra 1985 bo trgovina odprta vsak delavnik od 6. do 17. ure, ob sobotah pa od 6. do 12. ure.

- opeka BH 8, porolit 12 in 8, navadni, fasadni in silikatni zidak, dimne tuljave in vinotekar
- strešna kritina opečna, salonitna in cementna
- betonski bloki, potresniki in vogalniki
- šamotni dimniki
- cement, apno, maltit
- izoter, teraset
- bitumen, lepenka
- fasadni material (stiropor, demit, kombi plošče, ipd.)
- betonsko železo, armaturne mreže
- gramoz

za obisk se priporočamo!

**Komisija za delovna razmerja
tozd Elektroliti Mokronog**

objavlja
prosta dela in naloge:

1. tehnolog v vzdrževanju — 2 delavca
pogoj za sprejem: srednješolska izobrazba (V. stopnja) strojne smeri, dve leti delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok!

2. orodjar — 1 delavec

pogoj za sprejem: poklicna šola kovinarske smeri (IV. stopnja), odslužen vojaški rok, zaželeno delovne izkušnje.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA IEZE, tozd Elektroliti Mokronog — komisija za delovna razmerja. Kandidate bomo obvestili v roku 30 dni po opravljeni izbiri.

222/13-85

**Putnik n. sol. o.
Jugoslovanska turistična delovna organizacija
Zbor delavcev
tozd Putnik Trebnje n. sol. o.
Trebnje, Pod gradom 10,**

razpisuje
dela in naloge

direktorja tozda

za štiri leta

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da imajo srednjo izobrazbo gostinske, ekonomske ali družboslovne smeri, oziroma V. ali IV. stopnjo strokovne izobrazbe omenjenih smeri ter 3 leta delovnih izkušenj.
  2. da pasivno obvladajo 1 svetovni jezik,
  3. da imajo organizacijske in vodstvene sposobnosti.
- Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtev za opravljanje razpisanih del in nalog naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:
tozd Putnik Trebnje, Pod gradom 10,
— za razpisno komisijo
Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa zbora delavcev.

221/13-85

**Delovna skupnost strokovnih služb
požarnega varstva
občine Sevnica (skrajšano DSSS požarnega
varstva občine Sevnica)**

razpisuje dela in naloge

avtomehaničar — šofer.

- Poleg splošnih pogojev, ki so navedeni na obrazcu PD, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da ima šoferski izpit B in C kategorije, oziroma pogoje za opravljanje tega izpita
  - da izpolnjuje pogoje za vpis v šolo za poklicne gasilce
  - da stanuje v Sevnici, oziroma v bližnji okolici Sevnice
  - da ima 5 let delovnih izkušenj (zaželeno na Diesel strojih),
  - da je star od 18 do največ 35 let
  - da je zdravstveno sposoben za opravljanje gasilske službe
  - da lahko dela v dopoldanski in popoldanski izmeni
  - da je član gasilske organizacije (zaželeno v činu nižjega gasilskega častnika)
  - poskusno delo 30 dni
  - rok objave: 15 dni
  - Rok obvestila o izbiri: 30 dni.

210/13-85

**Tovarna celuloze in papirja
Djuro Salaj Krško
TOZD Energija**

objavlja
prosta dela oz. naloge za:

izmenska vzdrževalna dela I. stopnje

- za 1 delavca
- Pogoji:
- poklicna šola ustrezne strojne smeri
  - 2 leti delovnih izkušenj
  - delo za nedoločen čas

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba naše DO 8 dni po objavi oglasa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

231/14-85

**Vzgojno varstvena organizacija
Novo mesto p. o.,
Ragovska 18**

Komisija za medsebojna delovna razmerja

razpisuje
prosta dela in naloge v računovodstvu:

1. obračun osebnih dohodkov in vodenje drobnega inventarja,
2. računovodski delavec — programer.

- Pogoji:
- pod 1.: srednja izobrazba ekonomske usmeritve, 3 leta delovnih izkušenj v računovodsko-knjigovodski službi,
  - pod 2.: srednja ali višja šola ekonomske usmeritve z izkušnjami na področju programiranja.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 60 dni. Vloge z dokazili o izobrazbi in opisom dosedanjega dela pošljite na gornji naslov v osmih dneh od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni 8 dni po sprejemu sklepa.

216/13-85

**»SOP« Krško
Komisija za delovna razmerja tozda Oprema**

objavlja prosta dela oziroma naloge

električarja — elektronika

(1 delovno mesto)

- Pogoji:
- končana poklicna ali srednja šola ustrezne smeri — šibki tok
  - vsaj 5 let delovnih izkušenj
  - odslužen vojaški rok
  - OD po pravilniku
  - stanovanj ni.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: »SOP« Krško, kadrovska služba, 68270 Krško. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

214/13-85

**Študijska knjižnica Mirana Jarca
Cesta komandanta Staneta 26/28
Novo mesto**

V skladu z določbami statuta in pravilnika o delovnih razmerjih in odgovornosti delavcev Študijske knjižnice Mirana Jarca

razpisuje komisija za imenovanje upravnika dela in naloge

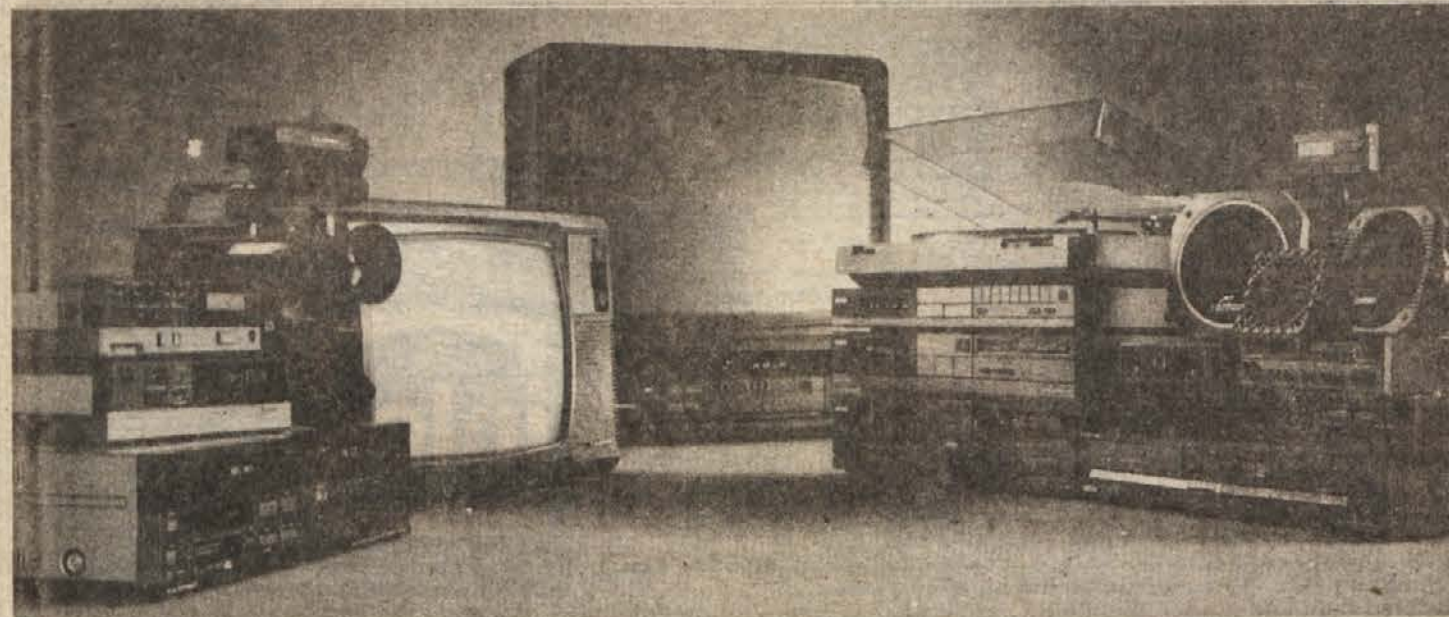
individualnega poslovnega organa

— upravnika v Študijski knjižnici Mirana Jarca, Novo mesto, za dobo 4 let.

- Pogoji:
1. da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakonom,
  2. da ima visokošolsko izobrazbo humanistične ali družboslovne smeri,
  3. da je ugleden znanstvenik, kulturni in družbeni delavec z najmanj petimi leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh na naslov: Razpisna komisija Študijske knjižnice Mirana Jarca, Cesta komandanta Staneta 26/28, 68000 Novo mesto. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

211/13-85

● BLAUPUNKT
izdelki
še vedno
do 35%
ceneje!

Konsignacijska prodaja:
avtotehna,
Titova 36, Ljubljana, tel.: (061) 317-044

ZAHVALA

V 84. letu starosti smo izgubili našo ljubo mamo, staro mamo, prababico, teto in taščo

ANO JANKO

roj. Štukelj (Boškovo mamo),
iz Lokve 19 pri Črnomlju

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravnikom Zdravstvenega doma Črnomelj, posebno še dr. Strmčevi za zdravljenje v času njene bolezni, ZB Petrova vas, učiteljicam COŠ Grm Novo mesto, pevkam za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

Lokve, Novo mesto, Cleveland, Črnomelj, Toronto in Sofija

*Preljubi dragi očka naš,
prezgodaj si odšel od nas.
V domu tvojem je praznina,
v srcih naših bolečina.
Spet bodo gozdovi ozeleneli,
ptički bodo glasno zapeli,
tebe nikoli več prebudili.
Kakor tiho si živel,
tako tiho si odšel.*

VSPOMIN

Z bolečino v srcih se spominjamo 6. aprila 1984, ko je v najlepših letih ugasnilo življenje našemu dragemu očku, možu, bratu, stricu, svaku in zetu

ANTONU AGNIČU

iz Mlake 1 v Beli krajini

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

V tihi žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

ŠTEFAN ŠIMUNOVIČ

iz Novega mesta

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo kolektivu ISKRA TOZD TENEL, OOS, KS Majde Šilc, sosedom, župniku za opravljeni obred in vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

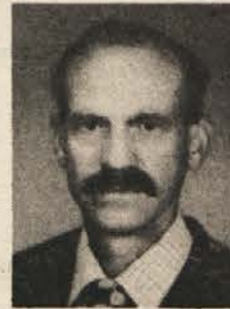
Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast, stari ata, brat, stric in svak

CIRIL JASENC

iz Gorenja pri Kočevju,
borec XII. in I. slovenske artilerijske brigade

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, vaščanom, prijateljem za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter vsem, ki ste pokojnika v tolikšnem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta in ZD Kočevje, njegovim soborcem, tov. Žviplu, ZZB NOV, SZDL, Društvu upokojencev Kočevje in Delavski godbi iz Kočevja. Posebno zahvalo za ves trud smo dolžni LD Kočevje za opravljeno pogrebno svečanost, govornikom za poslovilne besede ter nosilcem praporov.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 59. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil mož, brat, stric, svak

JAKOB ERJAVEC

Bršljin 61, Novo mesto

Iskrena hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam pisno in ustno izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje in ga v tolikšnem številu spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, kolektivu ŽTO TOZD UVP Novo mesto, družbenopolitičnim organizacijam ZB, KS, SZDL Bršljin ter prisrčna hvala govornikom pri odprtem grobu. Zahvalo smo dolžni tudi proštu Lapu za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala za pomoč

Žalujoci: žena Marija in vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu starosti je zatisnil svoje trudne oči naš dragi mož, oče, stari oče, praded, brat, stric in tast

ANTON GOLOBIČ st.

po domače Orgnov Tone,

iz Vavpče vasi pri Semiču

Prisrčno se zahvaljujemo za pomoč v teh težkih trenutkih sosedom, posebno Kočevjarjevim, Merrikovim in Vukšiničevim. Hvala za cvetje vsem, ki ste mu ga podarili. Posebej se zahvaljujemo govornikom za tople besede slovesa, gasilskemu društvu Semič za spremstvo, organizaciji ZB Semič, pevskemu društvu iz Dragatuša za zapete pesmi, duhovniku za opravljeni obred in vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Marija, otroci Mici, Toni in Iva z družinami ter ostalo sorodstvo

*Že ptički v logu pesmico pojo,
že na vrtu rožice cveto,
al' ta gruda črna
pokriva ti telo.
V obeh se solza nam iskri,
zaman srce si te nazaj želi.*

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega sina in brata

JANKA ZUPANČIČA

Iglenik 5, Velika Loka,

ki je tragično preminil, star komaj 15 let, se iskreno zahvaljujemo vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Še posebej hvala kolektivu DO Tesnila, učencem in učiteljem OŠ Trebnje ter dijakom in razredničarki 3. d DEŠŠ Novo mesto. Iskrena hvala tudi OO ZSM in govornici Vesni Kozlevar iz Velike Loke, pevcem za zapete žalostinke ter kaplanu za tako lep in ganljiv obred. Hvala tudi vsem, ki so našega Janka v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: ati, mami, sestra Darinka, brata Bojan in Marko z družino ter ostalo sorodstvo

*Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po hudi dolgotrajni bolezni nas je v 78. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, sestra, teta, babica in prababica

ANA KUŽNIK

rojena KEK,
s Podlisa 4

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, pokojni podarili vence, cvetje in lučke ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna hvala dr. Stanislavi Vilfan za lajšanje bolečin in patronažni sestri Majdi Smolič za obiske na domu. Lepo se zahvaljujemo delovnim organizacijam Litostroj, Železniško gospodarstvo Ljubljana, DINOS in Žito TOZD Maloprodaja za podarjene vence. Prisrčna zahvala duhovniku za opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke in govornici za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, sestre, babice in prababice

MARIJE ČRNUGELJ

Grabrovec 3

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom Grabrovca za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Zahvala velja tudi DO Beti Metlika, KZ Metlika, IMV Sabor, vaščanom iz Podzemlja, pevkam iz Bušnje vasi, Angelci Bučar za poslovilne besede ter duhovnikom iz Metlike. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Iskrena hvala za veliko prijateljsko pomoč Veri in Matiji Mazovcu, ki sta nam jo izkazala ob prerani in nenadomestljivi izgubi mojega dragega moža in ljubečega očeta

TONETA HOČEVARJA

Hvala inž. Petriču in inž. Bulcu za poslovilne besede, hvala vsem prijateljem zelene bratovščine, hvala Danici in Rudiju Bergerju ter hvala vsem, ki so nam ustno ali pisno izrekli sožalje, darovali cvetje in nam stali ob strani v težkih trenutkih.

Jelena, Mirjam in Janez Hočevar ter brata in sestri

Železniško gospodarstvo Ljubljana
Železniška transportna organizacija
Ljubljana

Tozd za promet Zidani most

Na podlagi 4. člena dogovora o oddajanju graditve investicijskih objektov v družbeni lastnini (Ur. l. SFRJ št. 69/80)

razpisujemo

javni natečaj

za izbiro najugodnejšega ponudnika za adaptacijo tovornega skladišča na železniški postaji Sevnica.

Interesenti smejo sodelovati na natečaju samo z eno ponudbo. Pretežno se bodo opravila naslednja večja dela: zamenjava strešne kritine, oken in vrat ter ureditev sanitarnih prostorov. Natančnejši pogoji o vrsti gradbenih del bodo interesentom na razpolago na železniški postaji Sevnica dne 11. 4. 1985 od 6.00 — 14.00 ure.

Pisne ponudbe zbira TOZD za promet Zidani most, Zidani most 61432 in sicer 15 dni po objavi natečaja.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 4. aprila — Izidor Petek, 5. aprila — Cene, Sobota, 6. aprila — Irene Nedelja, 7. aprila — Herman, Ponedeljek, 8. aprila — Valfr Tork, 9. aprila — Marinka Sreda, 10. aprila — Jelko Četrtek, 11. aprila — Filip

LUNINE MENE

5. aprila ob 12.32 — ščip

KINIO

BREŽICE: 5. in 6. 4. ameriški film Strasti, 7. in 8. 4. ameriški film Maščevalec, 9. in 10. 4. ameriški film Pošast iz močvirja.

KOSTANJEVICA: 6. 4. nemški film Brunhilda in Krinhilda, 7. 4. ame-

riški film Bronco Billy.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 4. 4. filmsko gledališče — jugoslovanski film Zbiralci perja, 5. 4. ameriška risanka Heidi (ob 17. uri) in ameriška drama Francis (ob 19. uri), 6. 4. ameriška risanka Heidi (ob 15. uri); ameriška drama Francis (ob 16.30 in 19. uri); nočna predpremiéra grškega erotičnega filma Mačji sindrom (ob 22. uri), 7. 4. ameriška risanka Heidi (ob 10. uri), ameriška drama Francis (ob 19. uri), 8. 4. ameriška risanka Heidi (ob 17. uri), 9. in 10. 4. angleška kriminalka Zlo pod soncem, 11. 4. filmsko gledališče — ameriški glasbeni film Pevec jazza. — KINO DOM JLA: od 5. do 7. 4. ameriški pustolovski film Neonska džungla, Od 8. do 10. 4. nemška erotična komedija Resnične zgodbe.

SEVNICA: 4. 4. angleški film 6 tednov, 5. in 6. 4. ameriški film Generacija 1984, 7. 4. ameriški film Tarzan in tovarišica, 10. 4. hongkonški film Enoroki boksar.

maliglasni

SLUŽBO DOBI

STROJNEGA MIZARJA ali delavca, priučenega, takoj zaposlim. OD 4 M. Matjaž Jurkovič, Straža 111.

ZIDARJA KV ali priučenega zaposlim. Informacije: Alojz Vrščaj, Lamutova 15 a, Novo mesto, ali telefon 21-793, po 15. uri.

STANOVANJA

ENOSOBNO delno opremljeno stanovanje na Cesti herojev v Novem mestu prodam. Telefon 23-414, popoldne.

PETSOBNO centralno ogrevano stanovanje v Novem mestu, z garažo in uporabo vrta, prodam. Telefon (068) 22-278.

VEČJE stanovanje v strogem centru Novega mesta prodam. Telefon (061) 737-769.

UGODNO prodam lastniško enosobno (50 m²) stanovanje v Krškem, novo, vsejivo v treh letih. Informacije zvečer na telefon (068) 72-711.

Motorna vozila

MOTORNO kolo NS prima prodam. Ogled popoldne. Pot na Gorjance 13, Novo mesto.

LADO 1200, staro 5 mesecev, 1200 S, prodam. Cena po dogovoru. Vitko Šmit, Stranje 3, Blanca.

PRODAM Zastavo 750, letnik 82, dobro ohranjeno in kasetni radio. Cena 22 M. Jevšek Srečo, Cegelnica 43 a.

ZASTAVO 750 LE, letnik 1982, v zelo dobrem stanju. Telefon (068) 62-019.

PRODAM osebni avtomobil NSU 1200 C, vozen, neregistriran, za 6 M, avtomatik 3, lepo ohranjen, za 3 M, in veliko delov za fiat 850. Telefon (068) 56-230, interna 349, samo do 13. ure ali doma: Zlatko Hajsan, Jurovo 2 a, Ribnik pri Metliki.

R 12, letnik december 1974, prodam. Telefon 23-230.

MERCEDES 200 D, 1966, ugodno prodam. Kusič, Zagrebška 16/14, Novo mesto.

ZASTAVO 750, letnik oktober 1981, prodam. Šenica, Podgora, Straža.

ZASTAVO 101 lux, letnik 1978, prodam. Telefon 67-008, Andrej Cizelj, Loče 2, Dobova.

Ugodno prodam Z-101, l. 1976. Ogled po 15. uri. Tomc Rajko, Brdavci, 68343 Dragatuš.

PRODAM Zastavo 101 confort, letnik 1980 december. Informacije na telefon 84-994.

R 4, letnik 1977, prodam. Prisojna pot 6, Novo mesto, telefon 21-230.

Z 750, letnik 1981, in Z 101 C, letnik 1980, prodam. Ždinja vas 13, Otočec.

ZASTAVO 101, letnik 1977, prodam. Naslov v upravi lista (1770/85).

MOPED APN 4, brez izpita, dobro ohranjen, prodam. Gliša, Mali Videm l, telefon 44-301, interna 56.

IMV kombi 2200 D, letnik 1978, prodam. Gostilna Zolmir, Kostanjevica na Krki.

Z 750, letnik 1972, registrirano do decembra 1985, prodam. Dušan Hegler, Brezovica, Mirna.

ZDOLCI, POZOR! (in ostali) Z 750, letnik 1974, prodam. Srečko Brulc, Smolenja vas 69 a, Novo mesto.

PRODAM ZASTAVO 850, letnik 1982, motorno žago stihl 050 in školjko za zastavo 750, karambolirano, zadnji del nepoškodovan, ter razne dele za Z 750. Telefon 23-627.

AUSTIN 1300 in 126-P prodam. Telefon 23-391, popoldne.

PRODAM osebni avto škoda 100, motor po generalni, in 3000 kg sena za molzne krave. Franjo Simončič, Podsreda, telefon (063) 786-104.

ZASTAVO 750 SE, 1983, in MZ 250 TS, prodam. Gačnik, Borčevce 9, Novo mesto.

PRODAM dobro vzdrževano in ohranjeno navadno lado. Telefon 25-301, zvečer.

DIANO 6, letnik 1978, prodam. Mali vrh 14, Mirna peč.

FIAT 126 P, letnik 1979, v odličnem stanju, prodam. Telefon (068) 58-494, popoldne.

R 4, letnik 1976, registriran do marca 1986, ugodno prodam. Hrovat, Dolenjske Toplice 149.

FIAT 126 P, letnik 1978, prodam. Telefon 22-178, popoldne.

Z 750, letnik 1976, prodam. Telefon 21-633.

ZASTAVO 750, letnik 1980, prevoženih 16000 km, garažirano, prodam. Telefon 23-064.

FIAT 750, letnik 1971, registriran do maja, prodam. Tel. (068) 22-697, popoldne.

Z 750 lux, letnik 1976, generalno urejeno, prodam. Tel. 24-794.

ZASTAVO 750, letnik 1975, prodam. Zupan, Veliki ban, Šentjernej.

RENAULT 12, letnik 1974, oktober, ohranjen, po ugodni ceni prodam. Potočar, Potočna vas 10, tel. 22-199, dopoldne.

R 4, letnik 1977, in harmoniko železnik HEA prodam ali zamenjam za CFB, Požes, Ulica Cankarjeve brigade 39, Trebnje.

GOLF diesel, december 1983, in RENAULT 8, letnik 1969, registriran, vozen, prodam. Leopold Vidmar, Gumber 4, 68222 Otočec.

RENAULT FUEGO TL — 1400 ccm, december 1982, 23000 km, deklarirana plinska naprava, ugodno prodam. Stefanija Kreutz, Gubčeva 11, Krško, tel. 72-711.

SPAČKA, letnik 1976, prodam. Tel. (068) 21-781, od 12. do 16. ure.

PRODAM ali zamenjam ŠKODO 120 L, letnik 1979, za F 126 P. Prodaj tudi novo haubo za škodo in nov akumulator. Jože Kočevar, Križevska vas 22, Metlika, telefon dopoldne 58-261, interna 31.

R 8 v voznem stanju prodam za 2 M. Branko Prah, Jelenk 5, Raka.

VARTBURG, letnik 1982, prodam. Telefon 25-819.

MOTOR APN 6, letnik 1983, ugodno prodam. Alojz Mesojelec, Zameško pri Šentjerneju.

PRODAM traktor Zetor 5911 z originalno kabino, Seničar Srečko, Mali Slatnik 6, NM.

TRAKTOR bautz (18 KS) prodam. Franc Vovko, Drama 21, Šentjernej.

TRAKTOR ŠTAJER (18 KM) s koso ter 26 KM prodam. Brudar, Šentjernej 79, Ogled v večernih urah.

MOTORNO kosilnico agrica prodam. Andrej Puželj, Lipovšica 14, Sodražica.

TRAKTOR same delfino (32 KM) s krožno žago, odlično ohranjen, prodam. Žaga je registrirana in pregledana od republiškega inšpektorja za varnost pri delu. Na pisma ne odgovarjam. Jože Veselič, Fučkovič 4, 68341 Adlešiči — Črnomelj.

TRAKTORSKO sejalnico za koruzo prodam. Anton Kastelic, Log pri Sela Semberku, Žužemberk.

PRODAM eno leto staro traktorsko škroplilnico z 8 m garnituro škropljenja. Ivan Bohte, Vinja vas 38 a, Novo mesto.

TRAKTOR šore 502 prodam. Jablan 10, Mirna peč, tel. 84-332.

TRAKTOR zetor 2511, zelo dobro ohranjen, prodam. Jože Bradač, Loška vas 2, Dolenjske Toplice.

NAKLADALSKO sip 17, dobro ohranjeno, prodam. Jakše, Škrjanče 4, Novo mesto.

KABINO za traktor fiat šore, novo, prodam. Telefon 84-009.

TRAKTOR zetor 4718 z originalno kabino prodam. Vovko, Potov vrh 26, Novo mesto.

TRAKTOR ferguson (35 KM) ali porsche s koso prodam. Marjan Golob, Veliki Slatnik 15, Novo mesto.

TRAKTOR TV 522 s priključki — obračalni plug, freza in prikolica, prodam. Ludvik Blai, Pot na jez 36, Radeče, telefon (061) 819-825. Ogled in informacije vsak dan po 16. uri.

TRAKTOR šore 402 super s kabino in kompresorjem, ima 280 delovnih ur, prodam. Milan Kožar, Stopiče 19.

KOSILNICO BCS diesel in bočno traktorsko kosilnico za zetor 4711 prodam. Alojz Tršinar, Stara vas 17, 68275 Škočjan.

TRAKTOR zetor (22 KM), letnik 1966, s kabino in kosilnico mertl prodam. Bergant, Verje 8, Medvode.

TRAKTOR univerzal 445 s koso ali brez nje, odlično ohranjen, prodam. Marjan Pečaver, Podhosta 2, Dolenjske Toplice.

KOSILNICO BCS 127 (bencin-petrolej) prodam. Anton Javornik, Zalna 29, 61290 Grosuplje, telefon (061) 772-563.

TRAKTOR torpedo A 7506 z nakladarjem in pogonom na vsa štiri kolesa, starejši žitni kombanij z maj 780 special, nov kombanij za krumpir in slamoreznicu ultra z motorjem prodam. Janez Kalan, Zapuze 11, 61217 Vodice nad Ljubljano.

KOSO za ursus 35 in 15 KW elektro motor poceni prodam. Dobrave, Brod 7, Podbočje.

TRAKTOR (59 KM), nemški, tehnično v redu, enosobno traktorsko prikolico, gume 28 — 10 prodam. Dolšec I, Kostanjevica.

OBRAČALNIK za BCS, dobro ohranjen, prodam. Janez Jerle, Stara vas 26, Škočjan.

UGODNO prodam novo Oltovo koso, tritočkovni sistem, dvobrazdni Zederjev plug, 10-colski in zamenjani za 12-colskega. Prodaj tudi 3 tone-sena, Škrjanec, Kostanjevica, telefon 69-725.

POSEST

ZAMENJAM hišo za manjše stanovanje ali hišo v Dol, Toplicah ali Škocjani. Naslov v upravi lista (1771/85).

ZIDANICO z vinogradom, elektrika, voda, 6 km od Novega mesta, prodam. Telefon (061) 772-860.

UDOBNO novo zidanico na LJUBNJI pri Dolenjskih Toplicah z mladim vinogradom in sadovnjakom prodam. Telefon (068) 20-395.

KMETIJO, 10 ha zemlje, dva konja, 4000 l cepljenega belega vina po 80,00 din, 12 km od Metlike (Hrvaška). Informacije na telefon (068) 24-714 (dopoldne).

GOZD, vinograd, skupaj 2 ha, smer Brežice — Sromlje, prodam. Informacije: Ivan Vrčič, Curnovec 10/a, 68256 Sromlje.

PARCELI ZA VIKEND, velikost 1287 m² in 953 m², 4 km iz Novega mesta, smer Šentjernej, prodam po 200,00 din za m². Vera Gregorčič, Opekarska 6, Ljubljana.

PRODAM v Krškem na sončni legi podkleteno dvostanovanjsko skoraj novo hišo z garažo, z vrtom okoli 1000 m², v nadaljevanju z gradbeno parcelo okoli 2000 m². Vasja Matjan, CKŽ 129, Krško, telefon (068) 71-569.

HIŠO v tretji gradbeni fazi v Grosupljem, lepa lega, v urejenem okolju, prodam. Možnost delavnice v hiši. Telefon (061) 721-401, zjutraj in zvečer.

GOSPODARSKO POSLOPJE s 4 ha zemlje (vinograd, travnik, njive, gozd) v Vinjem vrhu pri Cerkljah ob Krki, oddaljeno 100 m od asfalta, prodam. Pismene ponudbe na naslov: Zofija Suban, Plintovec 29 a, 62201 Zg. Kungota.

ENOSTANOVANJSKO nedokončano hišo v Rosalnicah pri Metliki prodam. Informacije: Nemanjč, Božakovo 30, vsak dan.

ZDOLCI! Ugodno prodam vinograd na žici, Električna, vodovod, dovoljena gradnja v bližini Metlike — Drašiči, Anton Lovšin, Križevska vas 25, Metlika.

HIŠO v gradnji, 5 km iz Novega mesta, prodam. Telefon dopoldne (068) 23-311 lokal 22 — Tone.

5 a vinograda in 5 a gozda v Straži prodam. Telefon 25-887.

STARO HIŠO s travnikom v centru Bizelskega prodam. Prednost imajo zdolci. Telefon (041) 437-737. Informacije ob delavnicah.

HIŠO (novejšo) in poslopje z 1400 m² vrta prodam. Naslov v upravi lista (1771/85), telefon (068) 22-068.

NOVO HIŠO, skoraj gotovo, v Škočjanu na lepem mestu, prodam. Telefon (041) 314-599 ali (041) 321-326.

V MALKOVČU prodam ali dam v najem vinograd (15 arov) in njivo (16 arov). Informacije: Mahkovec, Kaplja vas 17, v soboto 6. aprila 1985.

HIŠO z gospodarskim poslopljem, 75 arov zemlje, v Zburah — Šmarješke Toplice, ob glavni cesti in potoku, prodam. Informacije: telefon (068) 72-545.

HIŠO v III. gradbeni fazi v Novem mestu prodam. Telefon 23-142.

GOZD v izmeri 72 arov prodam. Poizve se pri Jožetu Sajetu, Male poljane, Šmarješke Toplice.

ENOSTANOVANJSKO hišo v Novem mestu prodam ali zamenjam za manjše stanovanje z doplačilom. Telefon (068) 22-885.

PRODAM novo zgrajeno hišo pri železniški postaji v Dobovi ali zamenjam za drugo, ki bi bila primerna za obrt — vulkanizersko. Telefon 67-566.

HIŠO z gospodarskim poslopljem prodam. Franc Janc, Vel. Brusnice 63.

TRAVNIK v Gotni vasi prodam. Tel. 21-253, popoldne.

PARCELO (572 m²) z nedograjeno hišo v Dolnji Nemški vasi pri Trebnjem prodam. Lepa lega, dohod po asfaltni cesti. Informacije po telefonu (064) 25-765.

ZEMLIŠČE za vikend na Krku — Pineziji prodam. Informacije na telefon (047) 28-736.

PARCELO (3787 m²), gozd (7251 m²), kostanjev les, in njivo (1654 m²) prodam za 40 SM v Kotu pri Semiču. Adolf Kapš, Rače, Hadžjeva 22, 62327 Rače.

ZDOLCI! Ugodno prodam novo vsejivo hišo z vrtom. Vida Bavdaž, Ulica osvobodilne fronte 1, 68210 Trebnje.

STAREJŠO hišo z vrtom nad Krko v centru Novega mesta prodam. Informacije na tel. (061) 265-934.

POSESTVO (6 ha) s hišo in gospodarskim poslopljem zaradi starosti prodam. Električna, vodovod v hiši, v okolici Brestanice. Zemlja je okoli domačije. Cena po dogovoru. Marija Senica, Dol. Leskovec 30, Brestanica.

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopljem, vrt, velika njiva, sadovnjak, travnik in gozd na Malem vrhu nekaj kilometrov od Brežic prodam. Informacije na telefon (068) 61-107.

KUPIM

STREŠNO opeko kinkinda — novo, model 727, 700 kom., kupim. Jože Arh, Veliki Podlog 67, 68273 Leskovec, telefon 75-806.

Honda agregat kupim. Telefon 85-155.

SLIKO — lakove — pretili — krm. — Ponudbe pod šifro: «DOBER PLACNIK».

RAZNO

VARSTVO za 16-mesečnega fantka iščemo na našem domu (v Plavi laguni). Telefon 20-374.

DEKLE do 25 let za skupno življenje išče miren tempo Slovenec (29 let), nealkoholik, s stalno zaposlitvijo. Ponudbe pod šifro: «POMLAD».

PRODAM

PRODAM dve kompletni spalnici in eno samsko spalnico iz trdega lesa, primerni za kmečki turizem. Šifra «SPALNICA».

PRODAM 500 kg koruze po ugodni ceni. Pavce Tone Cankarjeva 27, Novo mesto.

SENO in otavo (1000 kg) prodam. Lavrič, Loke 4 pri Opekarni Zalog.

PRODAM močnejšo kiper traktorsko prikolico, agregat tipa Tomos Končar ter šotor za štiri osebe, vse po ugodni ceni. Mirko Kočjaž, Vrthovo 3, Mirna peč.

GRADBENO BARAKO, primerno tudi za garažo, prodam. Tel. (068) 25-687.

SEDEŽNO garnituro z dvema foteljema poceni prodam. Volaj, C. herojev 22.

OBRTNIKI! Prodajam novo ekscentrično žago za kovine, sistem KLAGER, list 400 mm. Tel. (068) 74-735 od 16. ure dalje.

PRODAM žrebico, staro eno leto, Draginc, Konec 11, Novo mesto.

PRODAM kovinsko cisterno 2.100 l in CTC gorilnik. Tel. 21-675.

AVTOMOBILSKO PRIKOLICO, novo, prodam. Tel. 44-268.

PRODAM kravo, Jože Zorko, Dol. Mokro polje 12, Šentjernej.

PRODAM približno 100 skupnikov. Cena po dogovoru. Zdravko Muhič, Jurna vas 12, Novo mesto.

PARKET HRASTOV — lamelni, ca 40 m², prodam. Tel. 23-979.

ZA OSEBNI AVTO prodam prikolico, nosilnost 1500 kg. Franc Ivanež, Breg 14, Stara cerkev pri Kočevju.

BRAKO PRIKOLICO, ohranjeno, ugodno prodam. Tel. 24-590.

PRODAM 5 ton sena. Tel. 84-923.

PRODAM 7 brojih ovac in plemenjaka. Vovk, Dvor 14.

UGODNO PRODAM omaro postelje, jogi, pomivalno korito. Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

UGODNO PRODAM trosed in dvosed. Tel. 21-613.

PRODAM kavč, 2 fotelja, hladilnik in zamrzovalnik, vgrajen. Tel. 23-561.

PRODAM zakonsko posteljo z jogijem in črnobeli televizor. Tel. 44-536 od 18. do 21. ure.

OTROŠKO POSTELJO ugodno prodam. Jerman, Gor. Straža 122, tel. 84-520 int. 5.

POCENI PRODAM samsko sobo. Tel. 22-757 od 15. ure dalje.

PRODAM KOLE za vinograd. Franc Kastelic, Vrhi pri Pahi, Otočec.

PRODAM šivalni stroj z omarico in sedelno garnituro. Tel. 24-192.

PRODAM 20 ovc po 250 din za kilogram. Jože Gregorčič, Gomila 5, Mirna.

UGODNO PRODAM ohranjeno spalnico, 2 kavča in fotelja. Tel. 22-238, v četrtek od 18. do 20. ure.

ZMRZOVALNO SKRINJO ugodno prodam. Telefon 43-790.

OMARO z vitrino prodam. Popovič, Drska 27, Novo mesto.

BARVNI televizor gorenje prodam za 34.000,00 din. Telefon 25-534.

KONJA, dobrega, sposobnega za vsa kmečka in gozdna dela, prodam. Simončič, Stražni vrh, Črnomelj.

PRODAM dva konjska komata (27 in 28 col). Povše, Gorenji Globodol 4, Mirna peč.

POGRADA z jogiji prodam. Cena 3 SM, Breg 17, Novo mesto.

KOZO, staro leto dni, z dvema mladčema, ter ročno kosilnico in slamoreznicno prodam. Neža Janež, Zapuze 5, Vas-Fara.

TOSCO stereo ugodno prodam. Vinkler, Heroja Maroka 4, Sevnica.

DVE FANTOVSKI OBLEKI (7 do 8 let), modri, žametni, prodam. Pavla Gorenc, Dol. Nemška vas 42, Trebnje, tel. 44-469.

PRODAM 400 kosov strešne opeke, tip 272 vinkovac. Kupim suhe smrekove deske (2,5 do 3 cm). Ivan Priselac, Drska 50, Novo mesto, telefon 20-387.

BELO POROČNO OBLEKO s klobukom, številka 38, prodam. Telefon (068

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

ANA PETAN
rojena FORŠČEK,
iz Gor. Mraševega7

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih. Nam izrekli so žalje, pokojni pa darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni Marjanu Bradaču, ki je prvi priskočil na pomoč. Zahvaljujemo se NOVOLESU TOZD Žaga Straža za venec, Stanetu Lisicu in sodelavcem za venca ter kaplanu za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala, ki ste pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žaljuči: sinova Ivan in Rudi ter hčerka Anica z družinami in ostalo sorodstvo

19. marca 1985

ZAHVALA

V 32. letu se je po težki in neozdravljivi bolezni za vedno poslovil od nas ljubi sin, brat, stric in svak

MARTIN IVANEŽ

Gaberje 66

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pokojnemu prinesli vence in cvetje, nam pa izrazili so žalje. Posebno zahvalo smo dolžni GD Gaberje za organizacijo pogreba, pevskemu zboru za zapete žalostnike, govornikoma za poslovilne besede, in sicer tovarišici Ivanki Boltez in Vinku Rukšetu, ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaljuči: mama, sestra Marija, brat Franc in Jože z družinami

V SPOMIN

IVANKI in RUDIJU GRLIČI

iz Brezovice pri Mokronogu

20. februarja je minilo sedemnajst žalostnih let, odkar nas je zapustila draga mama IVANKA, 4. aprila pa leto žalosti, odkar je ugasnilo življenje dragemu atu RUDIJU. Vsem, ki se ju še spominjate, iskrena hvala!

VSI NJUNI

Ob nenadni, prerani izgubi ljubega moža, atka, sina, brata, strica in svaka

JOŽETA CUGLJA

z Mirne 220

izrekamo

ZAHVALO

sodelavcem in sodelavkam v delovnem kolektivu Titovi zavodi Litostraj in Mercatorju — TOZD Gradišče Trebnje, poslovalnica Mirna, sošolcem in delavcem OŠ Zapadnodolenjski odred Mirna, sosedom in znancem za pomoč v najtežjih trenutkih, darovalcem vencev in cvetja, govornikom za poslovilne besede, duhovščini za lepo opravljeni obred, cerkvenemu zboru in pevcem KUD Svoboda Mirna za zapete žalostinke.

Žaljuči: žena Marija, hči Martina, sin Jožko, mama, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

Mirna, 19. 3. 1985

*Preljubi sin naš,
prezgodaj si odšel od nas.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina,
spomin na tebe pa živi,
čeprav te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 22. letu nas je tragično zapustil naš sin in brat

DARKO LEVSTEK

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje, še posebej vsem sosedom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala njegovim prijateljem iz Dolge vasi in Livolda, podjetju LJK Kočevje, pevskemu zboru Svoboda iz Kočevja ter župniku za opravljeni obred.

Žaljuči: ata, mama, sestra Alenka in ostalo sorodstvo

Dolga vas, dne 20. 3. 1985

ZAHVALA

Ugasnilo je življenje naše drage sestre in tete

ANE KNAFELC

iz Cegelnice

Tiho smo se od nje poslovili. Hvala vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje, in duhovniku za opravljeni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega moža, očeta, starega očeta in brata

FRANCA PIRCA

mizarskega mojstra v pokoju

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, nekdanjim sodelavcem ter družbenopolitičnim organizacijam in društvom, ki ste nam pomagali v teh bolečih trenutkih in sočustvovali z nami, izrazili sožalje, darovali cvetje in pospremili pokojnega na njegovi zadnji poti. Hvala za pomoč zdravstvenemu osebju ZD Krško in bolnišnici Novo mesto za nego v zadnjih dneh življenja, godbi za zaigrane in pevcem za zapete žalostinke ter tovarišem Riedlu, Mikolavčiču in Mirtu za poslovilne besede.

Žaljuči: žena Marija, hčerka Fanika in sin Marjan z družinami ter ostalo sorodstvo

Leskovec pri Krškem, 18. 3. 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

NEŽE ZORKO

roj. Pirc,

iz Ardra pri Raki

se pristrčno zahvaljujemo vaščanom, predvsem Kerinovic in Lončarjevi, za neizmerno pomoč, sorodnikom, znancem, kolektivu Djuro Salaj Krško TOZD Les in vsem, ki so darovali cvetje, sočustvovali z nami in spremili pokojno na njeni zadnji poti. Posebna zahvala tudi duhovniku za opravljeni obred in sestram iz Marijenega doma na Raki.

Žaljuči: sin Franci, Jože in Ivan z družinami ter hčerka Milka in Fani z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre, tašče in tete

URŠKE ŠKUFCICA

iz Pleša 5 pri Hinjah

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje. Lepa hvala tudi duhovniku za opravljeni obred.

Žaljuči: vsi njeni

Novo mesto, dne 29. marca 1985

ZAHVALA

V 36. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš sin in brat

STANE CIZERLE

iz Velikega Mraševa

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in nekdanjim sodelavcem iz IGM Sava Krško za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žaljuči: mama, bratje in sestre z družinami

*Ljubila si dom, ljubila si življenje,
a dan je moral črni priti, težko
bilo se je ločiti.*

ZAHVALA

V 22. letu je nepričakovano nehalo biti srce naše drage hčerke, sestre, vnučkinje, tete in nečakinje

JOŽICE MARKOVIČ

G. Jesenice 2

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje in našo drago Jožo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja kolektivom DANA Mirna in IMV Mirna, mladincem za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žaljuči: mami, ata, brat Lado z družino, stara mama in ostalo sorodstvo

*Draga naša mami,
sadila si cvetje,
ljubila si družino in dom,
v zgodnji večerni spomladi,
odšla si v večni dom.*

V SPOMIN

DRAGICI ŽUGELJ

Draščiči pri Metliki

Pred letom dni nas je v 68. letu starosti prezgodaj in za vedno zapustila pridna žena in mamica. Hvala vsem, ki prinašate cvetje in prižigate svečke.

Neutolažljivi vsi njeni, ki jo imajo zelo radi.

ZAHVALA

Tiho nas je zapustila naša draga

SLAVICA CIGLER

Hvala vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

Vsi njeni

FRANC PUHNER

Njegovo ime v Brežicah že poltrajno povezuje s Tovarno pohištva, kamor je 1969 prišel za direktorja in v zelo kratkem času uspešno izpeljal sanacijo. Sprejel je delovno mesto, na katerem je moral takoj na začetku uporabiti vse svoje sposobnosti, da se je kolektiv izlekel iz težav.

Spremembe na tržišču porajajo težave vedno znova, zato direktor Puhner trdi, da ne morajo nič planirati v oblakih.

«Do zdaj smo s preudarno analizo še vedno našli rešitev in dokazali, da zmoremo stvari, ki so bile na prvi pogled komaj uresničljive,« je dejal. To zahteva od direktorja, da posveti tovarni tudi veliko svojega prostega časa. Marsikaj mora prebrati in se dokopati do pravih informacij, saj pri nas informacijski sistem ni tako zdrav, da bi mu s podatki postregli na direktorski mizi. Torej je majno, da je v službi tudi takrat, ko sedi doma. Ta problematika ga zanima, nadomešča mu konjičke za prosti čas, kar je koristno zanj osebno in še bolj za podjetje. Enako resno kot delo v tovarni jemlje Franc Puhner tudi družbenopolitične in druge funkcije v sodru, v občini in v republiki. Prepričan je, da se v firmi morajo vključevati v te tokove, da vidijo svoje mesto še iz druge perspektive in da pravičneje usmerijo poglede naprej.

Puhner je zdaj peto leto podpredsednik sklada republiških rezerv, kar mu omogoča pregled nad vsemi velikimi izdobji in sanacijskimi programi. Od tam črpa spoznanja o tem, česa si v njegovi delovni organizaciji ne smejo dovoliti, če nočejo zabresti v podobne težave. Pred leti je bil tudi član družbenega varstva v brežiški Opekarni. Danes z zadovoljstvom ugotavlja, da so tedaj s preudarnim samoupravnim pristopom našli izhod za tega bolnika, ki zdaj ves čas posluje brez izgube. Za vodenje Tovarne pohištva tu in tam kdo reče, da diši po trdi roki. Direktor to zanika, ker v urejenem podjetju vsako pozna svoje dolžnosti, pač pa je potrebna čvrsta roka tam, kjer je nered. Puhner tudi ne soglašajo z mnenji, da naš sistem ne velja. Obratno, on celo misli, da je izreden, če bi se znali organizirati za njegovo nemoteno delovanje. Tako pa nobene stvari ne izpeljemo do konca in tudi sanacije se ne lotimo celovito.

Puhner do potankosti pozna stroko, v kateri dela, zato se delavci vred učinkovito spoprijema s težavami in zato ves čas živi s tovarno.

Začel je kot kvalificiran mizar v mariborski tovarni pohištva, v sedanjem Marlesu. Po rodu je Mariborčan. Oče in mati sta bila pred vojno zaposlena pri industrialcu Huterju. Franc je bil najstarejši sin in njegovo otroštvo sega v vojna leta, ko je mati morala sama preživljati tri majhne otroke. Nemci so očeta zaprli, ga obsodili na smrt in le po naključju se je malo pred koncem vojne rešil iz zapora. Tudi po tem je bilo še težko. Maribor je bil porušen in Franc se spominja, kako so otroci skupaj s starši udarniško obnavljali porušeno mesto. Mladi Puhner je po nižji gimnaziji končal poklicno šolo, nato pa se je ob delu zagrizel v študij in končal tehniško srednjo šolo. V Posavju ga je 1963 pripeljala želja po stanovanju, ker si je med tem ustvaril družino. Prišel je kot konstruktor v Mizarstvo zadrugo v Sevnico, kjer je bil nekaj časa tudi direktor.

JOŽICA TEPPEY

Vinski in kulturni praznik

Še štirinajst dni do pričetka 13. tedna dolenskega cvička v Novem mestu — Vrsta kulturnih prireditev — Središče dogajanj bo Glavni trg

NOVO MESTO — Še štirinajst dni nas loči od tradicionalne, že 13. prireditve tedna dolenskega cvička, ki bo potekal med 25. in 27. aprilom. Kot je znano, se je teden cvička letos iz športne dvorane preselil na Glavni trg.

Letošnja prireditev se bo pričela že v sredo, 24. aprila, zvečer v Domu kulture s srečanjem pevskih zborov novomeške občine, uradna otvoritev 13. tedna dolenskega cvička pa bo dan kasneje, v četrtek. Ob 15.30 bo na Glavnem trgu koncert godb na pihala iz Novega mesta in Trebnjega, uro kasneje pa tradicionalni spreved vinogradnikov od športne dvorane pod Marofom skozi mesto do Kandijske. Slavnostna otvoritev s krajšim kulturnim programom bo ob 17. uri na Glavnem trgu. V petek ob 10. uri bo otvoritev razstave pogrinjkov v hotelu

Metropol, popoldne pa bo na Glavnem trgu nastopila folklorna skupina Kres, Sobota, 27. aprila, bo praznična. Začela se bo z budnico ob 7. uri, ob 10. uri bo na Glavnem trgu nastop pevskega zbora iz Pionirja, zvečer pa bo zaključek prireditve.

Toliko o kulturnem programu. Vse tri dni bo poskrbljeno tudi za zabavo. Predvideno je, da bo zgornji del Glavnega trga zabavišni prostor, ki ga bodo zasedli gostinci in glasba, v

spodnjem delu pa bodo številne stojnice, kjer bo moč kupiti vse, kar sodi k taki prireditvi: od sadik, orodja, okraskov, suhe robe, lončarskih izdelkov do značk, posterjev, trakov, nalepk, majice letošnjega balkanskega kolestarskega prvenstva, ki bo v Novem mestu. V času prireditve bo pripravljena tudi kulturna razstava s posebnostmi dolenske kuhinje.

B. B.

BRIGADIRJI LETOS V NEGOTIN

ČRNOMELJ — Brigadirji črnomaljske mladinske delovne brigade Milke Šobar — Nataše bodo letos prvič delali zunaj Slovenije. Doslej so bili že na vseh akcijah v republiki, tokrat pa se bodo udeležili zvezne akcije v Negotinu, in sicer od 7. julija do 3. avgusta. Pred kratkim so na občinski konferenci ZSMS začeli evidentirati brigadirje. Upajo, da jim jih bo uspelo zagotoviti 50, saj so tudi lani imeli popolno brigado.

PIONIRJI ZA REPUBLIŠKE NASLOVE

STARI TRG — Pred dnevi so odigrali finalne turnirje republiškega pionirskega šahovskega prvenstva. Pionirke Starega trga so v Šmarju pri Jelšah zasedle 6. mesto, medtem ko so pionirji pomerili v Gornji Radgani. Mladi šahisti iz Kočevja so osvojili osmo mesto.

V. KOBE

KOČEVSKA POP KUHINJA

KOČEVJE — Pop kuhinja je v petek, 29. marca, krepko ogrela maloštevilne poslušalce v Seškovem domu, kjer so Kočevci lahko prisluhnili domačim pevcem in spoznali ustvarjalnost domačih pop moči. Nastopilo je 13 pevec, skupina deklet pa je zaplesala izrazni ples. Pevec je spremljal ansambel Kočevski medvedi, oddajo sta vodila Nataša Gornik in Jože Lisac, vezno besedilo pa je napisal Dušan Bižal. Prvi kočevski zabavni festival je lepo uspel in upati je, da ni bil zadnji.

I. S.

RIBIČI ZA VARSTVO VODA

SEVNICA — V nedeljo je bila pri Osovnikarju redna letna skupščina ribiške družine heroja Maroka, Sevnški ribiči so sprejeli vse načrte o gospodarjenju, med drugim tudi gospodarsko gojitveno načrt do leta 1990. V nov veliki ribnik v Lokvah so že naselili krape, uspešna je bila tudi vzreja potočnih postrvi v lastni drstlinici. Zbrano imajo tudi študijsko gradivo o onesnaženosti ribolovnih voda, ki jo je izdelal zavod iz Maribora.

SEVNIČANI RAZSTAVLJAJO NA JAPONSKEM

TOKIO — V deželi vzhajajočega sonca posvečajo veliko pozornost ustvarjalnosti mladih. Tako ima tam inštitut za inovacije že več kot 80-letno tradicijo. Konec marca je bila v osrednji tokijski blagovnici razstava izdelkov otrok iz vsega sveta, kar Japonci imenujejo tudi prispevek k svetovni enotnosti. Iz Jugoslavije oziroma Slovenije sodeluje 12 otrok, med njimi tudi Andrej Leben, učenec 4. razreda, Helena in Ksenija Železnik, učenki 6. in 7. razreda osnovne šole Sava Kladična iz Sevnice. Stik z daljino deželo je vzpostavila prizadevalna mentorica za ustvarjalnost mladine Štefka Košič iz Ljubljane.

IZDELKI DOMAČE OBRTI

SEMIČ — Prireditveni odbor 9. razstave belokranjskih vin, ki bo od 26. do 28. aprila v Semiču, vabi k sodelovanju izdelovalce in ljubitelje domače obrti, ki lahko na razstavi večinoma in druge domače obrti sodelujejo z ročno izdelanimi vezeninami, domačim platnom, lončarskimi izdelki in drugimi predmeti, značilnimi za Belo kranjino. Prijavite se najpozneje do 15. aprila pri Branki Muc, Semič 22, tel. 56-184 (zvečer), kjer dobiti tudi podrobnejše informacije.

ORAČEVA RAZSTAVA ŠE DANES IN JUTRI

METLIKA — V Ganglovcem razstavišču v metliškem gradu bo še danes in jutri odprta razstava slik in akvarelov Janka Orača, mladega likovnika iz Novega mesta. Orač je ta cikel svojih del imenoval »Od svetlobe k temi in nazaj«, s čimer je tako že sam označil razpoložensko, ki jo ustvarjajo razstavljenja dela.

Dokončati planinsko kočo

Kočevski planinci že več let s prostovoljnim delom urejajo kočo in njeno okolico — Kmalu otvoritev

KOČEVJE — Na nedavnem obnem zboru Planinskega društva Kočevje so sprejeli program dela in izvolili novo vodstvo društva, za novo predsednico pa Lojzko Poje.

V program dela so med drugim zapisali, da bodo dokončali delo pri svoji planinski koči, in sicer uredili skupna ležišča, razsvetlavo, fasado in postavili nekaj klopi. Obnovili in nanovo bodo markirali planinske steze in postavili kažipote.

Prihodnje leto bo društvo slavilo 35-letnico obstoja. Zato bodo že letos

začeli zbirati dokumente in fotografije o delovanju društva.

Dela bo — sodeč po obsežnem programu — precej, čeprav ugotavljajo, da pohodništvo zaradi naraščajočih življenjskih stroškov zaostaja. Blizu se tudi prva večja letošnja planinska akcija — tradicionalni prvomajski shod planincev in občanov pri planinski koči pri Jelenovem žlebu za Mestnim vrhom. V kratkem se bodo spet začeli pohodi po kočevski planinski transverzali (Kočevje — Livolski vrh — Fridrihtaj — Mestni vrh — koča planinskega društva — Kočevje), ki pozimi ni prehodna.

J. P.

Še en sejem rabljenih avtomobilov

Trebanjski AMD organizira 14. aprila sejem rabljenih avtomobilov in kmetijske mehanizacije

TREBNJE — Avto-moto društvo Trebnje je že lani nameravalo organizirati sejem rabljenih avtomobilov in traktorjev. Zaradi težav s prostorom pa je načrt za eno leto padel v vodo. Zdaj so vse ovire odpravljene in sejem bo začel delovati v nedeljo, 14. aprila, na Mirni.

«Čeprav bi se nam kdo utegnil posmehovati, smo vendarle prepričani, da je sejem potreben. Zanj govorijo več argumentov. Z njim bomo popest-

● Sejem bo 14. aprila od 7. do 13. ure na parkirnem prostoru Kolinske tozdr. Tovarne za predelavo krompirja. AMD Trebnje vabi vse zainteresirane, da si sejem ogledajo. Še posebej pa so vabljeni lastniki kmetijske mehanizacije.

rili našo dejavnost, lokacija se nam zdi zelo primerna, saj smo enako oddaljeni od Zagreba in Ljubljane. Poleg tega pa pri nas še nimamo sejma rabljene kmetijske mehanizacije in rezervnih delov za traktorje in kmetijske stroje,« pravi Bojan Kolenc, predsednik izvršilnega odbora AMD Trebnje.

Medtem ko lani v Trebnjem ni bilo moč dobiti prostora, so se letos dogovorili s Kolinsko na Mirni, ki jim bo odstopila parkirni prostor. Poleg tega bodo na tej lokaciji poskrbeli za vse spremljajoče službe in tudi za primeren potešitev žeje in lakote.

PRVA ZMAGA

NOVO MESTO — Na kegljišču Lokka je ženska vrsta Novega mesta dosegla svojo prvo zmago v II. republiški kegljaški ligi. Premagale so mariborski Branik s 2.341:2.214. V moški ligi so Novomeščani izgubili proti Braniku s 5.096:5.130. Metličani pa proti Proletarcu s 5.100:5.182.

N. G.

Počivališče za podusti

Vodarji hitijo, da jih drst ne bi presenetila

DOLENJI BOŠTANJ — Ob znamenitostmi podusti na ustju Mirne je že živahno. Pomlad sicer še ni priklicala drstnih rib, lahko pa jih vsak hip.

Težke tate Vodnogospodarskega podjetja te dni vozijo na obrežje velikanke skale iz kamnolomov pri Sv. Ani in iz Zidanega mosta. Kamenje nameravajo zvaliti v strugo. Leta je namreč po regulaciji in prestavitvi izliva v Savo postala pravi deroči kanal. Drstišče ni več to, kar je bilo. Ribe potrebujejo za svoj zanosni ljubezenski ples bolj umirjene vode.

S tem kamenjem bodo skušali ustvariti vsaj približno enake razmere,

ANSAMBEL SPET DOMA — Ansambel Lojzeta Ogorevca se je pred kratkim vrnil iz gostovanja v ZRN. Med rokaji je doživel navdušen sprejem. V organizaciji kulturno prosvetnega društva Mura v Besingheimu je imel dva nastopa. Ansambel je v tujini popestril tudi proslavo dneva žena, za katero so program pripravili rokaji na časnem delu v ZRN. To je bilo že tretje gostovanje brežiškega ansambela v Nemčiji. Skupina deluje sedem let. Vodi jo Lojze Ogorevc, v njej pa so še Jože Lesinšek, Franci Požar, Vlado Kršlin, Iane Šeberle in Bojan Pešec.

Kajaki na Kolpi

Tri dni bodo kajakaši tekmovali na divjih vodah — Neoskrunjena narava vabi

OSILNICA — Tri dni, od 12. do 14. aprila, bodo na Kolpi pri Osilnici kajakaška tekmovalna memorial Toneta Ožbolta, tekmovalna je tu še neoskrunjena in čista, saj je Kolpo do Osilnice moč piti brez bojazni za zdravje. Neoskrunjena narava privablja sem vsako leto več izletnikov in turistov, ki si želijo miru in počitka.

Ta kajakaška tekmovalna v slalomu in spustu so tradicionalna in potekajo že osmič zapored. Pridobila so si ugled doma in v tujini. Pri organizaciji in izvedbi vzorno sodelujejo športni delavci in krajanje iz Slovenije in Hrvaške.

Zgornjekolpska dolina sodi med najlepša območja pri nas. Okolje je tu še neoskrunjeno in čisto, saj je Kolpo do Osilnice moč piti brez bojazni za zdravje. Neoskrunjena narava privablja sem vsako leto več izletnikov in turistov, ki si želijo miru in počitka.

kozerija PAZITE, KAKO BOSTE GOVORILI

V sejni sobi nas ni bilo veliko, ker je bil čas, ko pomlad preganja zimo. Takrat je članstvo veliko raje po vinogradih, njivah in vrtovih, kot da bi sedelo v zatoehlem in z dimom napolnjenem prostoru, kar se zdi normalnemu človeku tudi pametneje. Zdelo se mi je, da smo vsi zamorjeni, zdolgočasni, jezni in še kaj. Edinole tovariš Rdečnik je bil videti nabasan z energijo. Zajel je sapo in udaril je naravnost: »Časi niso lahki. K tlo nas pritiskajo nizki osebni dohodki, nezadržna inflacija, vsakodnevna rast cen. Vendar se zavoljo tega ne smemo vdajati črnim mislim. Vsaj mi, člani, ne.

Na prebivalstvo moramo delovati spodbudno. Nedopustno bi bilo, če bi člani nergali, celo zabavljali čez oblast. Paziti moramo, kaj in kako bomo govorili. Naš nastop mora biti konstruktiven, kjerkoli in kadarkoli. To zahtevata od nas čas in situacija.

Sklenil sem ga poslušati. Moja občutljiva dušica bi me pekla, če bi z najmanjšim namigom pripomogel k še večji majavosti našega, meni tako ljubelega sistema. Ko mi je mrki natak ar odnesel devetdeset-dinarjev za špricer, sem mu dal

deset dinarjev napitnine. »Drobiž kar obdržite!« sem zavpil za njim.

V košarico, ki sem jo vzel zraven blagajne v samopostrežni, sem položil: kilogram sladkorja, liter olja »Biser«, deset dekagramov čokoladnega prahu, pol kilograma kruha, liter kisa, tri limone, pomarančo, štiri čebule in sedem strokov česna...

Odsotna blagajničarka je odptipkala cene z zavitek, stroj je oddrdral svoje in ko se je napravila stresla in končno pomišlila, sem zaslišal:

»Dva tisoč šestdeset sedemdeset dinarjev, tovariš.«

»Prosim?«

»Menda niste gluhi? Sicer pa pogledite na blagajno. Buljil sem v številke 2670 in za mišjo je manjkalo, da nisem prijel suhe blagajničarke za golšo, četudi sem se zavedal, da ni pri vsej stvari niti najmanj kričala. Na ustih sem imel nespodobno besedo, ko se mi je pred očmi pokazal palček v podobi tovariša Rdečnika. Dvignil je ročico in rekel: »Pazi, kako boš govoril.«

»Tu imate tri tisočake. Drobiž kar obdržite,« sem se nasmejal. TONI GAŠPERIC

STREHA NI VEČ VZDRŽALNA — Tak je bil Kobetičev grad potem, ko se mu je 24. marca udrla streha. Danes, teden dni po začetku rešenja, ga je že precej manj.

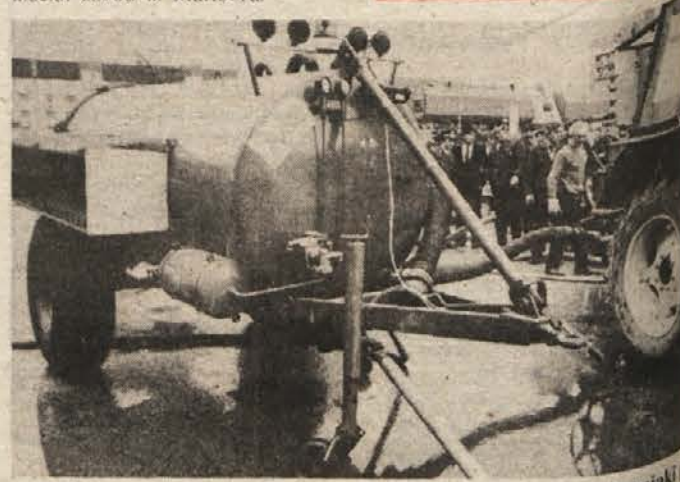
Dokončno zapečaten usoda gradu

Pretekli petek začeli rušiti Kobetičev grad v Črnomlju

ČRNOMELJ — Usoda Kobetičeve hiše v Črnomlju, poleg obeh cerkva najstarejše stavbe v mestu, je bila odločena lansko jesen, ko so zbori črnomaljske občinske skupščine sprejeli, sklep o porušitvi. Vendar so mnogi še upali, da bodo za Kobetičev grad kakor ga raje imenujejo domačini, le našli rešitev, zlasti še, ker je Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine iz Novega mesta trdno zagovarjal stališče, da se ključna podoba gradu, ki je zaradi rušenja ogrožal sosednjo hišo in stanovanjalec, ne bi smela biti razčlenjena za rušitev.

Po predzadnji marčevski nedelji, ko se je udrl del strehe, so upravne službe črnomaljske občinske skupščine zelo hitro ukrepale. V nekaj dneh so zbrale ponudbe rušiteljev in že pretekli petek popolnoma so začeli člani črnomaljske obrtne zadruge hišo porušiti. »Naloga naših upravnih služb je, da uresniči sklep zborov skupščine o porušitvi. Sicer pa imamo popolne posnetke stavbe, notranjost in zunanje, tako da bi lahko, če bi bile boljše ekonomske možnosti, na istem mestu zgradili stavbo enake oz. podobne historične oblike,« je povedal Jože Petrovič, predsednik komiteja za kulturni razvoj, in dodal, da sedaj ne imajo dovolj denarja niti za porušilo strehe — najsihkejše izdelajo, da se ne porušijo, in nato za rekonstrukcijo veljala okrog milijonov dinarjev.

Rušenje hiše bo po pogodbi trajalo 25 dni, do zaključka del pa bodo v Črnomlju odločili, ali bodo namenili prostor: ali za zelenico ali za parkirni prostor.

ZELO UPORABNA CISTERNA ZA GASILSTVO — Strokovnjaki proizvajajo kmetijske mehanizacije v tovarni Creina v Kranju so izdelali cisterno CMG z lastno črpalko, ki na požar lahko pripelje 3200 ali 5000 litrov vode. Posebnost novega izdelka je tudi ta, da je mogoče cisterno priključiti na vsak traktor, uporaba pa je tako enostavna, da jo zmotevno celo otroci. Cisterno je mogoče napolniti iz hidranta ali vodnega razporedičnih treh minutah. Mogoče je priključiti šest čevl z ročniki, ki cisterno polni moči 8 atm. Izpraznejo v dveh minutah. Uporabljamo jo lahko tudi za prevoz pitne vode. Vzdrževanje skorajda ni potrebno. Manjša cisterna sprejme 3200 litrov tekočine, velja 610.000 din, večja s 5000 litri 990.000 din. (Foto: J. Pavlin)